

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

HOTĂRÂRE nr. ____

din ____ 2025

Chișinău

cu privire la aprobarea Programului național de prevenire și gestionare a situațiilor de urgență și excepționale pentru anii 2026-2030

În temeiul art. 5 lit. a) și art. 6 lit. h) din Legea nr. 136/2017 cu privire la Guvern (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2017, nr. 252, art. 412), cu modificările ulterioare, Guvernul HOTĂRĂȘTE:

1. Se aprobă Programul național de prevenire și gestionare a situațiilor de urgență și excepționale pentru anii 2026-2030, conform anexei.

2. Autoritățile și instituțiile publice responsabile:

1) vor realiza acțiunile incluse în Planul de acțiuni privind implementarea Programului național de prevenire și gestionare a situațiilor de urgență și excepționale pentru anii 2026-2030;

2) vor prezenta anual Ministerului Afacerilor Interne, până la 10 februarie, precum și la solicitare, rapoarte privind gradul de realizare a acțiunilor incluse în Planul nominalizat.

3. Ministerul Afacerilor Interne va prezenta Guvernului:

1) anual, până la data de 25 februarie, raportul de progres privind implementarea Programului menționat;

2) până la data de 15 aprilie 2029, raportul de evaluare intermediară pentru 3 ani;

3) până la data de 15 aprilie 2031, raportul de evaluare finală.

4. Finanțarea acțiunilor prevăzute în Planul de acțiuni privind implementarea Programului național de prevenire și gestionare a situațiilor de urgență și excepționale pentru anii 2026-2030 se va efectua din contul și în limitele alocațiilor aprobate în aceste scopuri în bugetele autorităților implicate, precum și din alte surse, conform cadrului normativ.

5. Controlul asupra executării prezentei hotărâri se pune în sarcina Ministerului Afacerilor Interne.

PRIM-MINISTRU

Dorin RECEAN

Contrasemnează:

**Viceprim-ministru, Ministrul infrastructurii
și dezvoltării regionale**

Vladimir BOLEA

Ministrul afacerilor interne

Daniella MISAIL-NICHITIN

Ministrul educației și cercetării

Dan PERCIUN

Ministrul sănătății

Ala NEMERENCO

Ministrul finanțelor

Victoria BELOUS

PROGRAM **național de prevenire și gestionare a situațiilor de urgență** **și excepționale pentru anii 2026-2030**

Capitolul I **INTRODUCERE**

Republica Moldova se confruntă cu un profil al situațiilor de urgență și excepționale tot mai complex: secete prelungite, ploi torențiale cu grindină și vânt puternic, valuri de căldură, inundații, alunecări de teren, înghețuri târzii, incendii de vegetație, dar și riscuri tehnogene (explozii, accidente chimice, avarii la infrastructuri critice) și biologice (epidemii). Intensitatea și variabilitatea acestor fenomene au crescut vizibil în ultimele două decenii pe fondul schimbărilor climatice, degradării ecosistemelor și presiunilor demografice.

În contextul schimbărilor climaterice, procesului de integrare a Republicii Moldova în Uniunea Europeană (în continuare – *UE*), gestionarea eficientă a situațiilor generatoare de crize, a devenit un obiectiv de maximă prioritate, atât la nivel național, cât și cel internațional.

Oportun ar fi de menționat că, la moment Republica Moldova, se află într-o perioadă de tranziție și adaptare la standardele internaționale, sub aspectul de prevenire și gestionare a situațiilor generatoare de criză, cât și impactul negativ al acestora. În Raportul de Evaluare Inter Pares privind Republica Moldova din 2023, experții au constatat că, la nivel național, se atestă un mecanism bazat, cu preponderență, pe măsuri de răspuns/reație în situații excepționale, în detrimentul celor de prevenire și pregătire.

La fel, eforturile sale de a schimba lucrurile în bine, în anul 2023, Republica Moldova, a devenit membru cu drepturi depline al Mecanismului de Protecție Civilă al UE/European Civil Protection Mechanism, scopul căruia constă în consolidarea cooperării între țările UE și alte zece state participante dintre care, (Islanda, Norvegia, Serbia, Macedonia de Nord, Muntenegru, Turcia, Bosnia și Herțegovina, Albania, Ucraina, Republica Moldova), pe segmentul protecției civile în vederea îmbunătățirii prevenirii, pregătirii și răspunsului la dezastre, dintre care cele mai des întâmpinate pe planul național, precum inundațiile, secetele, incendiile de vegetație, cât și cele de tip tehnogen. Statisticile anuale la nivel mondial demonstrează severitatea efectelor acestor fenomene dezastruoase care produc victime umane, afectează economia națională, infrastructura critică și mediul înconjurător.

Programul național de prevenire și gestionare a situațiilor de urgență și excepționale pentru anii 2026-2030 (în continuare – *Program*) este un document de politici publice pe termen mediu, precum și de viziune strategică, asumat de către Ministerul Afacerilor Interne, care indică direcția de dezvoltare a țării în domeniul gestionării situațiilor de urgență și excepționale.

Prezentul Program este parte a matricei de implementare a Strategiei de dezvoltare a domeniului afacerilor interne pentru anii 2022-2030 (în continuare – *SDDAI 2022-2030*), aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 658/2022.

La fel, Programul inițiat va reprezenta etapa a doua de planificare pentru perioada 2026-2030, în vederea asigurării continuității implementării SDDAI 2022-2030, precum și va fi elaborat în baza conceptului axat pe exemplul Mecanismului de Protecție Civilă al UE, care este format din trei componente principale - *prevenire*, *pregătire* și *răspuns* la dezastre. Principalul obiectiv al Mecanismului este de a îmbunătăți eficiența sistemelor de prevenire, pregătire și răspuns la orice fel de dezastre naturale și provocate de om în interiorul și în afara UE.

Scopul Programului este de a alinia politicile publice la recomandările formulate în Peer Review report Republic of Moldova 2023, privind gestionarea situațiilor de urgență și excepționale, realizat în contextul aderării Republicii Moldova la Mecanismul de Protecție Civilă

al UE, și care include o serie de recomandări concrete pentru îmbunătățirea capacităților Republicii Moldova, menite să sporească reziliența țării la dezastre naturale și antropogene, precum și aliniind politicile naționale la standardele europene.

La fel, scopul elaborării Programului este de a consolida capacitățile autorităților administrației publice centrale și locale privind gestionarea situațiilor de urgență și excepționale, eficientizarea sistemului protecției civile, ceea ce va permite creșterea nivelului de siguranță a cetățenilor și va reduce vulnerabilitatea lor în caz de manifestare a acestora.

Documentul a fost elaborat în corelare cu Strategia națională de dezvoltare „Moldova Europeană 2030”, Strategia de dezvoltare a domeniului afacerilor interne pentru anii 2022-2030, Strategia națională de reducere a riscurilor dezastrelor pentru perioada 2024-2030, în scopul reducerii riscurilor de dezastre pe teritoriul Republicii Moldova, prin stabilirea unui cadru exhaustiv, bazat pe prevederile Cadrului de la Sendai privind Reducerea Riscului Dezastrelor pentru perioada 2015-2030, Legea nr. 112/2014 pentru ratificarea Acordului de Asociere între Republica Moldova, pe de o parte, și UE și Comunitatea Europeană a Energiei Atomice și statele membre ale acestora, pe de altă parte (în continuare – *Acordul de Asociere*), și Decizia nr. 1313/2013 a Parlamentului European și a Consiliului din 17 decembrie 2013 privind un mecanism de protecție civilă al Uniunii, cu modificări și actualizări ulterioare.

Printre direcțiile prioritare de politici și intervenție în domeniul politici și management de securitate și ordine publică, stabilite în Strategia națională de dezvoltare „Moldova Europeană 2030”, care indică direcțiile de dezvoltare a țării și a societății și care adaptează prioritățile, obiectivele, indicatorii și țintele angajamentelor internaționale asumate de către Republica Moldova la contextul național, în special Agenda de Dezvoltare Durabilă 2030, Acordul de Asociere și angajamentele care derivă din statutul de țară-candidat pentru aderarea la UE, se numără dezvoltarea capacităților și a instrumentelor de furnizare a securității la nivel național și regional pentru gestionarea situațiilor de criză și excepționale (O9.1, O9.2, O9.3), reducerea numărului de victime și a pagubelor cauzate de situațiile de urgență și excepționale, inclusiv prin elaborarea, adaptarea sau transferul soluțiilor tehnologice noi pentru prevenirea situațiilor de urgență și excepționale și a incendiilor în sectorul casnic (O9.2, O9.3), reacționarea rapidă și calitativă a autorităților și serviciilor de menținere a ordinii publice la apelurile cetățenilor pentru garantarea unui mediu sigur de ordine și securitate publică (O9.1, O9.2, O9.3).

Obiectivele de dezvoltare ale prezentului Program sunt raliat la obiectivele vizând prevenirea și gestionarea situațiilor de urgență din SDDAI 2022-2030, care se referă la eficientizarea măsurilor de prevenire a situațiilor de urgență și excepționale, modernizarea sistemului național de pregătire pentru situații de urgență și excepționale, îmbunătățirea capacității operaționale și de răspuns în situații de urgență și excepționale.

Programul este constituit din partea descriptivă și Planul de acțiuni și stabilește obiectivele pe termen mediu, cu activități care vor fi realizate la nivel local și național.

Programul conține o abordare adaptată necesităților cetățenilor Republicii Moldova, detaliază direcțiile de acțiune, obiectivele generale, obiectivele specifice, rezultatele și impactul în materie de gestionare a situațiilor de urgență și excepționale.

Programul respectă cerințele referitoare la structura și conținutul acestui document de politici publice, corespunzător prevederilor Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative și ale Hotărârii Guvernului nr. 386/2020 cu privire la planificarea, elaborarea, aprobarea, implementarea, monitorizarea și evaluarea documentelor de politici publice.

În Program sunt evidențiate aspecte ce se referă la consolidarea capacităților de prevenire, pregătire, operaționale și de răspuns atât ale Inspectoratului General pentru Situații de Urgență al Ministerului Afacerilor Interne (în continuare – *IGSU*) în calitatea sa de entitate de specialitate, cât și ale altor actori cu atribuții în domeniu, care sunt parte a sistemului național de protecție civilă.

Procedura de elaborare și aprobare a Programului va fi asigurată într-o manieră participativă, cu implicarea părților interesate la nivelul autorităților publice centrale și anume: Ministerul Afacerilor Interne (Direcția politici în domeniul situațiilor de urgență, excepționale și conexe,

IGSU), Ministerul Mediului, Ministerul Educației și Cercetării, Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale, Ministerul Sănătății, autoritățile administrației publice locale, partenerii externi, precum și societății civile.

Astfel, realizarea obiectivelor Programului, reprezintă o preocupare esențială la nivel național datorită impactului negativ semnificativ pe care situațiile de criză îl au asupra vieților omenești, infrastructurii și sistemului economic.

La fel, realizarea pro-activă, complexă, a prezentului Program, cât și asigurarea conlucrării intersectoriale pe domeniu, va spori considerabil capacitatea de reacție a statului față de riscurile generatoare de situații excepționale și va consolida aspectul de conlucrare intersectorială pe domeniu.

Capitolul II ANALIZA SITUAȚIEI

Evoluția numărului de situații excepționale, 2010–2024

Conform datelor statistice ale IGSU în perioada 2010-2024 în Republica Moldova au fost înregistrate 4305 situații excepționale, inclusiv 1329 cu caracter natural, 2866 cu caracter tehnogen și 110 cu caracter biologic-social. Numărul situațiilor excepționale a variat de la 206 până la 375 de cazuri pe an și a constituit în medie 300 cazuri de situații excepționale (conform Legii nr. 93/2007) anual, având o ușoară tendință descendentă. Valoarea pagubelor materiale generate de aceste situații depășește 23 miliarde lei.

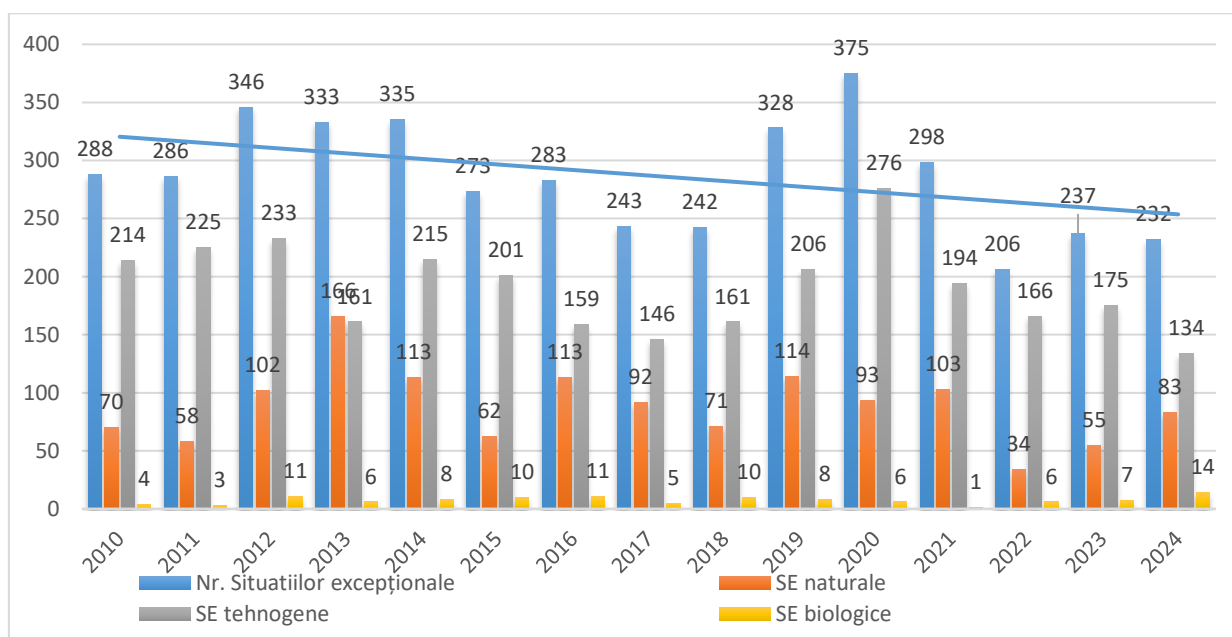

Figura nr. 1. Numărul de situații excepționale, care s-au produs pe teritoriul Republicii Moldova în perioada anilor 2010-2024

Impactul economic: valoarea pagubelor și tendințe

Impactul economic produs de situațiile excepționale atinge valori impunătoare, cu tendințe de creștere și datorându-se, cu precădere, calamităților naturale care poartă un caracter din ce în ce mai devastator (furtuni violente cu ploi torențiale, secete etc.) În mare parte, aceste fenomene sunt cauzate de schimbările climatice la nivel regional, dar și global. Ca urmare, crește povara asupra economiei țării, fiind nevoie de mijloace financiare considerabile pentru înlăturarea efectelor situațiilor excepționale.

Din acest motiv, reziliența la situațiile de urgență și excepționale ale țării constituie un domeniu care necesită aplicarea unor acțiuni coordonate, la nivel național și local, o abordare complexă, cu investire de resurse financiare și instituționale, aplicarea instrumentelor de

sensibilizare și conștientizare asupra importanței anticipării și gestionării eficiente a situațiilor de urgență și excepționale.

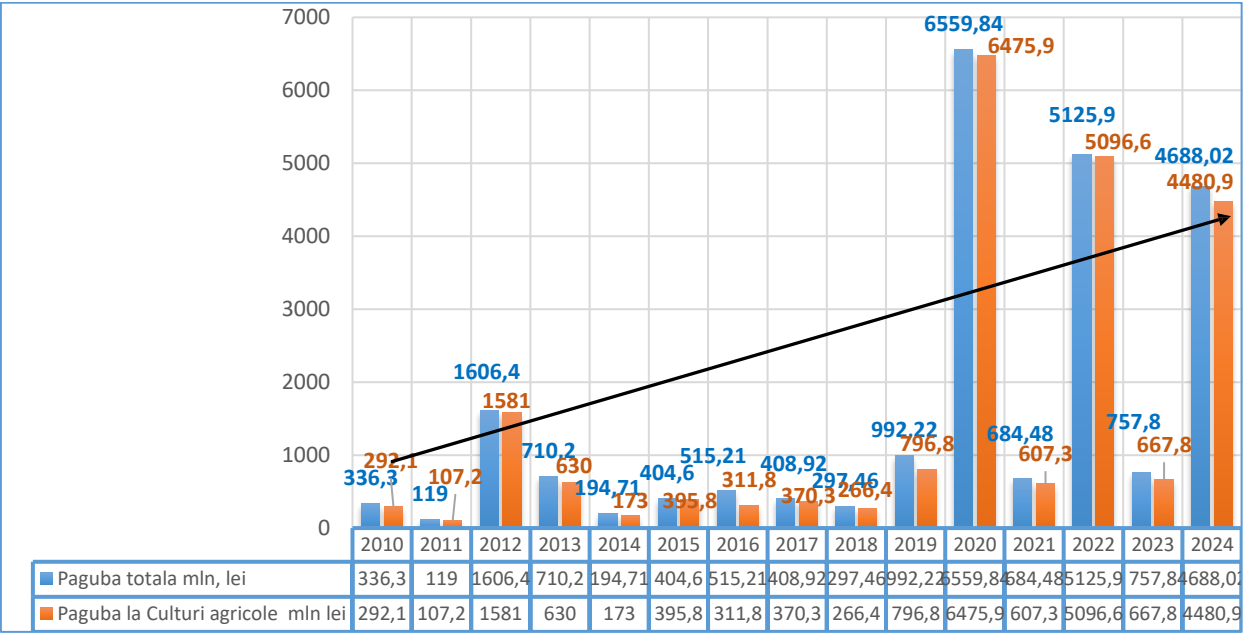

Figura nr. 2. Distribuirea pagubei materiale (comparație pe ani)

Schimbările climatice din ultimii ani au avut un impact semnificativ asupra mediului și economiei, iar acest lucru este evident în figura nr. 2, care reflectă datele și tendințele recente.

Analizând aceste date statistice, se observă un decalaj notabil în pagubele materiale înregistrate în anii 2020, 2022 și 2024, ceea ce sugerează o schimbare în tipologia fenomenelor meteorologice și în frecvența acestora. În mod special, a fenomenului de secetă care e dominant în acești ani, afectând majoritatea localităților.

Cele mai mari valori ale pierderilor economice directe în urma situațiilor excepționale pe țară, raportate la Produsul Intern Brut (PIB) au fost înregistrate în anul 2020 – 3,25%; 2022 – 1,91%; 2024 – 1,50%. Valorile ridicate se datorează în special secetei, care a avut un impact direct asupra producției agricole, afectând culturile și reducând recoltele. De asemenea, anul 2024 s-a remarcat printr-o intensificare a fenomenului de „Arșiță puternică”, care a avut efecte grave asupra suprafețelor semnificative de culturi agricole. Aceste temperaturi extreme au avut ca rezultat o reducere a umidității solului, ceea ce a agravat și mai mult situația deja precară a agriculturii.

În așa mod, apare necesitatea evaluării impactului economic în baza PIB-ului, iar rezultatele denotă o presiune asupra bugetului de stat în anul 2020, 2022 și 2024 (Figura nr. 3).

Impact	Foarte ridicat mai mult de 2,4 %				2020 (3,25 %)	
	Ridicat 1,2 %-2,4 %				2022; 2024 (1,91%;1,50%)	
	Mediu 0,6 %-1,2 %					
	Scăzut 0,3%-0,6%					
	Foarte scăzut 0,3%				(2021; 2023) (0,31 %; 0,29%)	
		Foarte scăzut <1%	Scăzut 1 - 5 %	Mediu 5 - 50 %	Ridicat 51 - 98 %	Foarte ridicat >98%
Probabilitatea						

Figura nr. 3. Evaluarea impactului situațiilor excepționale asupra economiei

În acest context, este esențial ca autoritățile și agricultorii să ia măsuri pentru a se adapta la aceste schimbări climatice, implementând strategii de gestionare a resurselor de apă, diversificarea culturilor și utilizarea tehnologiilor agricole mai rezistente la condițiile extreme (Figura nr. 4).

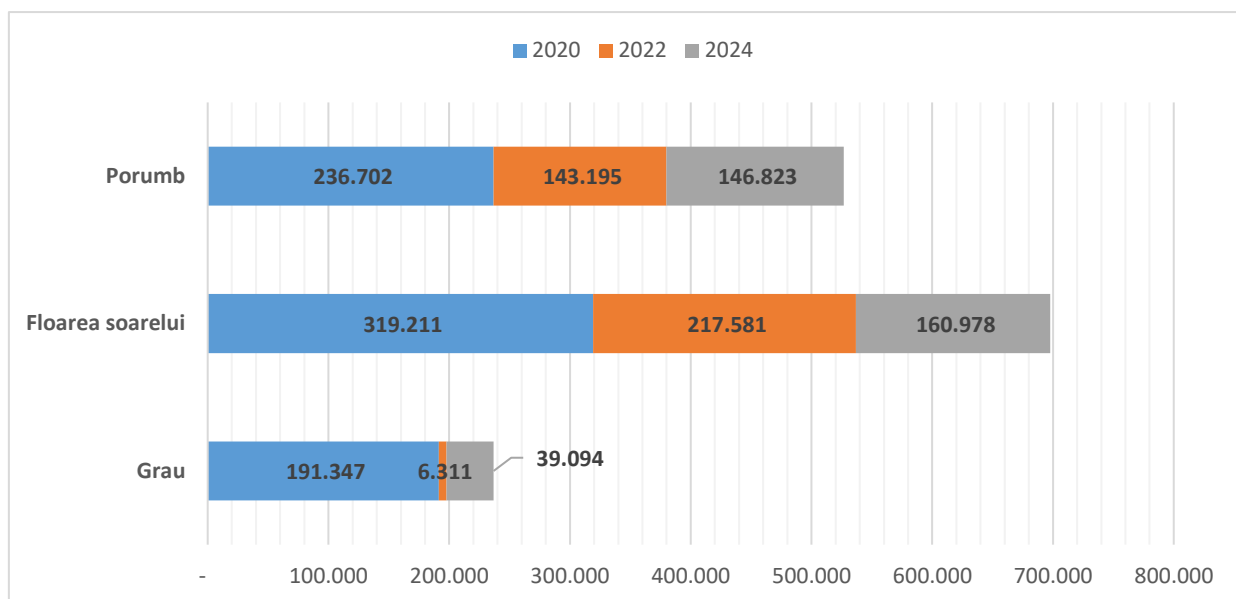

Figura nr. 4. Suprafețele culturilor agricole cele mai afectate de secetă (ha)

Distribuirea situațiilor excepționale „secetă” pentru anii 2020, 2022, 2024 și situației excepționale „arșiță puternică” din 2024

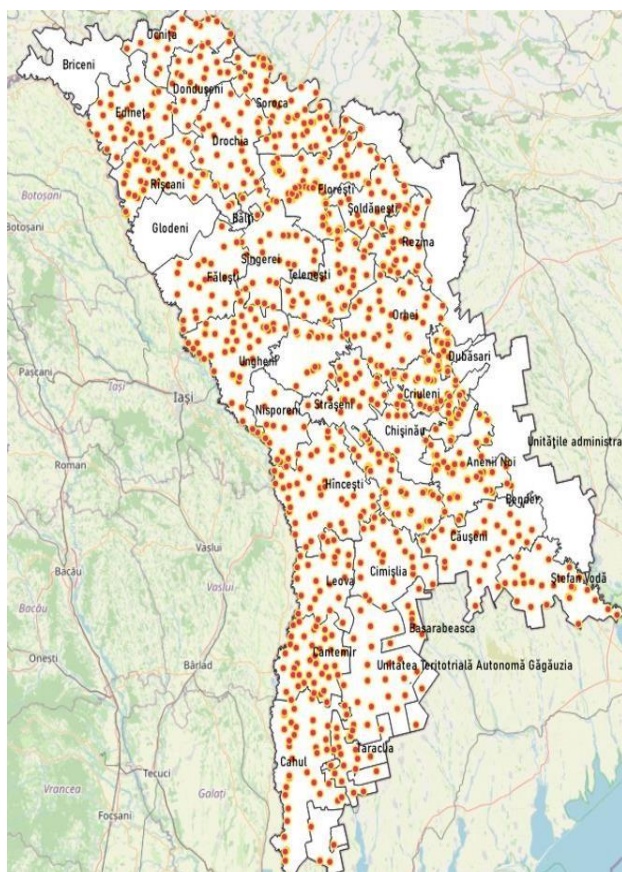

Figura nr. 5. SE „secetă” 2020

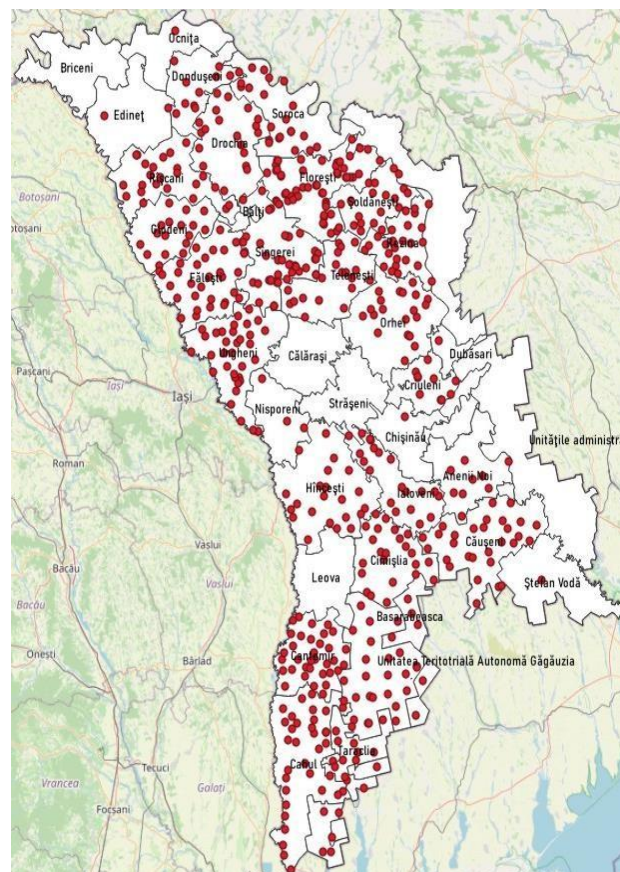

Figura nr. 6. SE „secetă” 2022

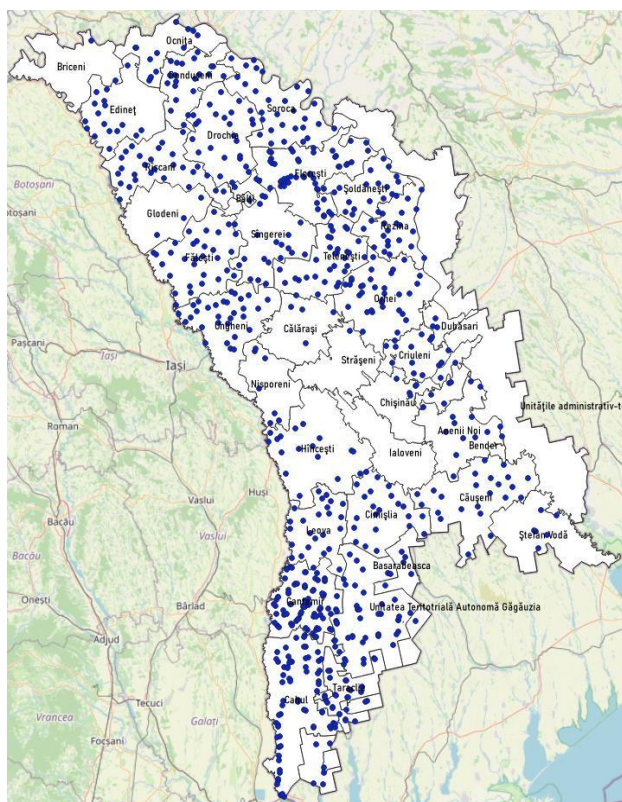

Figura nr. 7. SE „secetă” 2024

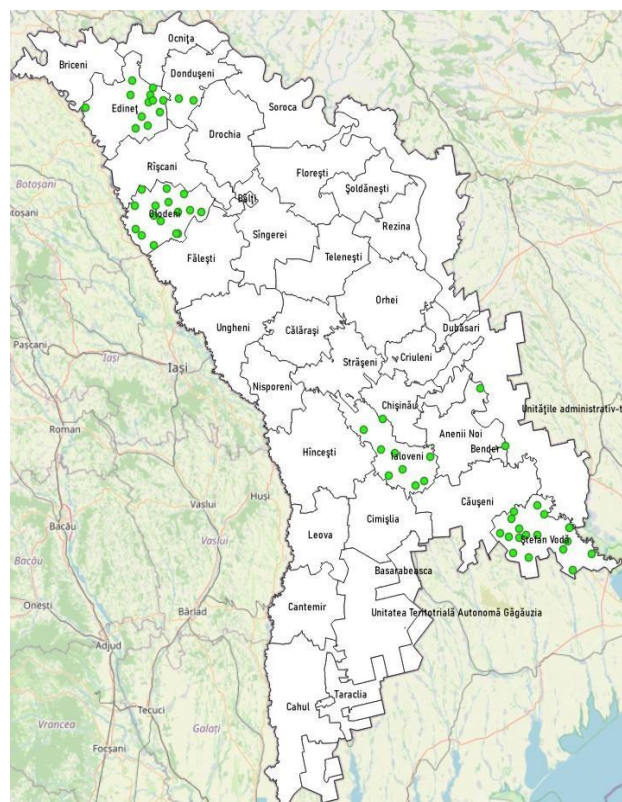

Figura nr. 8. SE „arșiță puternică” 2024

Impactul asupra populației și eforturi de reducere a victimelor

Din totalul situațiilor excepționale înregistrate în perioada anilor 2010 - 2024, pe teritoriul republicii au fost raportate 166 de decese, dintre care 28 au fost copii, iar 1766 de persoane au suferit diferite traumatisme. În același timp, datorită acțiunilor de prevenire realizate de către IGSU s-a diminuat numărul de victime în ultimii 14 ani, de la 18 de decedați și 108 de spitalizați în urma situațiilor de urgență/excepționale în anul 2013, la 14 decedați și 30 spitalizați în anul 2024 (Figura nr. 9).

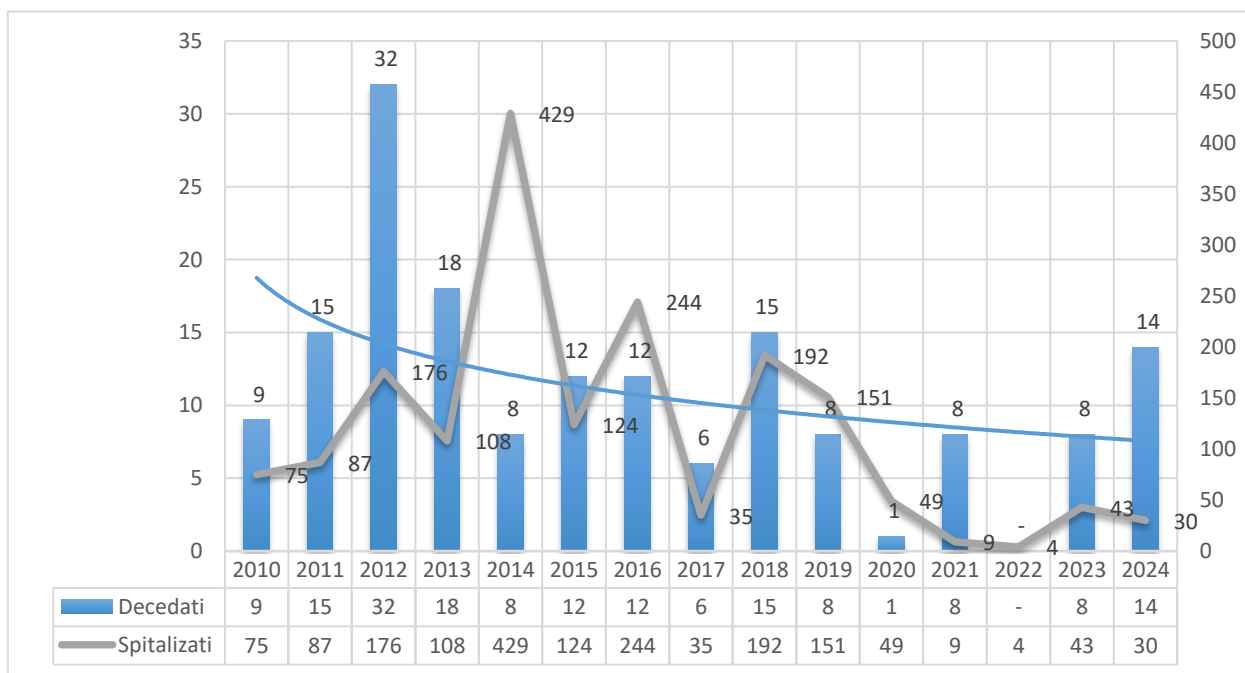

Figura nr. 9. Impactul situațiilor excepționale asupra populației în decursul a 15 ani (2010-2024)

Pierderea a 166 de vieți omenești în decurs de 15 ani din cauza situațiilor excepționale în Republica Moldova are un impact scăzut deoarece procentual raportat la populația totală a Republicii Moldova nu implică pierderi semnificative pe termen lung, dar 1766 persoane traumatizate în decurs de 15 ani din cauza situațiilor excepționale reflectă un impact semnificativ asupra sănătății publice și a capacității reduse de răspuns (*Figura nr. 10*).

I m p a c t	Foarte ridicat >2000 pers.					
	Ridicat 501 – 2000 pers.					
	Mediu 201 – 500 pers.					
	Scăzut 51 – 200 pers.			2010-2024 (166 pers.)		
	Foarte scăzut ≤50 pers.					
		Foarte scăzut <1%	Scăzut 1 - 5 %	Mediu 5 - 50 %	Ridicat 51 - 98 %	Foarte ridicat >98%
	Probabilitatea					

Figura nr.10. Evaluarea impactului SE în Republica Moldova pentru anii 2010-2025

Este de menționat că, în parcursul anilor 2010-2024, în urma celor 26 520 de incendii produse, au decedat în total 1 759 de persoane, inclusiv 52 de copii (*Figura nr. 11*).

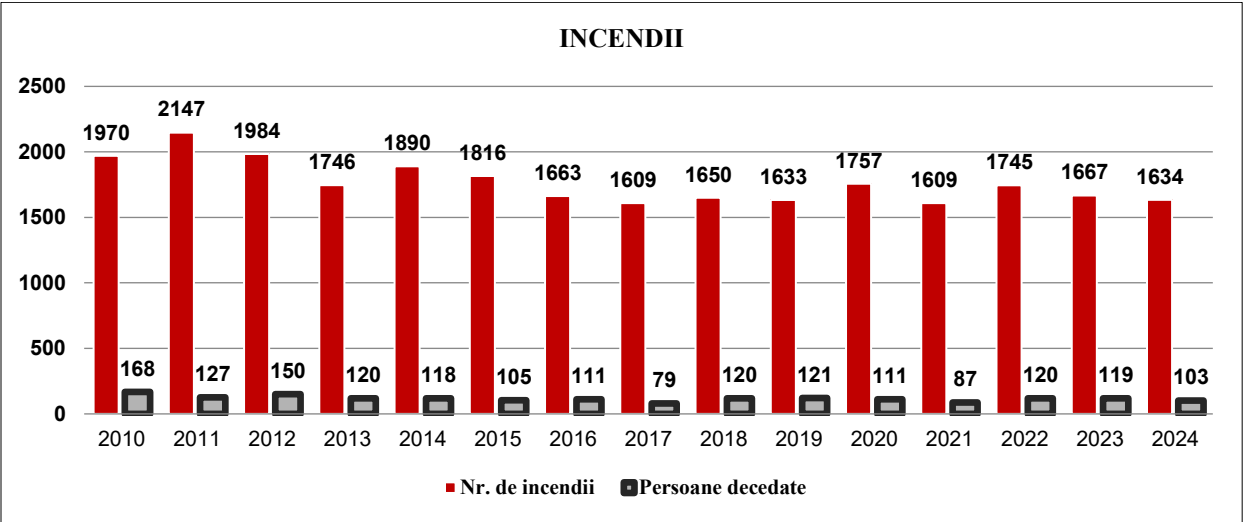

Figura nr. 11. Numărul de incendii și persoane decedate, în perioada anilor 2010-2024

În conformitate cu baza de date statistice a IGSU, cele mai frecvente cauze ale incendiilor produse în perioada anilor 2010 – 2024 sunt:

- Nerespectarea regulilor de apărare împotriva incendiilor la exploatarea sobelor și canalelor de evacuare a fumului/ Construcția greșită, defecte ale sobelor și canalelor de evacuare a fumului – 4431 incendii;
- Incendiere intenționată – 4344;
- Imprudența în timpul fumatului – 3413;
- Scurtcircuit – 3601;
- Scurtcircuitul firelor electrice a transportului auto – 1870;
- Încălcarea regulilor de exploatare ale echipamentului electric/ la exploatarea aparatelor electrice de uz casnic – 1540;
- Defecțiunea mijlocului de transport – 388;
- Alte cauze– 6933.

Începând cu anul 2020, IGSU deține date statistice dezagregate pe sexe privind victimele incendiilor, fapt ce permite o analiză mai detaliată a impactului acestora asupra diferitor categorii de populație. Potrivit acestor date, în perioada 2020–2024, în urma incendiilor au decedat 540 de persoane, inclusiv 12 copii. Dintre persoanele decedate, 386 (71,5 %) sunt de sex masculin, iar 154 (28,5 %) – de sex feminin. La fel, din numărul total de 540 persoane, 296 persoane sunt cu vârstă medie peste 60 de ani (54,8%), 12 copii (2,2%) și 69 persoane cu nevoi speciale (12,8%).

Analiza situației la compartimentul respectiv permite constatarea faptului că persoanele în etate sunt printre cele mai expuse riscului și necesită o atenție sporită în cadrul acțiunilor de prevenire a incendiilor în sectorul casnic (instalarea detectoarelor de fum, activități cu caracter de informare, antrenarea asistenților sociali din comunități etc.).

Incendiile cauzează daune semnificative economiei și adesea duc la rănirea și decesul persoanelor. Pagubele materiale directe și indirecte cauzate de incendii, variază de la sute de mii la zeci de milioane de lei. Determinarea corectă a cauzelor incendiului permite elaborarea statisticilor reale de stabilire a celor mai importante consecințe ale unui incendiu la nivel micro și macrosocial.

Prin urmare, prevenirea incendiilor poate fi realizată dacă fiecare persoană cunoaște cauzele și consecințele, precum și acțiunile de prevenire. Este necesar a se utiliza forme specifice de învățare folosite de tineri, precum internetul, jocuri electronice, etc. De asemenea, tinerii pot fi pregătiți ca voluntari pentru a fi antrenați în activități de informare preventivă. La nivelul administrațiilor publice locale se organizează puncte de informare preventivă a cetățenilor.

Acțiunile de informare preventivă se organizează, în special, prin amplasarea de puncte mobile în locuri frecventate de mase largi de cetățeni, precum: centre comerciale, târguri, piețe, primării etc., care au un caracter pro-activ, în sensul desfășurării, cu preponderență, de activități practice în care să fie antrenată populația, mass-media, autoritățile publice locale, componenta preventivă a serviciilor voluntare pentru situații de urgență.

Concluzie: Prejudiciul cauzat de situațiile excepționale produse în anii 2020, 2022 și 2024 a crescut semnificativ față de cele înregistrate în anii precedenți și împovărează bugetul public, pune presiune asupra economiei țării, afectează domeniul social și impune luarea unor măsuri costisitoare de recuperare și reabilitare, care să poată asigura reîntoarcerea comunităților la o viață normală. Adicional, situațiile de urgență și cele excepționale creează pericol pentru viața și sănătatea populației.

În perioada menționată, an de an, sunt înregistrate persoane decedate de la diferite situații excepționale, excepție fiind anul 2022, când nu a fost înregistrată nici o persoană decedată doar la 4 persoane le-a fost acordat ajutor medical de urgență.

a) Situațiile excepționale cu caracter tehnogen.

Numărul situațiilor excepționale cu caracter tehnogen variază de la an la an, media lor fiind de 195 situații excepționale/an.

Din numărul total de situații excepționale, 90% sunt *depistările de muniții neexplodate* din perioada celui de-al II Război Mondial, cele mai multe muniții sunt depistate în perioada când se efectuează lucrări agricole.

Raioanele cu cele mai multe muniții depistate pe parcursul anului sunt: Anenii Noi, Ștefan Vodă, Căușeni, Orhei și Ungheni.

Totodată, menționăm că, în timpul producerii situației excepționale cu caracter tehnogen sunt înregistrate cele mai multe persoane decedate.

Remarcăm faptul că, în ultimii ani numărul persoanelor decedate este în scădere, însă cele mai multe decese le avem înregistrate în timpul producerii *accidentelor rutiere pe traseele auto*.

b) Situațiile excepționale cu caracter natural.

Fenomenele naturale sunt cele mai neprevăzute dar au un impact negativ foarte mare asupra agriculturii și economiei naționale.

Totuși, în cazul apariției/producerii unei asemenea situații excepționale, populația încearcă să facă față consecințelor acestora.

Unele situații excepționale cu caracter natural se pot produce neașteptat, un asemenea

exemplu au fost *inundațiile din 2010*, în urma căreia râurile Prut și parțial Nistru s-au revărsat. Ca urmare, au avut de suferit 38 localități din 9 raioane, șuvoaiele de apă în urma acestei situații excepționale, au luat viața a 2 persoane, iar impactul acelor inundații este resimțit de populația din zonele afectate și în zilele de azi.

În ultimii ani, fenomenele meteo climatice ce se produc au un impact negativ asupra populației, economiei și mediului ambiant.

Schimbările climatice din toate regiunile lumii, se răsfrâng și sunt resimțite negativ și asupra teritoriului Republicii Moldova.

Astfel, an de an, avem ierni din ce în ce mai calde, fenomene meteorologice extreme, cum ar fi zăpada din luna aprilie din 2017, precipitații însoțite de grindină pe tot parcursul verii, seceta, arșite puternice etc.

Lipsa precipitațiilor atât pe timp de toamnă, iarnă, cât și în timpul primăverii duc la producerea fenomenului de SECETĂ unele chiar severe, culturile agricole fiind afectate pe tot teritoriul țării, conform analizelor acest fenomen se înregistrează în anii 2012, 2020 2022 și 2024.

Analizând datele statistice cu privire la situațiile excepționale cu caracter natural și se observă că insuficiența precipitațiilor din toamnă și iarnă, duc și la producerea înghețurilor de primăvară, care au un impact negativ asupra viticulturii, pomiculturii și tuturor culturilor agricole.

c) Situațiile excepționale cu caracter biologic-social

Numărul situațiilor excepționale cu caracter biologic-social, variază de la an la an, media lor fiind de 7 situații excepționale pe an. Aceste situații excepționale se întâlnesc cel mai rar în timpul anului față de situațiile excepționale menționate anterior (tehnogene și naturale), dar impactul lor asupra populației este mult mai mare.

Cele mai periculoase și mai des întâlnite situații excepționale cu caracter biologic- sociale care duc la decesul persoanelor sunt: *intoxicarea oamenilor cu produse alimentare și intoxicarea oamenilor cu substanțe toxice și alte substanțe*.

În ultimii ani (2022, 2023 și 2024) se atestă o majorare semnificativă a aparițiilor tot mai frecvente a focarelor de „*Pestă Porcină Africană*” și „*Gripei Aviară*”, care au un impact major asupra economiei naționale.

Din cele concluzionate, reziliența la situațiile de urgență și excepționale ale țării constituie un domeniu care necesită aplicarea unor acțiuni coordonate, la nivel național și local, o abordare complexă, cu investire de resurse financiare și instituționale, aplicarea instrumentelor de sensibilizare și conștientizare asupra importanței anticipării și gestionării eficiente a situațiilor de urgență și excepționale.

Secțiunea 1

Capacitățile reduse ale autorităților

administrației publice locale de gestionare a riscurilor

Autoritățile administrației publice locale întâmpină dificultăți majore în gestionarea riscurilor asociate situațiilor de urgență și excepționale ca urmare a unor limitări sistemice ce vizează atât capacitatea financiară, cât și cea instituțională și operațională.

În pofida statisticilor alarmante, se constată că investirea resurselor în măsurile de prevenire/răspuns/recuperare prin pregătirea, crearea și întreținerea infrastructurii, a resurselor materiale, logistice, financiare și umane dedicate acestor scopuri nu constituie o prioritate pentru autoritățile publice locale.

În perioada 2020–2024, autoritățile administrației publice locale au transmis peste 414 de solicitări oficiale către Comisia pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova în vederea obținerii de sprijin financiar și material pentru lichidarea consecințelor calamităților naturale și a altor situații excepționale (175 în 2020, 73 în 2021, 22 în 2022 și 144 în perioada anilor 2023 - 2024).

Această dependență constantă reflectă insuficiența capacităților proprii ale autorităților administrației publice centrale și locale în gestionarea autonomă a situațiilor de urgență și excepționale.

În același interval, potrivit rapoartelor Ministerului Finanțelor, Guvernul a alocat sume considerabile din fondul de intervenție, după cum urmează:

- 199,7 milioane lei în anul 2021;

- **peste 733,6 milioane lei în anul 2022, ceea ce echivalează cu aproximativ 0,22% din PIB în anul 2022 și reprezintă 31% din totalul ajutoarelor de stat acordate în acel an.**

- 117,7 milioane lei în anul 2023;

- 178,3 milioane lei în anul 2024;

- 206,6 milioane lei în semestrul I al anului 2025.

Aceste date evidențiază două aspecte critice:

1. Lipsa capacității locale de anticipare, pregătire și intervenție eficientă în caz de situații excepționale;

2. Presiunea tot mai mare asupra bugetului de stat și a fondurilor de urgență.

În prezent, Guvernul și IGSU sunt percepuți ca principalii actori în activitățile de răspuns și recuperare în cazul situațiilor de urgență și excepționale, în timp ce autoritățile locale dețin un rol limitat, în special din cauza:

- lipsei personalului calificat,

- resurselor financiare și logistice insuficiente (*fondurile de rezerve limitate*),

- absenței planurilor locale clare de gestionare a riscurilor,

- colaborării deficitare cu autoritățile administrației publice centrale.

Astfel, lipsa de investiții atât la nivel național, cât și la nivel local destinate prevenirii și diminuării impactului calamităților naturale, precum și a unei abordări multidimensionale în dezvoltarea rezilienței comunităților va provoca în continuare victime umane, pagube materiale majore ce va împovăra bugetul de stat și va epuiza fondurile de intervenție, produce pierderi exorbitante economice și de mediu și va scădea nivelul calității vieții.

În acest context, se impune consolidarea rolului autorităților administrației publice locale **ca actori activi în prevenirea și gestionarea situațiilor excepționale**, prin următoarele direcții strategice:

- Revizuirea și modernizarea cadrului normativ pentru clarificarea/ stabilirea competențelor/ responsabilităților în domeniul gestionării situațiilor de urgență și excepționale;

- Crearea unui mecanism funcțional de cooperare interinstituțională;

- Asigurarea finanțării stabile și predictibile pentru măsuri de prevenire, infrastructură de protecție și răspuns rapid;

- Instruirea sistematică a personalului local în domeniul reducerii riscurilor de dezastru (RRD), protecției civile și planificării adaptive;

- Dezvoltarea și actualizarea planurilor locale de prevenire, intervenție și recuperare;

- Extinderea utilizării fondurilor europene și internaționale pentru consolidarea rezilienței comunităților.

Prin aceste măsuri, Republica Moldova va putea diminua vulnerabilitățile existente, va eficientiza alocarea resurselor publice și va asigura un cadru coerent de acțiune, în concordanță cu obiectivele Strategiei Naționale de Reducere a Riscului de Dezastre 2024–2030 și Strategiei Naționale de Adaptare la Schimbările Climatice etc.

Capacitatea limitată a autorităților locale, manifestată prin lipsa personalului calificat și insuficiența resurselor financiare și logistice, conduce la vulnerabilități accentuate în fața situațiilor de urgență și excepționale.

În plus, absența unor planuri detaliate și clare de gestionare a riscurilor la nivel local contribuie la lipsa unei pregătiri adecvate pentru acțiuni în caz de pericol sau declanșare a dezastrului.

Problemele sunt agravate de colaborarea slabă cu autoritățile centrale și de deficiențele în elaborarea și implementarea măsurilor preventive. Este recomandabilă întărirea capacităților

locale prin instruiți sistematice, dezvoltarea unor mecanisme clare de cooperare interinstituțională și alocarea constantă de resurse financiare pentru un răspuns eficient la situațiile de urgență și excepționale.

Secțiunea a 2-a

Capacități insuficiente de prevenire a situațiilor de urgență și excepționale

Eficiența activităților de prevenire a situațiilor de urgență și excepționale în Republica Moldova continuă să fie afectată de lipsa unor mecanisme și capacități sistemice bine dezvoltate bazate pe măsuri nestructurale de prevenire și pe activități de conștientizare a populației efectuate doar de IGSU.

Numărul mare de situații de urgență și excepționale, precum și numărul victimelor rezultate din acestea, înregistrate anual pe teritoriul țării, raportate la numărul descendent al populației, indică asupra randamentului scăzut a activităților efectuate de către IGSU, fapt datorat de lipsa implicării autorităților publice centrale/locale responsabile de gestionarea riscurilor situațiilor de urgență și excepționale, inclusiv și a interesului insuficient al populației.

Așadar, este necesar de efectuat analiza activităților prin prisma măsurilor de prevenire nestructurale și structurale care au scopul diminuării impactului.

Comunitatea internațională pledează pentru dezvoltarea sistemului de prevenire, întrucât este mai eficient și mai optim ca și costuri și investiții de a preveni, decât de a lichida consecințele situațiilor excepționale. Însă, relevăm că, finanțarea domeniului de prevenire a situațiilor de urgență și excepționale în prezent rămâne a fi deficitară în Republica Moldova.

În anul 2023, creșterea gradului de conștientizare al populației s-a datorat faptului desfășurării a 11 campanii de informare, fiind informate și instruite 698 945 persoane, realizării a 5 spoturi video cu caracter informativ și preventiv, iar pe rețele de socializare au fost distribuite 35 materiale informative și de prevenție. În comparație, pe parcursul anului 2022 au fost desfășurate 16 campanii de informare, fiind instruite 963 572 persoane.

Cu toate acestea, este necesară dezvoltarea unei culturi de prevenire a situațiilor de urgență și excepționale, a strategiilor de comunicare, de informare asupra riscurilor existente și de educare a populației cu privire la măsurile practice pe care le poate desfășura pentru reducerea vulnerabilității în fața acestora.

În acest scop se impune elaborarea politicilor dedicate în domeniu, a unei concepții integrate de sensibilizare a publicului și a autorităților de diferite niveluri, precum și a altor actori implicați, în vederea cunoașterii diferitelor tipuri de riscuri specifice, a măsurilor de prevenire a acestora, precum și a comportamentului necesar a fi adoptat în cazul producerii situațiilor de urgență și excepționale. Mai mult decât atât, aspectul privind „îmbunătățirea gradului de conștientizare a populației privind riscurile de dezastru” este inclusă în Acordul de Asociere, fapt ce impune acordarea unei atenții deosebite acestui domeniu din partea factorilor implicați.

De asemenea, o dimensiune fundamentală a activității de prevenire o constituie managementul riscurilor aferente situațiilor de urgență și excepționale. De altfel, Agenda de Asociere dintre Republica Moldova și Uniunea Europeană 2021-2027 prevede „consolidarea unei abordări integrate a gestionării riscurilor dezastru, fiind luate în considerare multitudinea de pericole cu participarea mai multor părți interesate”, precum și „consolidarea legăturilor dintre reducerea riscului de dezastru și reziliența și adaptarea la climă”.

Astfel, în scopul aplicării dezideratelor enunțate și al creșterii capabilității naționale de management al riscurilor situațiilor excepționale și de urgență, este necesară modificarea cadrului normativ existent, prin introducerea unei norme generale de management al riscurilor situațiilor de urgență. Obiectivul managementului riscurilor este de a jonctiona toate elementele și actorii din sistemul de management al dezastru, de a dezvolta instrumente de diminuare a dezastru bazate pe strategii de prevenire și intervenție, transfer și schimb reciproc de cunoștințe, educație și tehnici de luare a deciziilor. Actul normativ va defini terminologia de bază privind managementul riscurilor situațiilor excepționale și de urgență și va identifica instituția-lider,

rolurile și responsabilitățile-cheie pentru identificarea riscurilor, procesele de evaluare, atenuare, prevenire, precum și de introducere a mecanismelor de finanțare la nivel național, regional și local. Această claritate va contribui la gestionarea potențialelor suprapuneri de competențe și va asista coordonarea generală a activităților de management al riscurilor situațiilor de urgență și excepționale.

Inițiativa redusă a statului în prevenirea și consolidarea rezilienței țării în fața situațiilor de urgență și excepționale duce la efecte nefaste (pierderi de vieți omenești și pagube materiale considerabile), cu accent deosebit asupra celor mai vulnerabile categorii de populație, în special a copiilor, a persoanelor în etate, a persoanelor cu dizabilități, a grupurilor defavorizate ale populației.

Experiența statelor UE și altor state a dovedit că sursele investite în prevenire sunt de zeci de ori mai mici în raport cu costurile de recuperare și restabilire în urma calamităților naturale și a celor provocate de om. Consolidarea capacităților de prevenire a situațiilor de urgență și excepționale la nivel de țară trebuie să devină unul din obiectivele prioritare de dezvoltare a domeniului și, în acest sens, în Planul de acțiuni au fost stabilite măsuri concrete.

Prevenirea eficientă a situațiilor excepționale și de urgență în Republica Moldova continuă să fie afectată de lipsa unor mecanisme și capacități sistemice bine dezvoltate. Conform evaluării intermediare a Programului 2022–2025, deși au fost elaborate și aprobate patru acte normative esențiale în perioada 2022–2023, multe măsuri de prevenire nu sunt implementate în practică din cauza lipsei de resurse și a unei coordonări interinstituționale deficitare și sunt caracteristice măsurilor de prevenire structurale specifice altor autorități publice.

Este de menționat că IGSU desfășoară anual campanii tematice de prevenire a riscurilor aferente corespunzător sezonului, precum și de informare a populației. Printre acestea se numără campaniile de:

- a) minimizare a riscurilor de producere a cazurilor de explozii/incendii cauzate de exploatarea buteliilor cu gaz lichefiat și a instalațiilor de utilizare a gazelor naturale;
- b) prevenire a cazurilor de ardere a vegetației uscate;
- c) prevenire a situațiilor de urgență în perioada sărbătorilor de Paști;
- d) pregătire a instituțiilor de odihnă pentru perioada estivală;
- e) prevenire a înecurilor în perioada estivală;
- f) prevenire a incendiilor în instituțiile de învățământ la începutul noului an de studii;
- g) prevenire a intoxicațiilor în urma fermentării vinului;
- h) prevenire a riscurilor de producere a incendiilor și a cazurilor de intoxicare cu produse ale arderii în fondul locativ în perioada rece a anului;
- i) prevenire a înecurilor în perioada formării și menținerii podurilor de gheață.

Analiza campaniilor de prevenire promovate de către IGSU, desfășurate conform Programului de prevenire și gestionare a situațiilor de urgență și excepționale pentru anii 2022–2025 este descrisă după cum urmează:

Datele pe compartimentul prevenirii cazurilor de incendii au fost agregate din mai multe campanii conexe și arată o corelație inversă între numărul de persoane instruite și numărul de persoane decedate ceea ce indică că, cu cât mai multe persoane sunt instruite în prevenirea incendiilor, cu atât numărul de decese tinde să scadă, iar rezultatele sunt vizibile în anul 2024 când instruirea a crescut substanțial, și decesele au scăzut semnificativ (*Figura nr. 12*).

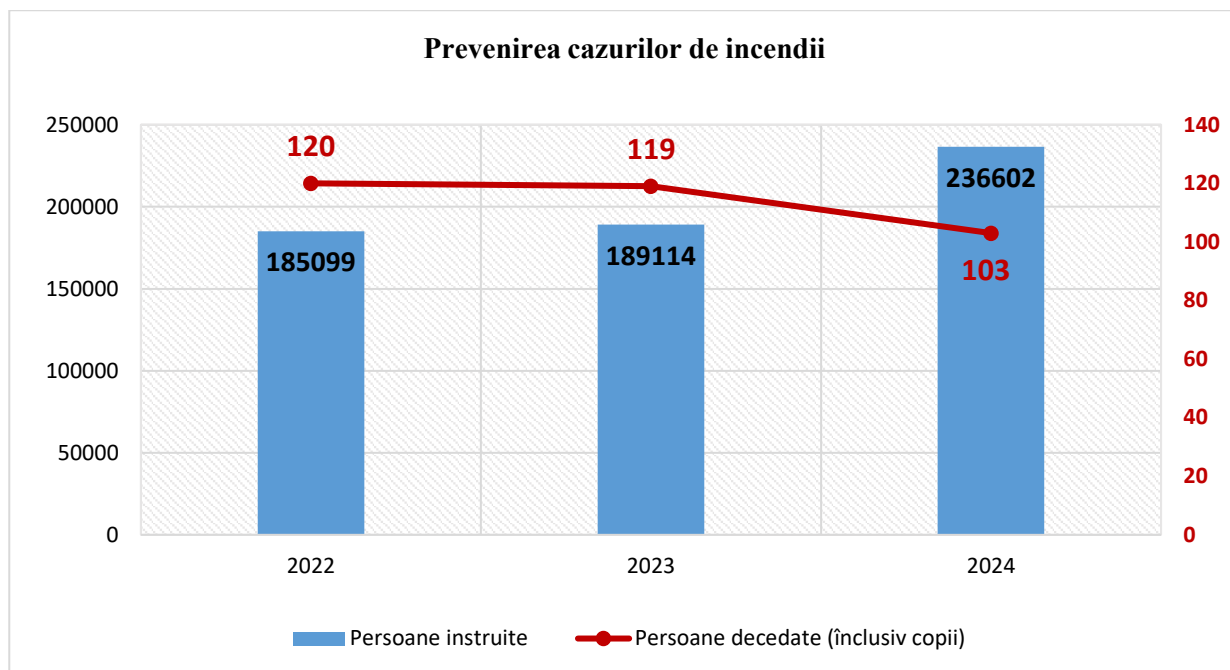

Figura nr. 12. Campaniile în care au fost instruite persoane privind riscul de producere a incendiilor

Analiza *Figurii nr. 13* sugerează o relație de asemenea invers proporțională dintre persoanele instruite și numărul de intervenții (cu cât mai multe persoane sunt instruite, cu atât mai puține incendii de vegetație au loc), iar rezultatul este unul pozitiv în care se observă eficiența campaniei de prevenire, ceea ce duce la scăderea presiunii asupra echipelor de intervenție.

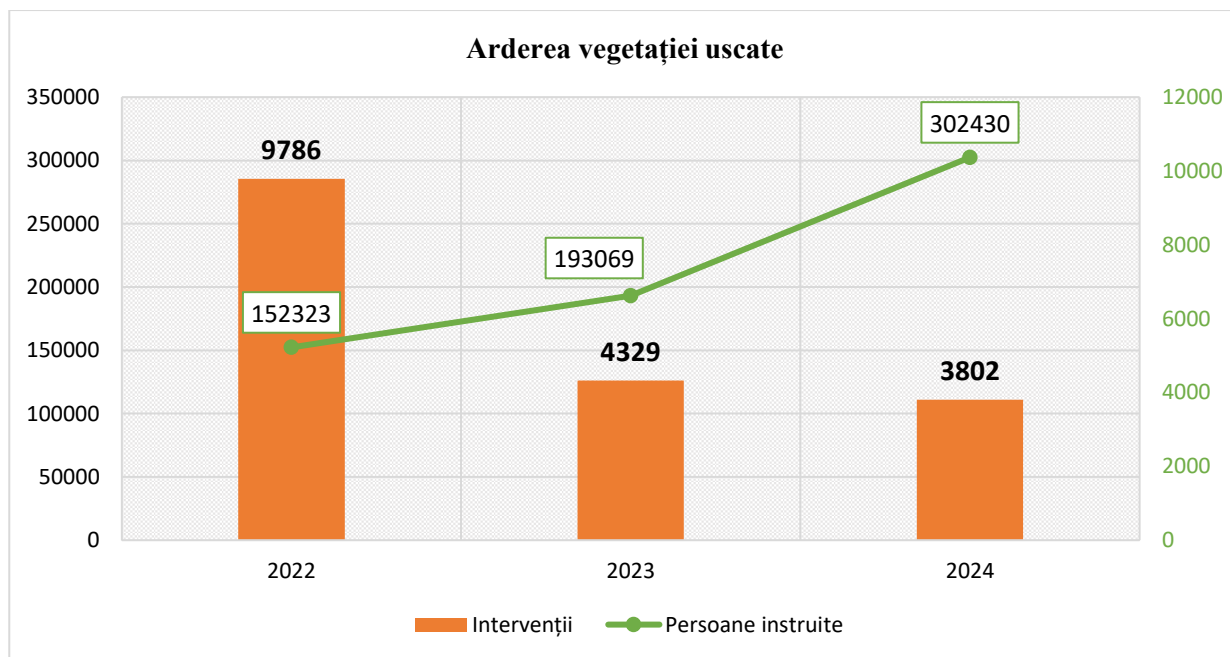

Figura nr. 13. Campania de prevenire privind arderea vegetației uscate

Analiza incendiilor la obiectele de cult indică un număr de incendii mic (9 cazuri) și stabil în primii doi ani analizați cu o ușoară îmbunătățire în 2024, iar creșterea instruirii în 2024 contribuie la reducerea numărului de incendii, chiar dacă efectul este modest (- 1 caz) (*Figura 14*).

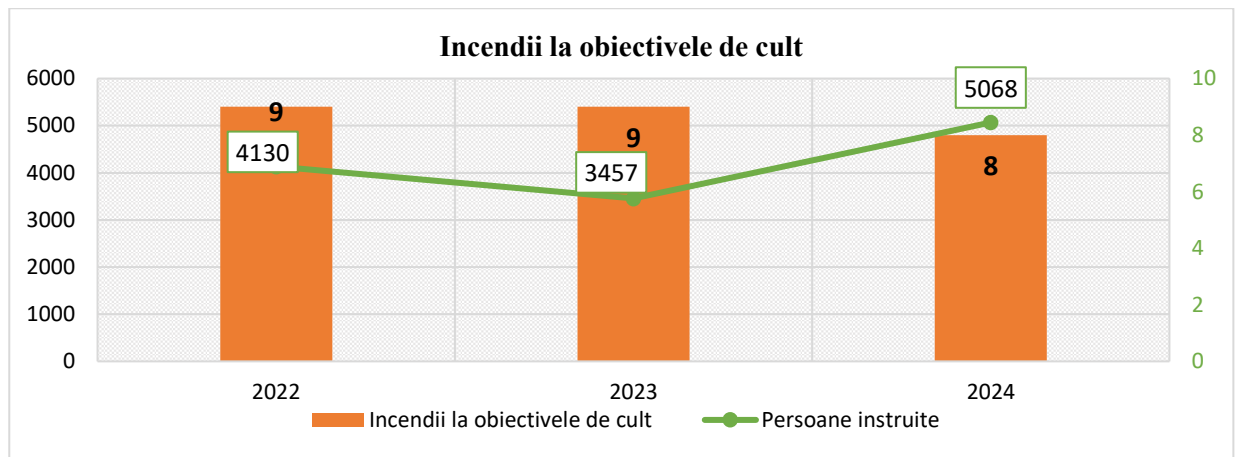

Figura nr. 14. Prevenire a situațiilor de urgență în perioada sărbătorilor de Paști

Campaniile de prevenire în rândul copiilor sunt esențiale, iar analiza datelor indică că înecul rămâne principală cauză a deceselor în rândul copiilor, urmat de incidente legate de incendii. Acest lucru sugerează că, deși instruirea generală a crescut, este nevoie de o focalizare mai mare pe prevenirea riscurilor acvatice (*Figura nr. 15*).

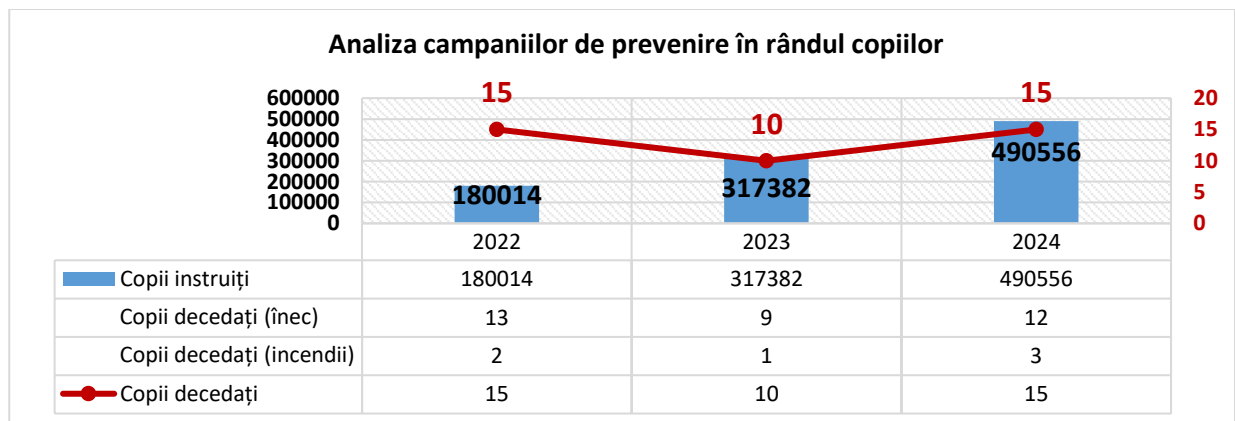

Figura nr. 15. Campanii de prevenire în rândul copiilor

Graficul „Prevenirea cazurilor de explozii” oferă o imagine pozitivă asupra eficienței campaniilor de instruire în domeniul protecției civile, axate pe prevenirea accidentelor cauzate de explozii, în perioada 2022–2024. Creștere constantă a numărului de persoane instruite, ceea ce indică o extindere și consolidare a programelor de prevenire. Reducerea deceselor la zero în 2023 și 2024, în paralel cu creșterea instruirii, indică o corelație puternică între educație și prevenirea riscurilor. Menținerea și extinderea acestor programe este esențială pentru a preveni reapariția incidentelor (*Figura nr. 16*).

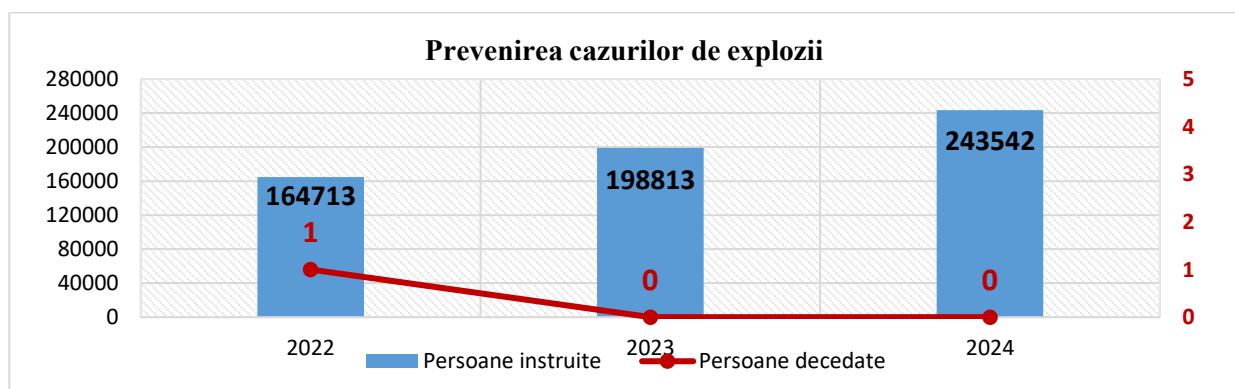

Figura nr. 16. Campania de minimizare a riscurilor de producere a cazurilor de explozii.

Campaniile de prevenire a cazurilor de înec oferă o perspectivă îngrijorătoare asupra eficienței campaniilor de instruire în prevenirea înecurilor în perioada 2022–2024. Datele prevăd analiza campaniilor „Prevenire a înecurilor în perioada estivală” și „prevenire a înecurilor în perioada formării și menținerii podurilor de gheață” și stabilesc necesitatea de reorganizare a conceptului de prevenire prin implicarea unor tactici și metode noi cum ar fi: instruirea prin simulări practice, materiale vizuale și adaptări pentru copii și adolescenți (*Figura nr. 17*).

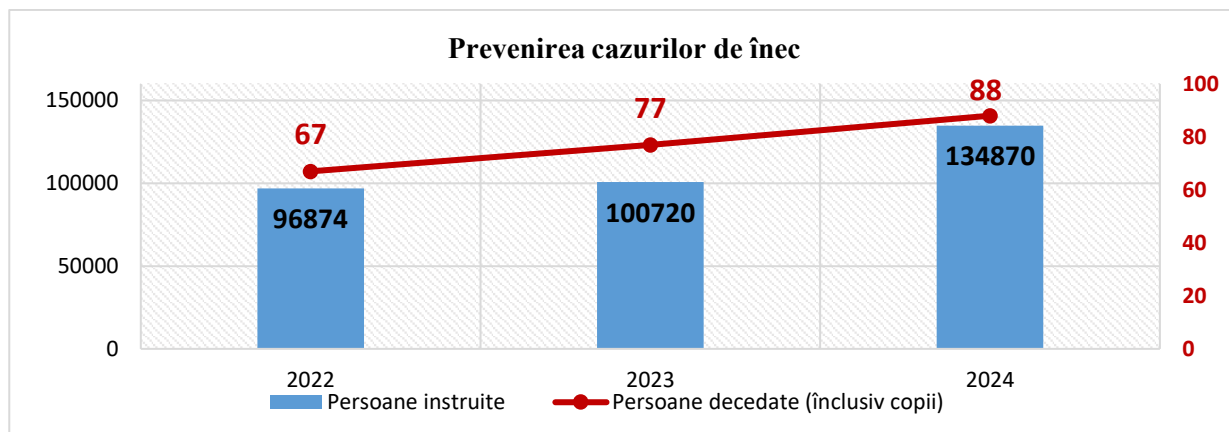

Figura nr. 17. Campania de prevenire a accidentelor în bazinele de apă (perioada estivală și iarnă)

Evaluarea campaniilor de prevenire a intoxicațiilor în urma fermentării vinului oferă o perspectivă asupra eficienței campaniilor de instruire în prevenirea accidentelor legate de acumularea de gaze toxice în timpul fermentării vinului, în perioada 2022–2024.

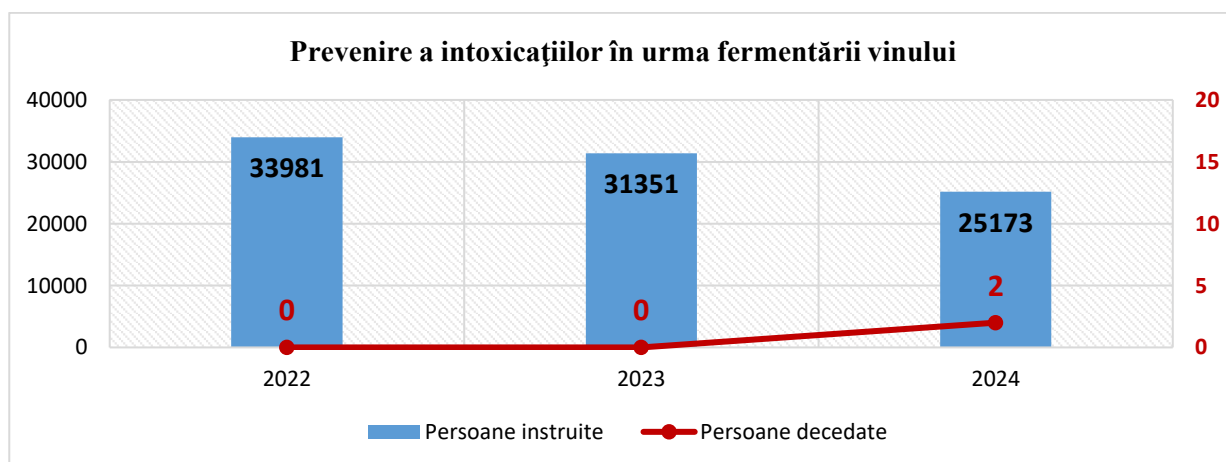

Figura nr. 18. Campania de prevenirea deceselor în urma fermentării vinului

Reducerea instruirii indică direct asupra faptului necesarului de informare a populației despre riscurile de fermentare a vinului raportată la tendințele direct proporționale din grafic.

Concluzie a măsurilor ne-structurale: Campaniile privind arderea vegetației uscate și prevenirea exploziilor sunt exemple clare de succes care au condus la o scădere consistentă a intervențiilor sau chiar eliminarea completă a deceselor ca urmare a creșterii semnificative a instruirii populației. Incendiile la obiectivele de cult au rămas la un nivel scăzut și stabil, iar intensificarea instruirii în 2024 a condus la o ușoară reducere a incidentelor.

Campaniile de informare destinate copiilor indică o tendință pozitivă, dar lentă: nivelul de instruire a crescut, iar numărul deceselor a înregistrat o scădere moderată. Totuși, un domeniu critic cu eficiență scăzută rămâne prevenirea înecurilor — în ciuda intensificării instruirii, numărul deceselor continuă să crească, menținând o relație direct proporțională. Acest lucru sugerează că metodele actuale de instruire nu sunt eficiente sau nu ajung la publicul vulnerabil. Tot aici se stabilește, că intoxicațiile din fermentarea vinului au reapărut în 2024, după doi ani fără incidente,

în contextul unei scăderi a instruirii reapar, ceea ce denotă despre faptul că dacă aplici măsura de „*a nu a face nimic*” în materie de prevenire, impactul negativ reapar.

Stațiile de salvare amplasate strategic în zonele frecventate (plaje, lacuri, râuri) permit intervenții rapide în caz de pericol, crescând semnificativ șansele de supraviețuire, și au un rol important în prevenirea cazurilor de înec. Pe teritoriul Republicii Moldova sunt 19 stații de salvare pe apă ce aparțin autorităților publice locale, care au menirea de a reduce riscul la înec, iar intensificarea activităților de instruire și pregătire a angajaților acestor stații, poate avea un impact asupra reducerii cazurilor de înec și drept măsură complementară campaniilor de prevenire.

Măsurile structurale de prevenire sunt acțiuni fizice, tehnice și ingineresti menite să reducă riscul de producere a situațiilor de urgență și excepționale, să limiteze impactul acestora asupra vieții, bunurilor și mediului. În contextul protecției civile, ele completează măsurile educaționale și organizatorice. Măsurile nestructurale aparțin instituțiilor deținătoare de risc și nu pot fi implementate de IGSU.

O altă componentă de prevenire dezvoltată în cadrul IGSU este participarea în cadrul planificării urbane și construirea unei societăți reziliente la dezastre. Planificarea urbană joacă un rol esențial în prevenirea și reducerea riscurilor de dezastre. Conform Codului Urbanistic și Construcțiilor nr. 434/2023, documentația de amenajare a teritoriului și de urbanism, este coordonată cu IGSU, ceea ce permite în etapa de concept prevederea unei proiectări cu soluții reziliente pentru localitate în dependență de riscurile de dezastre stabilite în zonă. Tot aici, art. 198 din Codului Urbanistic și Construcțiilor, oferă autorităților publice, persoanelor fizice și juridice dreptul să solicite Aviz consultativ de la IGSU la etapa de recepție finală a construcției și instalației, ceea ce permite IGSU participarea activă în cadrul elaborării politicilor de stat în domeniul construcțiilor, modificarea planurilor de intervenție și altor măsuri de prevenire conexe măsurilor structurale.

Integrarea procesului anticorupție în coordonarea planurilor de urbanism și de gestionare a riscurilor de dezastru este esențială pentru asigurarea eficienței, transparenței și sustenabilității măsurilor luate. În acest sens apare necesitatea dezvoltării indicatorilor de monitorizare cum ar fi: Numărul documentației urbanistice examinate și numărul obiectivelor pentru care s-a emis Aviz consultativ privind respectarea normelor și regulilor de apărare împotriva incendiilor; rata procentuală de acte pozitive din numărul de cereri înaintate; numărul de procedurilor operaționale standarde din numărul total; numărul de acte interne privind reglementarea activității.

În concluzie, un angajat în domeniul de prevenire, în mediu deservește 20 000 mii de locuitori, 365 gospodării țărănești și agenți economici, 23 de bazine acvatice, 8 localități, cercetează 10 incendii, efectuează activități în 9 școli și 5 grădinițe, participă la 2 ședințe a comisiei situației excepționale locale și organizează aplicații tactice, cuantumul fiind depășit de două ori norma stabilită pentru activitate, iar deplasarea la moment este efectuată cu transportul public.

Spre exemplu, drumul parcurs zilnic a unui ofițer din domeniul de prevenire este cuprins între 3-15 km în localitățile urbane și până la 45-50 km în sectorul rural, iar utilizarea transportului public, reduce din calitatea serviciilor prestate și reducerea randamentului activității.

Reieșind din cele expuse, precum și din necesitatea creșterii randamentului de activitate a măsurilor de prevenire și capacității de prevenire, se stabilește o necesitate de 43 de autospeciale de prevenție care vor asigura desfășurarea măsurilor de prevenire pe tot teritoriul Republicii Moldova.

Secțiunea a 3-a **Voluntariatul în situații de urgență** **și excepționale subdezvoltat**

În Republica Moldova, voluntariatul în domeniul situațiilor de urgență și excepționale rămâne slab dezvoltat, fiind aproape inexistent la nivel sistemic. Această realitate afectează în mod indirect capacitatea comunităților de a preveni și de a răspunde prompt și eficient în fața riscurilor majore.

Importanța consolidării și promovării voluntariatului este recunoscută în multiple documente și rezoluții internaționale, care evidențiază rolul esențial al acestuia în abordarea provocărilor globale, precum reducerea sărăciei, adaptarea la schimbările climatice, dezvoltarea durabilă, protecția populației, reducerea pierderilor umane și materiale, precum și în procesul de mobilizare a tinerilor în viața civică etc.

Astfel, în scopul dezvoltării acestui domeniu la nivel național, în perioada anilor 2010 – 2012, au fost desfășurate un șir de măsuri și analize menite pentru identificarea soluțiilor optime de consolidare și îmbunătățire a nivelului de răspuns la situații de urgență, în deosebi în localitățile îndepărtate față de unitățile de pompieri. Drept urmare, în anul 2013 a fost aprobat Programul de consolidare a serviciului salvatori și pompieri în localitățile rurale pentru perioada 2013–2020, prin Hotărârea Guvernului nr. 202/2013, care a inițiat procesul de creare a posturilor teritoriale de salvatori și pompieri pe teritoriul țării.

De la lansarea Programului, au fost create și demarate 80 de posturi teritoriale de salvatori și pompieri, dintre care 60 cu salarizare și doar 20 pe bază de voluntariat, asigurând răspunsul în situații de urgență în circa 300 localități din țară. Primul post de pompieri voluntari a fost deschis la sfârșitul anului 2015, în localitatea Terebna, raionul Edineț.

În anul 2022, din numărul total de 10.048 de misiuni de serviciu ale echipelor de salvatori, la 2.384 au participat posturile teritoriale de salvatori și pompieri (*Figura nr. 19*).

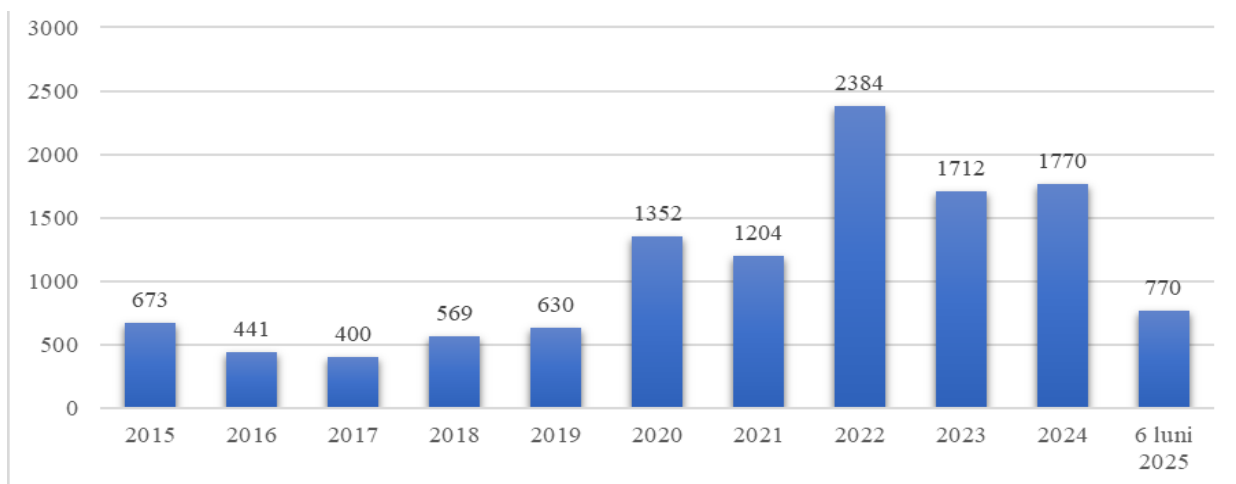

Figura nr. 19. Numărul de intervenții desfășurate de către Posturile de pompieri și salvatori voluntari (salarizați și nesalarizați)

Posturile voluntare au contribuit la 620 de intervenții, reducând semnificativ timpul de răspuns și asigurând prima intervenție până la sosirea echipelor profesionale. (*Figura nr. 20*).

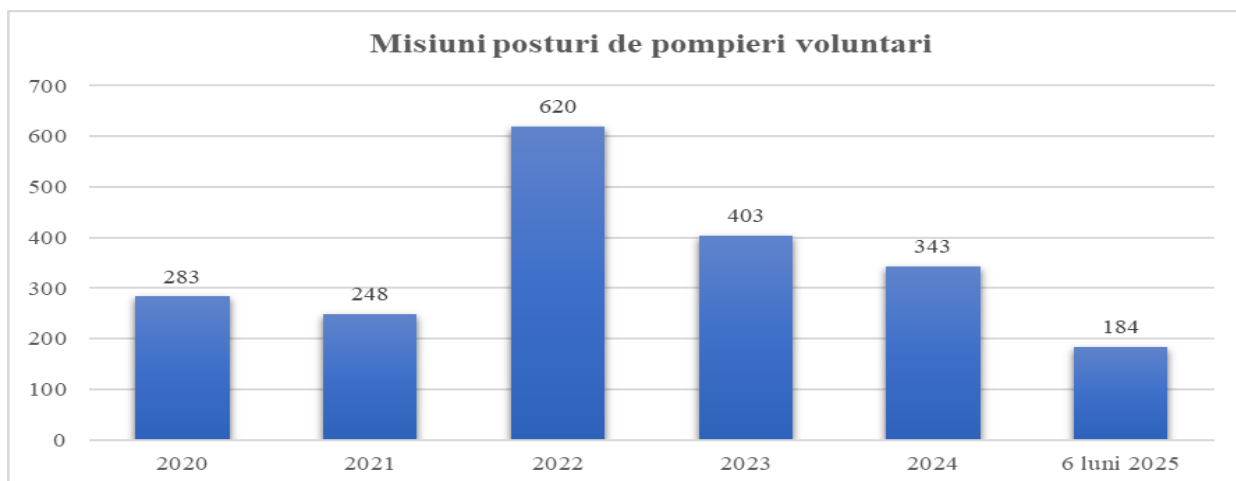

Figura nr. 20. Numărul de intervenții desfășurate de către Posturile de pompieri voluntari și salvatori voluntari nesalarizați

În prezent, cele 20 de posturi de voluntari includ peste 350 de persoane implicate activ în gestionarea situațiilor de urgență la nivel comunitar.

Conform prevederilor Legii nr. 267/1994 privind apărarea împotriva incendiilor, Legii nr. 435/2006 privind descentralizarea administrativă, Legii nr. 436/2006 privind administrația publică locală, cât și Programului sus numit, crearea și gestionarea posturilor teritoriale de salvatori și pompieri se organizează la decizia autorității deliberative și reprezentative ale autorităților administrației publice locale, în conclucrare și cu sprijinul IGSU.

Pe parcursul Programului au avut loc mai multe inițiative, cât și desfășurate proiecte de promovare a voluntariatului în situații de urgență și excepționale, iar unul dintre acestea fiind proiectul „Promovarea măsurilor de reducere a riscurilor climatice și de dezastre în sectoarele apei și protecției civile pentru sporirea rezilienței localităților rurale“, proiect susținut de Agenția pentru Dezvoltare din Austria (ADA) și implementat de către Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare (PNUD) din Republica Moldova, în parteneriat cu IGSU și Agenția Apele Moldovei. În urma implementării proiectului, în patru localități rurale au fost construite și demarată activitatea a posturilor de pompieri și salvatori voluntari.

Un alt proiect important pentru consolidarea și implementarea voluntariatului în domeniul situațiilor de urgență este proiectul pilot „Consolidarea sistemului de protecție civilă în Republica Moldova“, desfășurat în perioada 2022–2024, în cooperare cu Reprezentanța Fundației „Fundacja Solidarności Międzynarodowej” în Republica Moldova (în continuare – *Solidarity Fund PL în Moldova*) – organizație cu sediul în Polonia, dedicată sprijinirii dezvoltării democratice și consolidării societății civile în Europa de Est și alte regiuni.

În acest sens, a fost semnat Acordul de colaborare între IGSU și Solidarity Fund PL în Moldova axat pe evaluarea cadrului de reglementare și a experienței actuale de funcționare a posturilor teritoriale de salvatori și pompieri, inclusiv capacități tehnico-materiale și umane, în vederea livrării de soluții și testării acestora cu scopul de a proiecta standarde de urmat. Tot în cadrul proiectului, a fost construit un post teritorial de salvatori și pompieri voluntari în satul Zubrești, mun. Strășeni, precum și instruiți 250 voluntari activi.

În prezent, se află în desfășurare Proiectul “EU4 Moldova Reziliență – stat sigur, comunități reziliente”, coordonat de asemenea de către Solidarity Fund PL în Moldova, unde una din componentele acestuia este construirea și dotarea unităților noi de pompieri voluntari, precum și reparația unităților vechi. Termenul pentru implementarea acestei componente este luna noiembrie 2025, iar până atunci urmează să fie construite și date în exploatare 10 posturi noi de salvatori și pompieri voluntari. Tot aici, urmează să fie acordat suport financiar pentru reparația a 10 posturi de pompieri voluntari existente și active, dar fără condiții normale de lucru.

Cu toate acestea, numărul posturilor și al personalului voluntar rămâne semnificativ inferior față de alte state europene. Este de menționat problematica cu care se confruntă posturile teritoriale care activează pe bază de salariați civili, unde organizarea și menținerea activă este mult mai dificilă comparativ cu posturile voluntare, și anume insuficiența surselor financiare necesare la remunerarea personalului, dar și întreținerea sediilor, tehnicii, etc. Prin urmare, problema lipsei financiare duce în tot mai multe cazuri la sistarea activității acestor posturi.

În consecință, din cele 60 posturi teritoriale cu salariați civili, 15 au fost nevoite să-și sisteze activitatea pe o perioadă nedeterminată, precum Borceac din raionul Cahul, Bulboaca din raionul Anenii Noi, Ciuciuleni din raionul Hîncești, Dubăsarii Vechi din raionul Criuleni, Djoltai din UTA Găgăuzia (Comrat), Ghetlova din raionul Orhei, Cuizăuca și Ignăței din raionul Rezina, Căinari Vechi din raionul Soroca, Taraclia din raionul Căușeni, Drășănești din raionul Sîngerei, Mihăileni din raionul Rîșcani, Tocuz din raionul Căușeni.

Pe lângă aspectul financiar, dezvoltarea cu pași lenți a voluntariatului în situații de urgență și excepționale la nivel național se datorează următoarelor circumstanțe:

- a) nivel redus de conștientizare, informare și popularizare a activităților de voluntariat;
- b) implicarea insuficientă a sectorului asociativ;
- c) reticența și lipsa de cooperare din partea autorităților administrației publice locale;
- d) insuficiența de resurse umane și infrastructură corespunzătoare;

e) lipsa unui mecanism de recrutare, formare și coordonare a voluntarilor;

f) lipsa facilităților, înlesnirilor și beneficiilor pentru voluntari.

În **concluzie**, menționăm că, posturile teritoriale de salvatori și pompieri exercită activități specifice în domeniul protecției civile și apărării împotriva incendiilor, care presupun anumite riscuri profesionale sporite pentru viața și sănătatea salariaților și voluntarilor. Din acest motiv, activitatea acestora a fost exclusă din conținutul obligației instituției gazdă de a interzice participarea voluntarilor la activități periculoase, care pot dăuna vieții și sănătății acestora.

În acest sens, este necesară elaborarea cadrului normativ privind dezvoltarea voluntariatului în domeniul protecției civile, inclusiv apărării împotriva incendiilor, care va prevedea modalitatea de antrenare a voluntarilor în procesul de prevenire și lichidare a consecințelor situațiilor de urgență și excepționale.

Secțiunea a 4-a **Pregătirea și formarea necorespunzătoare** **în situații de urgență și excepționale**

Infrastructura de pregătire și formare a personalului în situații de urgență și excepționale constituie baza pregătirii angajaților IGSU pentru desfășurarea misiunilor de salvare a vieții și sănătății cetățenilor, a bunurilor, a obiectivelor economiei naționale și a mediului înconjurător.

Astfel, consolidarea capacităților de pregătire și instruire trebuie să constituie o prioritate strategică de dezvoltare, a cărei promovare, în mod indispensabil, va influența calitatea serviciilor acordate de către IGSU comunității și gradul de pregătire al acesteia în fața situațiilor de urgență și excepționale.

În perioada anilor 2020-2023, infrastructura Centrului Republican de Instruire (CRI) a IGSU a fost dezvoltată în urma implementării a trei proiecte, finanțate de către UE - prin intermediul Instrumentului European de Vecinătate (ENI), și anume:

1) „Creșterea protecției populației în situații de urgență cauzate de dezastre naturale în zona transfrontalieră – IPPESA”, bugetul total – 333,3 mii Euro, dintre care 222,2 mii Euro - contribuția Republicii Moldova;

2) „Îmbunătățirea timpului de reacție pentru situațiile de urgență din zona transfrontalieră prin renovarea și echiparea infrastructurii necesare pentru instruirea și gestionarea eficientă a populației în furnizarea primului ajutor”, buget total – 326,5 mii Euro, dintre care 250 mii Euro - contribuția Republicii Moldova.

3) „Îmbunătățirea capabilităților de comunicații bazate pe TIC în zona transfrontalieră Nord-Estul României - Republica Moldova”, buget total – 2,2 milioane Euro.

Ca rezultat al acestor inițiative, au fost **reconstruite două sedii ale CRI și create trei module moderne de instruire:**

- pentru factorii de decizie în gestionarea situațiilor excepționale (amenajare săli, dotare cu echipamente didactice moderne);
- în domeniul acordării primului ajutor (echipamente și materiale medicale de instruire);
- instruire bazată pe **Tehnologia Informației și Comunicațiilor (TIC)**.

Aceste investiții reprezintă un pas important în modernizarea procesului de formare, reflectând o **dinamică pozitivă în dezvoltarea capacităților instituționale ale IGSU**.

Totuși, în pofida acestor realizări, **persistă provocări majore**: lipsa unor poligoane/ module de instruire de specialitate, precum și condiții decente de cazare, dotarea insuficientă cu mijloace de asigurare a procesului de instruire (autospeciale de diferite tipuri, echipamente, accesorii, utilaje și mijloace speciale, etc.), precum și cu încăperi și spații special amenajate pentru simularea diferitor situații de urgență și excepționale (poligoane, bazine de apă, machete de clădiri la scara 1:1, diverse simulatoare digitale etc.) reduc capacitatea de instruire și implicit afectează capacitatea de răspuns a IGSU.

În acest context, prezentul Program propune consolidarea procesului de formare profesională continuă, inclusiv prin utilizarea metodelor moderne de instruire digitală.

În acest sens, se urmărește organizarea și desfășurarea procesului de instruire și formare continuă la locul de muncă pentru angajații IGSU, prin intermediul unei platforme digitale dedicate instruirii la distanță. Această abordare are drept scop creșterea accesibilității și eficienței procesului educațional, asigurând totodată adaptarea conținuturilor de instruire la nevoile reale ale personalului operativ și administrativ, precum și la exigențele impuse de contextul actual tehnologic și operațional.

Implementarea acestei platforme va contribui la uniformizarea nivelului de cunoștințe în rândul angajaților, la optimizarea resurselor logistice implicate în instruirile clasice și la crearea unui cadru flexibil, care să permită actualizarea rapidă a modulelor de formare în funcție de noile cerințe tehnice sau tactice.

Concluzie: Consolidarea infrastructurii de pregătire a IGSU este esențială pentru asigurarea unui nivel adecvat de instruire și pentru creșterea capacității operaționale în situații de urgență. Deși progresele recente realizate prin proiecte europene reprezintă un pas important, persistă deficiențe majore care necesită investiții suplimentare și o abordare integrată, ce combină dezvoltarea fizică a centrelor de instruire cu modernizarea digitală a procesului educațional.

Secțiunea a 5-a

Lipsa unui sistem de avertizare publică

În prezent, capacitatea de pregătire a autorităților publice de toate nivelurile sunt diminuate din cauza lipsei unui sistem național de avertizare publică, care să asigure informarea și modul corect de acțiune a populației amenințate de pericolul sau producerea situațiilor de urgență și excepționale. Serviciile de specialitate sunt limitate în capacitățile lor de a informa și de a avertiza populația cu privire la riscurile și efectele care pot surveni ca urmare a declanșării acestora.

În contextul actual al provocărilor globale și regionale multiple, implementarea unui sistem modern de avertizare publică reprezintă o prioritate strategică pentru Republica Moldova. Iar, odată cu creșterea semnificativă a utilizării tehnologiilor mobile, autoritățile din întreaga lume au recunoscut potențialul acestora în gestionarea situațiilor de urgență. În Republica Moldova, rata ridicată de penetrare a telefoanelor mobile și a internetului mobil oferă oportunități semnificative pentru dezvoltarea unui sistem modern de avertizare publică bazat pe comunicațiile mobile.

Necesitatea unui astfel de sistem este amplificată de creșterea frecvenței și intensității fenomenelor meteorologice extreme, consecință directă a schimbărilor climatice, precum și de riscurile tehnogene tot mai pregnante în era digitală.

Conform Raportului Peer Review pentru Republica Moldova, elaborat de Direcția Generală pentru Protecție Civilă Europeană și Operațiuni de Ajutor Umanitar a Comisiei Europene în 2023, se subliniază necesitatea implementării unui sistem național de avertizare publică capabil să difuzeze mesaje de avertizare în timp real și cu maximă eficiență.

Totodată, statutul de țară candidată la aderarea la UE, obligă Republica Moldova de a se alinia la standardele europene în domeniul siguranței publice, inclusiv la prevederile Directivei (UE) 2018/1825 privind Codul European al Comunicațiilor Electronice, transpusă parțial prin Legea comunicațiilor electronice nr.72/2025. Această directivă impune țărilor membre implementarea unor sisteme eficiente de avertizare a populației prin intermediul rețelelor de telecomunicații mobile.

Un sistem de avertizare publică modern va permite autorităților să transmită mesaje de avertizare rapide și precise către populația aflată în zone de risc, contribuind semnificativ la reducerea impactului situațiilor de urgență asupra vieții și bunurilor cetățenilor.

Experiența pozitivă a sistemelor similare de avertizare implementate în țările membre UE demonstrează eficacitatea și beneficiile unui astfel de sistem modern de avertizare.

Arhitectura modulară și scalabilă a sistemului, aliniată la standardele europene, creează premise solide pentru integrarea viitoarelor tehnologii emergente precum inteligența artificială și IoT, asigurând totodată interoperabilitatea cu sisteme similare din țările din regiune.

Totodată, perspectiva interconectării viitorului Sistem de avertizare publică cu sistemele de avertizare timpurie din gestiunea autorităților care monitorizează sursele de risc va transforma

avertizarea publică dintr-un proces reactiv în unul pro-activ și inteligent cu impact direct asupra siguranței populației prin reducerea timpului dintre detectarea pericolului și informarea populației, optimizarea resurselor, creșterea acurateții mesajelor și minimizarea erorilor umane.

Astfel, implementarea sistemului de avertizare publică urmărește o serie de obiective strategice esențiale pentru protejarea vieților omenești, reducerea pagubelor materiale și creșterea rezilienței naționale în fața dezastrelor și în același timp ar demonstra inclusiv angajamentul Republicii Moldova în domeniul siguranței publice și pregătirea sa pentru a răspunde provocărilor secolului XXI, în domeniul protecției civile.

Ministerul Afacerilor Interne, prin implementarea prezentului Program, își propune crearea unui sistem de avertizare publică modern și fiabil, care să asigure un grad înalt de siguranță și performanță, și care să tindă spre o rată de acoperire de 80 % a populației, utilizând în acesta toate mediile și tehnologiile disponibile (rețele de comunicații mobile, radiodifuziune și TV, sirene electronice, etc.).

În acest sens, pe parcursul anului 2024, ISGU în cadrul proiectului „MD-ALERT-STUDY”, finanțat de UE, a elaborat Studiul de fezabilitate și documentația conexă pentru implementarea în Republica Moldova a Sistemului de avertizare publică „MD-ALERT”, un sistem conform standardelor UE, similar celor implementate în țările membre UE. Astfel, datorită proiectului „MD-ALERT-STUDY”, pentru prima dată, Republica Moldova dispune de un studiu de fezabilitate cuprinzător, care definește o cale realistă și aplicabilă pentru instituirea unui sistem național de avertizare publică. Totodată, acest proiect a acoperit un gol instituțional major, oferind autorităților instrumentele și înțelegerea necesară pentru a avansa către implementare. Acum, Republica Moldova are un studiu de fezabilitate validat, o estimare de costuri, un cadru tehnic și operațional definit și o foaie de parcurs clară pentru implementare.

Soluția optimă identificată pentru sistemul „MD-ALERT” se bazează pe o platformă integrată, care permite diseminarea mesajelor de avertizare simultan prin mai multe canale (Cell Broadcast, aplicație mobilă de avertizare, sirene electronice/digitale, TV și radiodifuziune). Această platformă este una modulară și scalabilă fapt ce va permite adăugarea treptată a canalelor de avertizare, începând cu unul sau două de bază, care vor fi complementate ulterior cu altele în funcție de sursele financiare disponibile în acest scop, astfel asigurând o acoperire și o incluziune maximă a teritoriului și a populației țării.

Implementarea Sistemului de avertizare publică MD-ALERT este planificată pentru perioada 2026 – 2027 și se va efectua prin intermediul Proiectului de susținere a managementului riscurilor de dezastre și rezilienței Republicii Moldova, care se realizează în baza Acordului de împrumut dintre Republica Moldova și Banca Internațională pentru Reconstrucție și Dezvoltare (Legea nr. 67/2025).

Este necesar de menționat că, suma alocată/disponibilă pentru această etapă (5 mil. \$ SUA), va permite implementarea sistemului cu funcționalul și canalele de avertizare de bază (Cell Broadcast și aplicația mobilă de avertizare).

Tabel nr. 1: Accesul la sistemul de avertizare publică și satisfacția utilizatorilor
(indicatori din Proiectul de susținere a managementului riscurilor de dezastre și rezilienței Republicii Moldova)

Indicatori intermediari	Unitate de măsură	Valoare de referință (septembrie 2024)	Țintă (până în septembrie 2029)
Ponderea beneficiarilor care utilizează noul sistem de avertizare publică pe telefon mobil (multi-hazard) și raportează satisfacție	Procent (%)	0	80
Numărul de femei care au acces și utilizează noul sistem de avertizare publică	Număr (#)	0	750.000

Totodată, implementarea acestui sistem trebuie să fie însoțită de elaborarea și aprobarea unui cadru normativ cuprinzător, care să definească explicit rolurile și responsabilitățile tuturor entităților implicate, stabilind totodată fundamentul pentru dezvoltarea procedurilor standard de operare și a ghidurilor privind gestionarea și transmiterea avertizărilor

Concluzie: Lipsa unui sistem național de avertizare publică eficient expune în mod direct populația Republicii Moldova la riscuri majore în cazul producerii situațiilor de urgență și excepționale, limitând capacitatea autorităților de a asigura un răspuns rapid, coordonat și bine informat. În contextul creșterii frecvenței fenomenelor extreme, al exigențelor europene și al angajamentelor asumate ca stat candidat la aderarea la UE, implementarea sistemului de avertizare publică „MD-ALERT” devine o necesitate strategică.

Acest sistem, construit pe o platformă integrată, modulară și scalabilă, va permite diseminarea în timp real a mesajelor de avertizare prin multiple canale, asigurând o acoperire cât mai largă a populației. Studiul de fezabilitate elaborat în cadrul proiectului „MD-ALERT-STUDY” oferă pentru prima dată o bază tehnică și operațională solidă, un plan clar de acțiune și un cadru instituțional orientat spre eficiență și interoperabilitate.

Prin lansarea Proiectului de susținere a managementului riscurilor de dezastre și rezilienței Republicii Moldova, în perioada 2026–2027, Republica Moldova își consolidează capacitatea de prevenire și reacție la riscuri majore, contribuind direct la creșterea rezilienței naționale, reducerea pierderilor umane și materiale și întărirea încrederii cetățenilor în sistemul de protecție civilă. MD-ALERT nu reprezintă doar o soluție tehnologică, ci un angajament concret pentru siguranța publică și modernizarea guvernării în domeniul gestionării riscurilor, în deplină concordanță cu standardele UE.

Secțiunea a 6-a Dotarea tehnico-materială precară

Finanțarea deficitară de la bugetul de stat a favorizat o degradare continuă a parcului de autospeciale de intervenție a IGSU. Tehnica învechită creează dificultăți majore în derularea activității de intervenție a pompierilor și salvatorilor.

Autospecialele de intervenție din dotarea IGSU constituie în proporție de 43 %, tehnica moștenită din fosta URSS, 36 % provin din donații oferite de către asociațiile de pompieri voluntari de peste hotare, 7 % din proiecte, 7% din subdiviziunile MAI, 7% din bugetul de stat (2006-2025). Din numărul total de autospeciale, doar 14 % sunt cu termen de exploatare valabil (*Figura nr.21*).

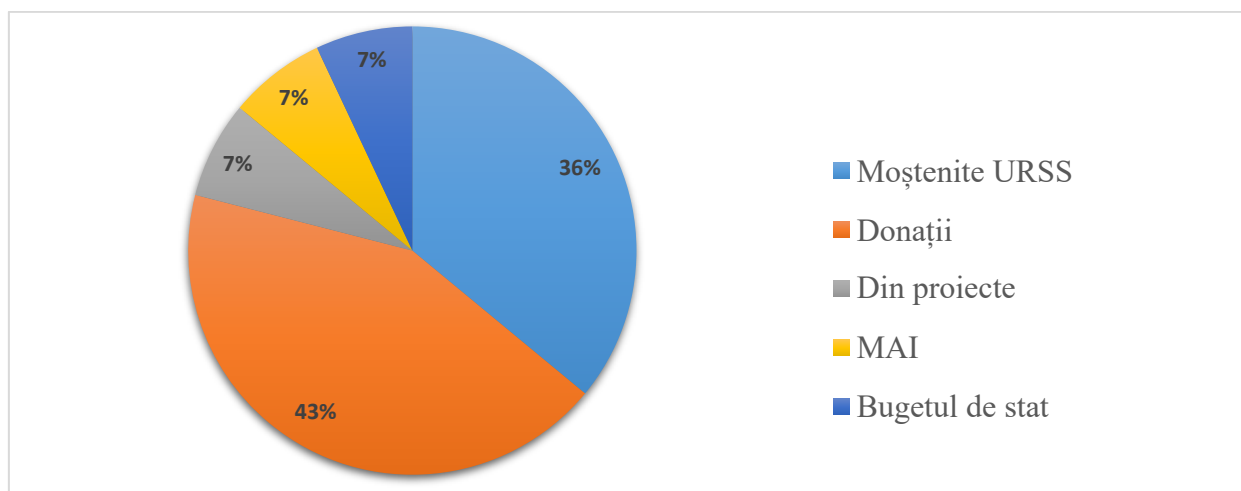

Figura nr. 21. Originea autospecialelor din dotarea IGSU

În parcul auto al IGSU se înregistrează 672 unități tehnice și doar 258 reprezintă autospeciale de bază, destinate exclusiv intervențiilor în situații de urgență și excepționale, dintre care mai puțin

de 10 % corespund termenelor de exploatare, conform Hotărârii Guvernului nr. 941/2020 „Cu privire la aprobarea Catalogului mijloacelor fixe”.

Cu toate că numărul unităților de transport din gestiunea IGSU pare a fi unul substanțial, această impresie este redusă de minim doi factori: vârsta autospecialelor și gradul de dotare. Astfel, în conformitate cu normele aprobate de Guvern (HG nr.941/2020), durata de funcționare utilă a unei autospeciale este de 5-8 ani.

Confruntând datele referitoare la vârsta autospecialelor cu limita stabilită, constatăm că doar 10% corespund termenelor de exploatare. Se poate observa că în servanul de luptă al IGSU sunt unități de transport cu vârste de circa 30 și chiar 40 de ani. Durata medie de folosință a autospecialelor de bază ale IGSU constituie în prezent 30 de ani (*Figura nr. 22*).

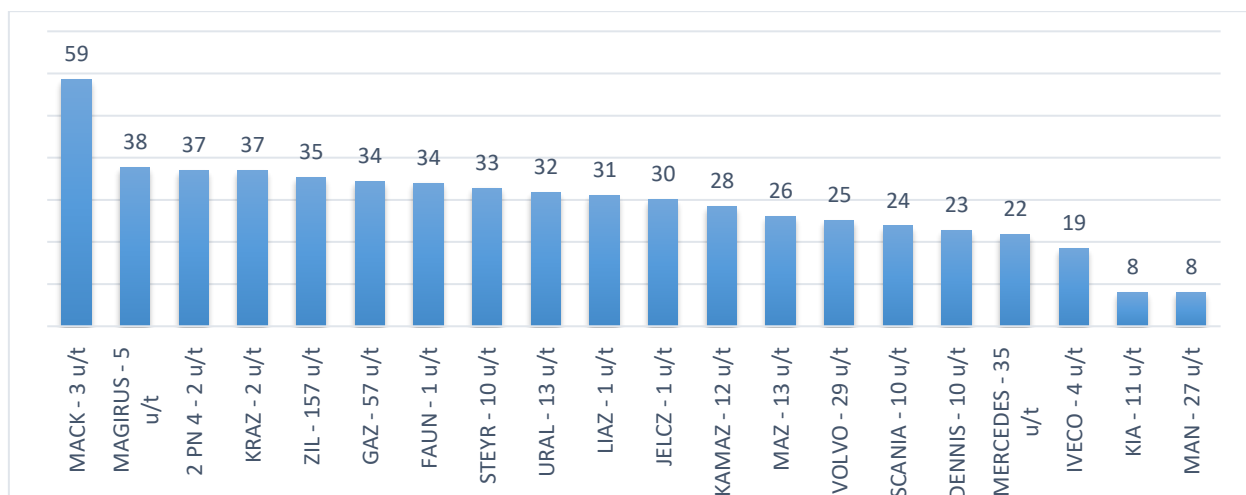

Figura nr. 22. Disponibilul de autospeciale de intervenție al IGSU al MAI

În anul 2023, au fost înregistrate 458 cazuri de scoatere din servanul de luptă a tehnicii din dotare, dintre care 267 din cauza defecțiunilor produse pe parcursul serviciului, 57 cazuri pentru efectuarea lucrărilor de reparație planificate, 42 – din cauza defecțiunilor produse în timpul acțiunilor de intervenție și 60 cazuri din motivul defecțiunilor produse în timpul deplasării spre/de la intervenție.

În anul 2024, au fost înregistrate 484 cazuri de scoatere din servanul de luptă a tehnicii din dotare, dintre care 316 din cauza defecțiunilor produse, iar 79 pentru deservirea unităților tehnice. Defecțiunile produse au avut loc: – parcursul serviciului – 222; – din motivul defecțiunilor produse în timpul deplasării spre/de la intervenții – 66; – în timpul intervențiilor – 28.

Luând în considerație analizele din ultimii ani, aproximativ 30% din totalul defecțiunilor înregistrate la autospeciile de intervenție ale IGSU survin în timpul deplasării către sau de la locul misiunii, precum și pe parcursul desfășurării intervențiilor operative, ceea ce generează riscuri semnificative privind eficiența și siguranța intervențiilor. Astfel de defecțiuni pot duce la întârzieri critice în acordarea ajutorului, pot compromite integritatea echipajelor implicate și pot afecta capacitatea de reacție în situații de urgență, punând în pericol vieți omenești și agravând pagubele materiale.

Acest aspect este influențat de vârsta medie a acestora, care, în timp ce trece, devine tot mai înaintată.

Datele statistice privind cazurile de defectare a tehnicii din dotare pe parcursul anilor 2020 - 2024 sunt prezentate (*Figura nr. 23*).

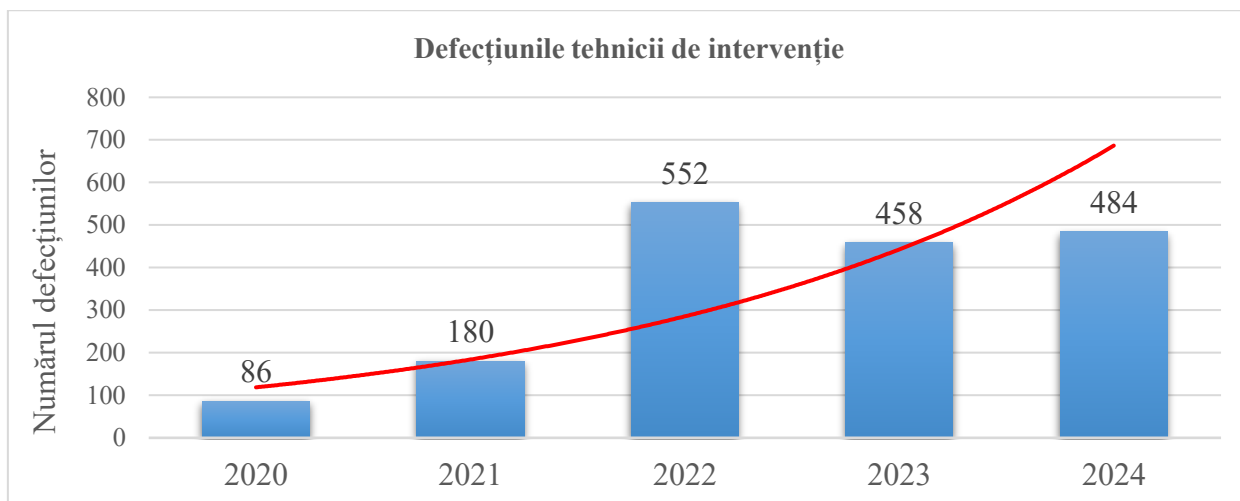
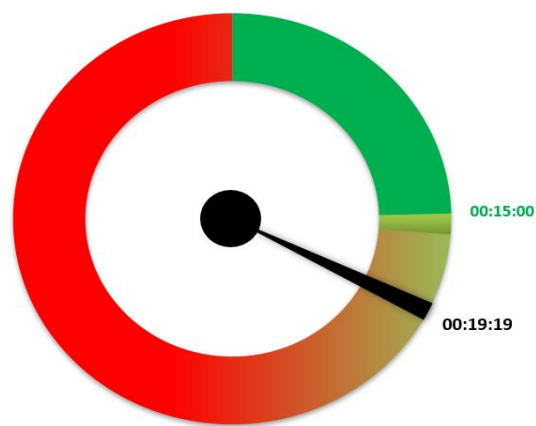

Figura nr. 23. Defecțiunile tehnicii de intervenție

De asemenea, dat fiind faptul că donațiile privind achiziționarea autospecialelor provin din diverse surse, autospecialele sunt de modele diferite, având dotări, conexiuni și racorduri neuniforme și incompatibile. Acest fapt cauzează impedimente în desfășurarea intervențiilor generate de neconformitățile echipamentelor și accesoriilor, mai ales în cazul intervențiilor de complexitate mare, când intervin câteva subdiviziuni simultan.

Timpul de răspuns la situații de urgență în Republica Moldova depășește media la nivel european, care este între 8 și 15 minute, în timp ce în Republica Moldova, în anul 2024, cel mai lung timp de răspuns înregistrat a fost de peste o oră, o capacitate de intervenție insuficientă, ceea ce poate duce la agravarea efectelor situațiilor de urgență.

Timpul mediu de răspuns actual în Republica Moldova (în anul 2024) este de 19:19 (minute și secunde), ceea ce depășește obiectivul propus de 15 minute și reduce eficiența intervenției.

În *figura nr. 24* este prezentat graficul care atestă o creștere a timpului de răspuns de la 15:13 minute în anul 2019 la 19,19 minute în anul 2024, cauzele principale fiind: majorarea ratei defecțiunilor tehnicii de intervenție cu 350%, din care o pondere de 50% îi aparține tehnicii de producție sovietică, amplasarea neuniformă a unităților/posturilor de salvatori și pompieri pe teritoriul țării și starea degradantă a infrastructurii rutiere, în special în localitățile rurale.

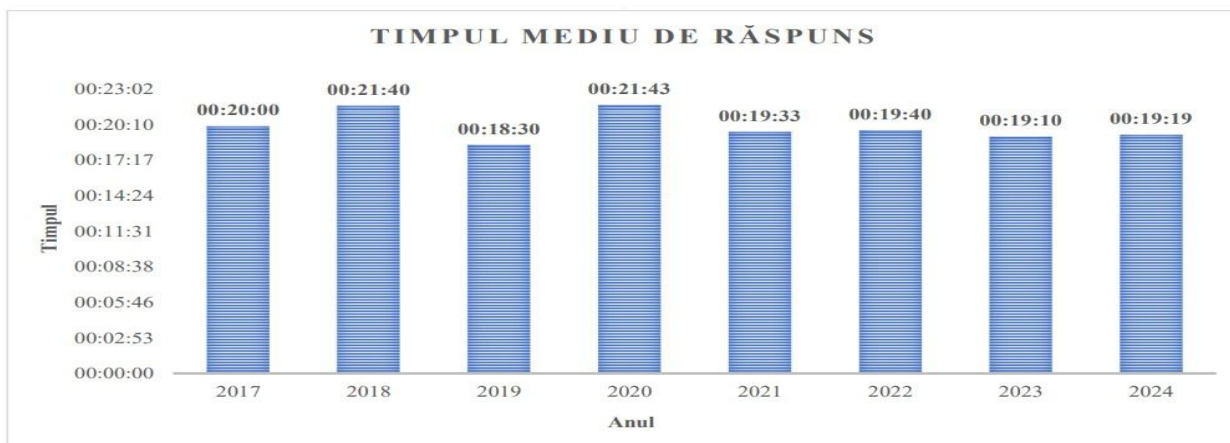

Figura nr. 24. Timpul mediu de răspuns al subdiviziunilor IGSU al MAI

În ceea ce privește localitățile urbane, în special mun. Chișinău, factorii ce îngreunează timpul de răspuns al echipelor de intervenție sunt:

- parcare nereglementară a automobilelor în curtea blocurilor și pe partea carosabilă;
- accesul limitat a autospecialelor de intervenție în curtea blocului din cauza căilor de acces înguste și construcțiilor amplasate haotic;
- imposibilitatea extinderii atât a elevatorului cu braț cotit APBT-70, cât și autoscărilor mecanice.

În localitățile rurale, timpul de răspuns este influențat de următorii factori:

- distanța și calitatea drumurilor regionale și locale sau în unele situații, lipsa acestora (infrastructura);
- lipsa indicatorilor cu denumirea străzilor și numerelor în sectorul locativ;
- defecțiuni ale tehnicii de intervenție în timpul deplasărilor.

Un aspect important în dezvoltarea capacităților de intervenție a fost proiectul „Îmbunătățirea echipamentelor de prevenire a incendiilor”, în baza Acordului de grant, în valoare de 15 milioane Euro, semnat între Guvernul Republicii Moldova și Guvernul Japoniei la data de 26 noiembrie 2021, prin care IGSU a fost dotat cu 10 autoscări și 9 autospeciale de intervenție la incendii și descarcerare. De asemenea, efectivul subdiviziunilor în care au fost repartizate a fost instruit privind utilizarea acestora.

Totuși, dotările menționate nu acoperă necesitățile privind tehnica de intervenție, care este necesară conform normelor de dotare.

Prioritizarea măsurilor privind consolidarea bazei tehnico-materiale trebuie să devină un obiectiv important în efortul de dezvoltare a capacității de intervenție a IGSU. În caz contrar, implicările de natură juridică, instituțională menite să îmbunătățească calitatea serviciilor acordate devin ineficiente, iar IGSU nu-și va putea îndeplini misiunea de bază – răspunsul prompt și eficient la apelurile de urgență ale cetățenilor, fapt ce va genera o creștere exponențială a numărului de victime și pagube materiale.

Concluzie: Analiza detaliată a stării actuale a parcului de autospeciale al IGSU evidențiază o criză sistemică profundă, generată de subfinanțarea cronică, vechimea excesivă a tehnicii și diversitatea neuniformă a echipamentelor, aspecte care afectează în mod direct eficiența, siguranța și promptitudinea intervențiilor. Datele prezentate relevă faptul că doar o proporție infimă a autospecialelor (sub 10%) corespund standardelor de exploatare, în timp ce durata medie de utilizare a tehnicii depășește cu mult limitele normative, atingând praguri critice de 30–40 de ani.

Frecvența în creștere a defecțiunilor tehnice, în special în timpul misiunilor de intervenție sau deplasare, reprezintă un factor de risc major pentru securitatea echipajelor și a cetățenilor, contribuind la prelungirea inacceptabilă a timpului de răspuns, care în anul 2024 a atins o medie de peste 19 minute, depășind cu mult standardele europene și obiectivul național de 15 minute.

Deși inițiative precum proiectul de grant cu Guvernul Japoniei au adus îmbunătățiri punctuale, acestea nu sunt suficiente pentru a acoperi deficitul critic de tehnică operațională modernă. În lipsa unei strategii coerente de modernizare și uniformizare a parcului auto, bazată pe investiții susținute din bugetul de stat și surse externe, misiunea IGSU de a asigura intervenții prompte și eficiente riscă să devină irealizabilă.

Prin urmare, prioritizarea consolidării bazei tehnico-materiale trebuie să devină un obiectiv național, întrucât fără echipamente funcționale și adaptate cerințelor actuale, niciun efort legislativ, instituțional sau operațional nu va putea garanta protecția reală a vieții, bunurilor și mediului în caz de urgență. Fără o intervenție promptă în această direcție, riscurile operaționale, numărul victimelor și pagubele materiale vor continua să crească, afectând profund securitatea și încrederea populației.

Secțiunea a 7-a

Amplasare teritorială insuficientă a unităților de salvatori și pompieri și timpul de răspuns

Un factor determinant care influențează în mod direct eficiența și operativitatea intervențiilor în situații de urgență este amplasarea geografică neuniformă și, pe alocuri, deficitară a unităților de salvatori și pompieri. Organizarea actuală a rețelei de intervenție urmează, în mare parte, principiul administrativ-teritorial tradițional, conform căruia se asigură existența a câte unei subdiviziuni de pompieri și salvatori în fiecare unitate administrativ-teritorială de nivelul al doilea. Această abordare, deși coerentă din punct de vedere administrativ, nu reflectă în mod adecvat realitățile operaționale, densitatea populației, distribuția geografică a riscurilor sau accesibilitatea rutieră.

În municipiul Chișinău, principiul a fost aplicat la nivelul celor cinci sectoare, iar în UTA Găgăuzia – la nivelul celor trei raioane componente. În prezent, raza medie de intervenție este de 3-10 km în localitățile urbane, iar în zonele rurale, cea mai mare distanță calculată pentru intervenție este stabilită pentru Unitatea salvatori și pompieri a Direcției regionale situații excepționale Căușeni, care din locul de dislocare până în cea mai îndepărtată localitate din zona de intervenție are de parcurs 40 km.

Respectiv, chiar și cu cea mai performantă tehnică de intervenție timpul de reacție va fi semnificativ. Această distribuție determină un timp mediu de răspuns de până la 30 minute pentru localitățile situate la peste 20 km de unitățile de intervenție, depășind semnificativ standardele internaționale și europene (8–15 minute), considerate optime pentru salvarea de vieți și limitarea pagubelor materiale.

Situația este agravată de constrângerile bugetare existente. Alocările financiare anuale destinate acestui domeniu sunt orientate preponderent spre cheltuieli de personal (aproximativ 80% din buget), în detrimentul investițiilor în dezvoltarea infrastructurii, dotarea tehnică și extinderea rețelei teritoriale. Astfel, construirea unor remize noi sau modernizarea celor existente se realizează, în principal, cu sprijinul partenerilor externi de dezvoltare, însă acest suport este insuficient pentru a acoperi toate necesitățile operaționale stringente.

Conform prevederilor Hotărârii Guvernului nr. 202/2013, care a aprobat *Programul de consolidare a serviciului salvatori și pompieri în localitățile rurale*, era planificată crearea a 114 posturi teritoriale până în anul 2020, în colaborare cu autoritățile administrației publice locale. Scopul acestui Program a fost de a asigura intervenții prompte și eficiente în comune și sate, reducând astfel riscul pierderilor umane și materiale. Cu toate acestea, implementarea Programului a fost parțială. La expirarea sa, în lipsa unui document de politici succesor și în condiții de subfinanțare cronică, obiectivul nu a fost realizat integral. Până în anul 2024, funcționează efectiv doar 70 de posturi teritoriale operaționale și 21 de posturi de pompieri voluntari, ceea ce evidențiază o acoperire insuficientă la nivel național și o vulnerabilitate ridicată a localităților rurale.

În acest context, este imperativă continuarea și extinderea acțiunilor orientate spre creșterea capacității de intervenție și reducerea timpului de reacție în toate regiunile țării. Aceste acțiuni trebuie să vizeze consolidarea rețelei teritoriale a unităților de intervenție, dezvoltarea infrastructurii logistice și operarea unei optimizări funcționale a disponibilității acestora în raport cu nivelul de risc, densitatea populației, frecvența situațiilor de urgență și capacitatea reală de acces în teritoriu.

Totodată, se impune o revizuire strategică a criteriilor de planificare a amplasamentelor unităților de intervenție, depășind logica strict administrativă și orientându-se spre o abordare bazată pe analize integrate de risc și eficiență teritorială. Această recalibrare trebuie să fie susținută de o finanțare adecvată, de implicarea activă a autorităților publice locale în procesul decizional și operațional, precum și de atragerea parteneriatelor internaționale care pot contribui la acoperirea deficiențelor structurale și logistice.

Concluzie: Dispunerea teritorială actuală a unităților de salvatori și pompieri nu răspunde în mod eficient cerințelor operaționale și nu asigură un răspuns prompt în toate zonele țării, în

special în cele rurale. Timpul mediu de răspuns rămâne, în multe cazuri, peste limita acceptabilă, ceea ce afectează grav capacitatea de protecție a populației, infrastructurii și mediului. Pentru perioada 2026–2030, este esențială consolidarea și extinderea capacităților operaționale ale sistemului de intervenție printr-o abordare strategică, integrată și coordonată, orientată spre eficiență, echitate teritorială și utilizarea rațională a resurselor disponibile. Acest demers trebuie să fie parte integrantă a politicii naționale de securitate civilă, fiind indispensabil pentru consolidarea rezilienței comunităților în fața riscurilor majore.

Secțiunea a 8-a **Securizarea energetică a structurilor de intervenție** **ale Inspectoratului neasigurată**

În contextul actual al vulnerabilităților energetice și al nevoii de reacție promptă la apelurile de urgență recepționate prin serviciul 112, IGSU se confruntă cu o provocare majoră: lipsa unei surse energetice autonome și stabile pentru structurile sale de intervenție. Această situație generează riscuri operaționale semnificative, în special în cazul întreruperilor de electricitate în rețeaua națională, când dispeceratele și echipele de intervenție pot deveni temporar nefuncționale.

În condițiile crizelor energetice globale, ale creșterii prețurilor la resurse și ale riscurilor naturale sau tehnogene, devine absolut necesară consolidarea autonomiei energetice a unităților IGSU. Securizarea energetică a acestor structuri trebuie să urmărească două obiective fundamentale: (1) garantarea funcționării neîntrerupte a echipamentelor critice, și (2) optimizarea costurilor operaționale.

Pentru asigurarea funcționării neîntrerupte a subunităților de intervenție, în special în condiții de criză energetică, soluția propusă constă în echiparea treptată a 10 structuri IGSU până în anul 2030 cu sisteme fotovoltaice care să asigure un grad minim de autonomie și să contribuie la reducerea costurilor energetice.

Totuși, analiza datelor tehnico-economice privind sistemele deja instalate în perioada 2021-2024 relevă o situație mixtă. Deși unele unități înregistrează economii semnificative și timpi scurți de recuperare a investițiilor, în altele, perioada de amortizare depășește 20 de ani. Această variație este determinată de dimensiunea sistemului, consumul de energie al subdiviziunii și condițiile de expunere solară. În continuare este prezentat un tabel cu date reale centralizate pentru 10 unități IGSU, utilizat pentru a justifica și evidenția atât beneficiile, cât și problemele asociate acestei tranziții energetice.

Tabel nr. 2: Producția energetică și economiile înregistrate de structurile IGSU dotate cu sisteme fotovoltaice

Nr. d/o	Subdiviziunea	Total cheltuieli până la instalarea sistemului fotovoltaic (MDL)	Data punerii în funcțiune a sistemului fotovoltaic	Consum energie electrică (kWh) (ultimul an până la instalare kW)	Consum energie electrică (kWh) (după instalarea sistemului fotovoltaic)	Energie electrică produsă (kWh) 2024	Total economii realizate (kWh) 2024	Total economii realizate (MDL) - 2024	Perioada estimată de recuperare a investiției
1	DSE mun. Soroca	1 738 579,40	01.11.2022	79304	29317	82680	49987	112305,25	15,4 ani
2	DSE mun. Cahul	2 163 123,15	21.03.2021	62756	59353	43432	29180	69740,20	31 ani
3	SSE Taraclia	1 670 000,00	01.03.2025	2073	2589	11436	8847	15340,00	18 ani
4	SSE Cantemir	1 670 000,00	01.03.2025	2465	4789	8249	3460	6154,00	25 ani
5	DSE mun. Hîncești	476537,32	28.03.2025	20766	2537	12866	1413	7248,69	7-8 ani
6	DRSE UTAG	331120,00	24.02.2025	2497	2121	12479	10358	6687,42	5 ani
7	SSE Comrat	385120,00	24.02.2025	6038	2439	20453	18014	13531,07	2,4 ani

8	SSE Basarabeasca	385 120,00	14.11.2024	3014	2396	18468	16072	11575,53	2,8 ani
9	DRCS nr.1	2148824,30	20.12.2022	260281	185380	73182,9	89222,9	200751,52	10,7 ani
10	SSE Ștefan Vodă	828193,62	05.07.2023	31738	12299	17704	5405	49448,00	16,8 ani

Analiza acestui tabel relevă o realitate importantă: deși economiile anuale sunt consistente în unele cazuri, perioada de recuperare a investiției în tehnologiile fotovoltaice variază considerabil – de la 2,4 ani în cazul Secției situații excepționale Comrat, Basarabeasca etc. – la 31 de ani în cazul Direcției situații excepționale mun. Cahul. Media generală a perioadei de recuperare se situează în jurul valorii de 12–15 ani, ceea ce ridică probleme legate de eficiența financiară pe termen scurt, în special în lipsa unui buget de mentenanță sau reînnoire a echipamentelor. Totodată, factorii precum climatul regional, gradul de insolație și dimensiunea consumului influențează direct performanța instalațiilor, făcând necesară o analiză individualizată pentru fiecare locație.

Situația analizată evidențiază o provocare sistemică majoră pentru IGSU: dependența de rețeaua națională de electricitate expune structurile de intervenție la riscuri operaționale semnificative, în special în contextul instabilității energetice actuale. Asigurarea autonomiei energetice a subunităților devine o condiție esențială pentru continuitatea misiunilor critice desfășurate 24/24 ore.

Concluzie: Implementarea sistemelor fotovoltaice reprezintă o soluție tehnică viabilă, dar datele disponibile pentru perioada 2021–2024 indică o eficiență economică inegală: unele unități recuperează investiția în mai puțin de 3 ani, în timp ce altele depășesc pragul de 25–30 ani. Această variație evidențiază necesitatea unei abordări diferențiate, în care investițiile să fie direcționate strategic către structurile cu consum ridicat, expunere solară favorabilă și rol operațional critic.

Pentru a evita ineficiențe financiare și tehnice, este imperios ca viitoarele investiții să fie corelate cu analiza consumului energetic, condițiile de insolație, rolul operațional al unității și rentabilitatea proiectului. De asemenea, succesul tranziției energetice depinde de instituirea unui mecanism adaptiv de selecție a locațiilor, precum și de asigurarea resurselor pentru mentenanță și reînnoirea echipamentelor.

În acest context, autonomia energetică nu trebuie tratată exclusiv ca o inițiativă ecologică sau economică, ci ca un imperativ operațional, care susține capacitatea IGSU de a răspunde prompt, eficient și sigur în orice situație de urgență.

Secțiunea a 9-a

Capacitatea limitată de intervenție a statului cu bunuri materiale pentru protecția populației și a teritoriului în situații de urgență și excepționale

În scopul asigurării intervenției operative a statului pentru protecția populației și a teritoriului, al asigurării funcționării stabile a economiei naționale și a apărării țării în situațiile de urgență și excepționale, în cazul apariției unor fenomene sociale sau economice, al atentatelor teroriste, în scopul acordării ajutorului umanitar și al contribuției la stabilitate în sectoarele economiei naționale în cazul apariției unor disfuncționalități, sunt create rezervele de stat și de mobilizare.

Rezervele de stat sunt un fond special de bunuri materiale, preponderent cu destinație civilă, creat la depozitele Agenției Rezerve Materiale (în continuare – *ARM*) și ale agenților economici în scopul asigurării necesităților de mobilizare pe timp de asediu și de război, intervenirii operative a statului pentru protecția populației și a teritoriului, pentru asigurarea funcționării stabile a economiei naționale și apărării țării în situațiile de urgență/excepționale, în cazul apariției unor fenomene sociale sau economice, atentatelor teroriste, precum și în scopul acordării ajutorului umanitar și contribuției la stabilitate în sectoarele economiei naționale în cazul apariției unor disfuncționalități. Rezervele de mobilizare sunt stocuri de bunuri materiale cu destinație specială,

create în scopul organizării apărării țării, doar la depozitele ARM și ale instituțiilor publice cu atribuții în domeniul pregătirii de mobilizare și al mobilizării țării.

Rolul principal în acest domeniu îi revine ARM.

Deși rezervele de stat și de mobilizare reprezintă un domeniu important, se atestă un șir de probleme și dificultăți în legătură cu acestea, cum ar fi: cadrul normativ deficitar și lacunar, actele normative aferente acestuia fiind aprobate în perioade diferite și care nu prezintă o viziune unitară, lipsa depozitelor specializate proprii, care să corespundă cerințelor de păstrare îndelungată a bunurilor materiale în funcție de specific (de exemplu, cereale, combustibil), uzura fizică și morală avansată a unor bunuri din stocurile rezervelor de mobilizare și finanțarea insuficientă a domeniului.

Asigurarea în volum limitat a alocărilor de mijloace financiare pentru completarea rezervelor de stat și de mobilizare a dus la scăderea nivelului de completare a rezervelor de stat (nivelul de completare a bunurilor materiale din rezervele de stat și de mobilizare la finele anului 2024 fiind de 8%). Mai mult decât atât, la majoritatea pozițiilor n-a fost asigurat nici nivelul stocului intangibil (este asigurat total doar în proporție de 33,7 % și parțial în jur de 24 %).

Pe parcursul ultimilor ani completarea stocurilor rezervelor cu bunuri materiale a fost destul de deficitară, finanțarea fiind efectuată în mare parte din mijloacele financiare alocate din bugetul de stat ca urmare a eliberării bunurilor în vederea înlăturării consecințelor calamităților naturale, în limitele mijloacelor bugetare aprobate prin legea bugetară anuală, precum și din veniturile colectate din vânzări și dare în locațiune a spațiilor încăperilor neutilizate de către ARM.

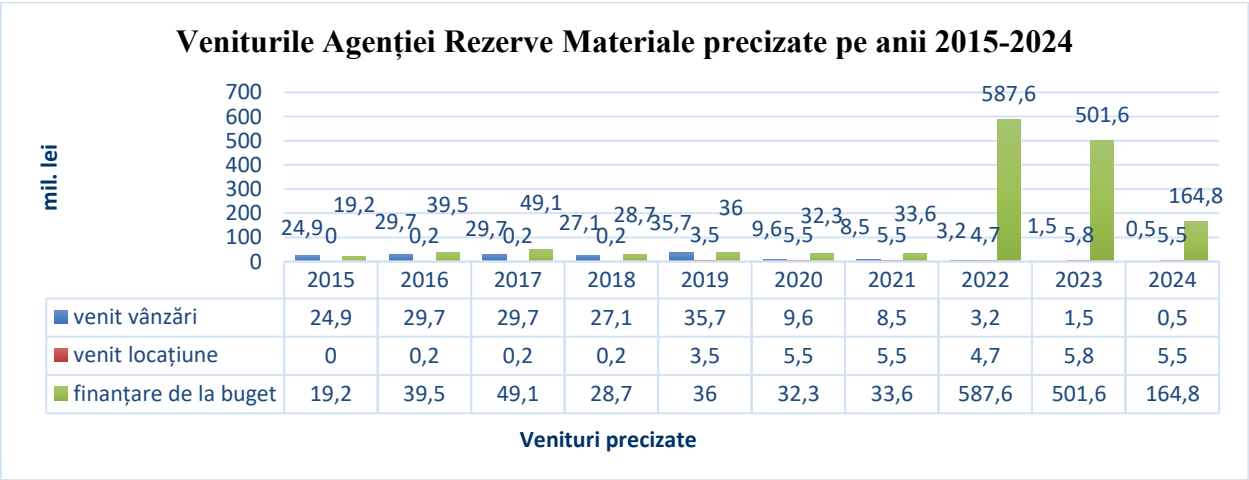
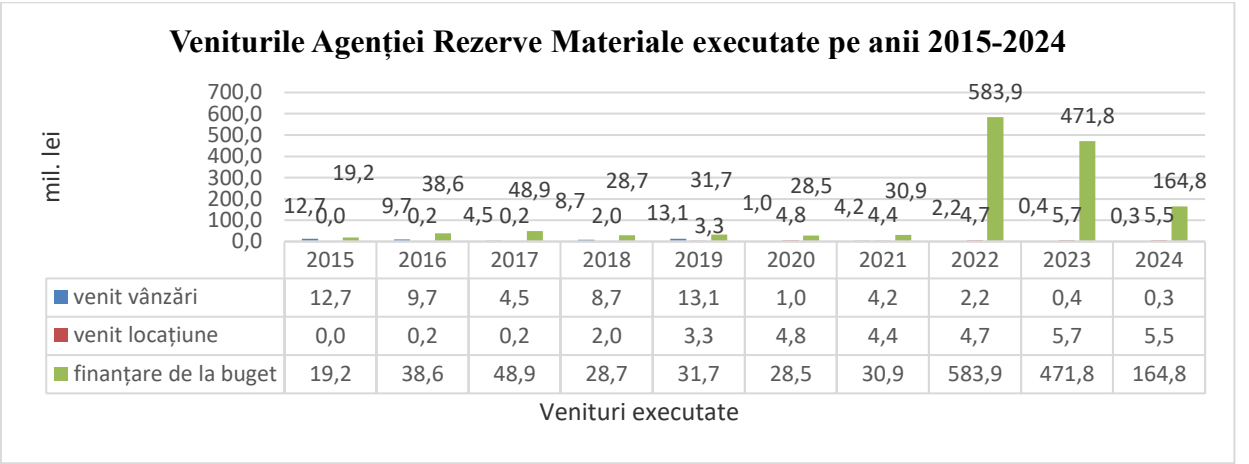

Figura nr. 25. Veniturile Agenției Rezerve Materiale precizate și executate pe anii 2015 – 2024

Creșterea graduală a nivelului de completare a stocurilor din rezervele de stat și de mobilizare, împreună cu modernizarea depozitelor ARM, reprezintă un demers esențial pentru a consolida reziliența și securitatea națională.

Rezervele adecvate permit un răspuns rapid și coordonat la situații de urgență și situații excepționale. Dacă statul dispune deja de alimente, medicamente, combustibili, echipamente de protecție și materiale critice, timpul dintre apariția crizei și intervenția efectivă se reduce de la zile sau săptămâni la ore. Aceasta salvează vieți, protejează infrastructura esențială și limitează costurile sociale.

Completarea treptată a stocurilor diminuează dependența de importuri într-un context geopolitic imprevizibil. Evenimentele recente au demonstrat că piața globală poate fi afectată de sancțiuni, interdicții de export sau blocaje portuare peste noapte. Un nivel optim de rezervă garantează continuitatea producției industriale și a serviciilor publice chiar și atunci când lanțurile externe de aprovizionare se întrerup.

Modernizarea infrastructurii de depozitare este la fel de importantă ca volumul stocurilor. Depozite regionale bine echipate, cu condiții controlate de temperatură, umiditate și securitate, reduc pierderile cauzate de expirare, degradare sau furt și permit o distribuție rapidă către zonele afectate. Digitalizarea gestiunii – inventariere în timp real și trasabilitate completă – asigură rotația corectă a stocurilor și respectarea standardelor sanitare, de mediu și de securitate.

Din perspectivă financiară, investiția în rezerve și infrastructură este mai puțin costisitoare decât reacțiile ad-hoc la criză. Achizițiile planificate în tranșe, pe baza unei strategii multianuale, se pot negocia la prețuri avantajoase, evitând supra costurile „la urgență”. În plus, statul poate interveni pe piață, eliberând cantități limitate din stocuri pentru a tempera creșteri bruște de preț la alimente, combustibili ori materiale critice, protejând astfel atât consumatorii, cât și bugetul public.

Actualizarea periodică a rezervelor și adaptarea la noi riscuri – de la securitate cibernetică la schimbări climatice – sunt condiții pentru a rămâne în concordanță cu necesitățile statului.

O infrastructură solidă de rezerve transmite populației și partenerilor externi mesajul că statul este pregătit să gestioneze crizele fără panică sau improvizație. Această încredere publică reduce comportamentele speculative, stabilizează piețele interne și întărește credibilitatea instituțiilor.

Creșterea graduală a stocurilor din rezervele de stat și dezvoltarea infrastructurii Agenției Rezerve Materiale constituie o investiție strategică în securitatea națională, stabilitatea economică și protecția cetățenilor. Costurile inițiale se amortizează prin evitarea cheltuielilor mult mai mari pe care le-ar genera lipsa de pregătire în fața unei crize majore.

Având în vedere funcțiile de bază ale ARM de a crea, acumula, completa, păstra și elibera bunurile materiale din rezervele de stat și de mobilizare, se constată că ARM nu are capacitate să depoziteze aceste bunuri în spațiile proprii. În acest sens, unul dintre obiectivele strategice care se propune a fi atins prin implementarea prezentului Program este dezvoltarea infrastructurii ARM, care ar permite realizarea misiunii acesteia, precum și creșterea graduală a nivelului de completare a stocurilor din rezervele de stat și de mobilizare.

Secțiunea a 10-a

Serviciul Mobil de Urgență, Reanimare și Descarcerare nefuncțional

În anul 2014, ca urmare a aprobării Acordului dintre Guvernul Republicii Moldova și Guvernul României privind ajutorul reciproc pentru intervențiile transfrontaliere în caz de urgențe medicale, precum și în urma semnării Protocolului de cooperare între Ministerul Afacerilor Interne și Ministerul Sănătății privind intervenția comună la urgențele medico-chirurgicale, a fost lansat Serviciul Mobil de Urgență, Reanimare și Descarcerare (SMURD), în regiunea de Nord a Republicii Moldova, prin intermediul Detașamentului căutare-salvare nr. 2 al IGSU din municipiul Bălți. În același an, prin semnarea unui protocol similar, activitatea SMURD a fost extinsă în regiunea de Sud, funcționând în cadrul Direcției situații excepționale Cahul a IGSU. Ulterior, în anul 2015, proiectul a fost implementat și în Unitatea Teritorială Autonomă Găgăuzia, prin Direcția regională situații excepționale UTA Găgăuzia.

În anul 2017, a fost inițiată extinderea funcțională a serviciului printr-un Acord de colaborare între IGSU și IMSP „Institutul de Medicină Urgentă”, vizând introducerea transportului medical asistat pentru pacienți critici, atât pe teritoriul național, cât și în afara țării.

Implementarea proiectului transfrontalier SMURD, finanțat din fonduri europene și naționale, a permis dotarea IGSU cu ambulanțe de terapie intensivă mobilă, ambulanțe de prim ajutor, unități specializate de intervenție și autospeciale pentru transportul victimelor multiple. Totodată, 268 de salvatori au fost instruiți și certificați ca paramedici, inclusiv prin programe de formare în România.

Cu toate acestea, serviciul SMURD nu a fost pe deplin integrat în sistemul național de intervenție medicală de urgență, funcționalitatea și apartenența SMURD continuă a fi interpretate eronat, fiind în mod greșit asociate exclusiv structurilor IGSU.

Echipajele de prim ajutor SMURD ale IGSU nu participă în intervențiile medicale pre-spitalicești și nu sunt implicate în acțiuni comune cu echipajele de asistență medicală urgentă ale Centrului Național de Asistență Medicală Urgentă Prehospitalicească (CNAMUP), în ciuda prevederilor cadrului de cooperare interinstituțional. Această lipsă de integrare s-a accentuat după lansarea Serviciului Național Unic pentru Apelurile de Urgență 112, iar în 2017, colaborarea în intervențiile comune a fost sistată complet.

Deși SMURD este conceput pentru a răspunde unui spectru larg de urgențe, care pun viața în pericol – de la accidente rutiere și explozii, până la stopuri cardiace și traume majore – neutilizarea capacităților dezvoltate duce la pierderea competențelor personalului instruit și stagnarea autospecialelor. Această situație are consecințe directe asupra siguranței cetățenilor, întrucât timpul de răspuns în situații critice rămâne ridicat.

Datele statistice indică o scădere abruptă a numărului de intervenții SMURD – de la 5 503 în 2016, la doar 13 în 2024 – ceea ce reflectă o subutilizare a capacităților operaționale dezvoltate prin proiecte strategice susținute de UE și Guvernul Republicii Moldova.

Această situație afectează negativ imaginea Republicii Moldova în fața partenerilor de dezvoltare și pune în pericol sustenabilitatea proiectelor transfrontaliere „SMURD 1” (1,7 mil. EUR, contribuție națională: 170 mii EUR) și „SMURD 2” (3,5 mil. EUR, contribuție națională: 1,25 mil. EUR). Mai mult, pot fi compromise angajamentele asumate de stat în raport cu donatorii internaționali și capacitatea de a implementa și gestiona inițiative complexe în domeniul siguranței cetățeanului.

În aceste condiții, este esențială intervenția coordonată la nivel ministerial și guvernamental pentru deblocarea situației. Sunt necesare măsuri urgente, inclusiv ajustarea cadrului legal și aplicarea prevederilor existente, pentru asigurarea funcționării depline, integrate și durabile a SMURD ca serviciu mixt, în beneficiul populației și în concordanță cu angajamentele internaționale ale Republicii Moldova.

Pentru a soluționa și optimiza cadrul de dezvoltare și funcționare a SMURD, este necesară elaborarea unui concept de organizare și funcționare a acestuia ca sistem public integrat de intervenție în cadrul IGSU al MAI și al instituțiilor specializate ale Ministerului Sănătății. Totuși, implementarea unor astfel de măsuri strategice este condiționată de modificarea prealabilă a cadrului normativ național din domeniul ocrotirii sănătății, în special a Legii nr. 411/1995 privind ocrotirea sănătății, deoarece constituirea Sistemului de ocrotire a sănătății la nivel național este atribuită Ministerului Sănătății, acesta având calitate de autoritate a administrației publice centrale de specialitate în domeniul dat.

Această acțiune, inclusiv, este prevăzută și în Hotărârea Guvernului nr. 994/2014 privind aprobarea Planului de implementare a Acordului dintre Guvernul Republicii Moldova și Guvernul României privind ajutorul reciproc pentru intervențiile transfrontaliere în caz de urgențe medicale. În forma sa actuală, legislația nu oferă un temei juridic clar pentru recunoașterea și integrarea SMURD ca serviciu mixt, cu atribuții partajate între Ministerul Sănătății și Ministerul Afacerilor Interne.

Secțiunea a 11-a

Capacități de expertizare subdezvoltate

Odată cu modernizarea proceselor tehnologice în construcții, a survenit tendința utilizării unei game variate de materiale și produse noi de construcție cu caracteristici tehnice incendiare diferite.

Cadrul normativ național, prevede că pentru asigurarea cerinței 2 – Protecția construcțiilor împotriva incendiilor din Codul Urbanismului nr. 434/2023, o construcție trebuie să fie proiectată și executată în așa fel încât, în caz de incendiu să se respecte următoarele cerințe:

- 1) stabilitatea elementelor portante ale construcției să poată fi asumată pe perioada ciclului de viață, în funcție de categoria acesteia, stabilită în normativul în construcții aplicabil;
- 2) apariția și propagarea focului și a fumului în interiorul construcției să fie limitate;
- 3) extinderea focului către construcțiile învecinate să fie limitată;
- 4) persoanele aflate permanente în ea să poată părăsi construcția sau să poată fi salvați prin alte mijloace;
- 5) să fie luată în considerație siguranța echipelor de intervenție.

La moment, actul normativ care stabilește prevederile generale privind protecția împotriva incendiilor a clădirilor și instalațiilor precum și clasificările tehnico-incendiară a materialelor și elementelor de construcție este Normativul în construcție NCM E.03.02-2014 „Protecția împotriva incendiilor a clădirilor și instalațiilor”. Potrivit prevederilor acestui normativ, materialele și elementele de construcție utilizate pe teritoriul Republicii Moldova se acceptă cu condiția că ele corespund cerințelor privind securitatea la incendiu.

Este de menționat că, clasificarea tehnico-incendiară a materialelor de construcție se bazează pe clasificarea lor după proprietățile ce contribuie la apariția factorilor periculoși ai incendiului și la propagarea lui – *pericolul de incendiu*. Pericolul de incendiu al materialelor de construcție se determină conform următoarelor caracteristici tehnico-incendiară: combustibilitate, inflamabilitate, propagarea flăcării pe suprafață, capacitatea fumigenă și toxicitate.

Stabilirea gradului de combustibilitate și parametrilor tehnico-incendiară a materialelor de construcții, conform prevederilor pct. 10, subpct. 4), lit. h) din HG 137/2019 cu privire la organizarea și funcționarea IGSU, este în competența Laboratorului experimental anti-incendiar a Direcției generale prevenție (*cu statut de Secție*).

În altă ordine de idei, conform prevederilor normativului prenotat, produsele pentru construcții se clasifică și în clase de reacție la foc: A1, A2, B, C, D, E, F, clasificare utilizată pe piața produselor pentru construcții în cadrul UE.

Conceptul european privind reacția la foc este mult mai vast decât abordarea națională a problematicii caracterizată prin combustibilitate, aducând o serie de elemente noi, cum ar fi fluxul de căldură degajat, emisia de fum și gaze fierbinți (s1, s2 sau s3), formare de picături în timpul arderii sau elemente cu privire la propagarea flăcărilor (d1, d2 sau d3), asigurându-se astfel o caracterizare mult mai exactă a contribuției unui produs pentru construcții la inițierea și dezvoltarea unui incendiu.

Clasele bazate pe performanță de reacție la foc a produselor se stabilesc drept clase pentru cerința esențială „Securitatea la incendiu” prin intermediul lor fiind exprimate nivelurile la care se pot situa cerințele de performanță pentru produsele încorporate în construcții, din punct de vedere al securității la incendiu a construcțiilor.

Sistemul de clase de reacție la foc este stabilit prin decizii ale Comisiei Europene în aplicarea Regulamentului (UE) nr. 305/2011 al Parlamentului European și al Consiliului din 9 martie 2011 de stabilire a unor condiții armonizate pentru comercializarea produselor pentru construcții și de abrogare a Directivei 89/106/CEE a Consiliului. Clasele de reacție la foc sunt reglementate de decizia nr. 00/147/CEE din 8 februarie 2000 referitoare la clasificarea performanțelor de reacție la foc a produselor pentru construcții.

În prezent, în Republica Moldova nu există organisme/laboratoare acreditate în domeniul stabilirii criteriilor de siguranță la foc a materialelor și produselor pentru construcții conform standardelor europene.

Așadar, reieșind din pct. 34 al Hotărârii Guvernului nr. 743/2024 cu privire la asigurarea calității în construcții este necesar de pregătit specialiștii atestați în construcții pe domeniul de atestare „34.6. măsuri de asigurare a securității contra incendiilor” și dotat laboratorul cu echipament și utilaj necesar încercărilor pentru asigurarea Cerinței nr.2 din Codul urbanismului și construcțiilor nr. 434/2023.

Având în vedere că Laboratorul experimental anti-incendiar a Direcției generale prevenție, a IGSU reprezintă unicul laborator de profil în Republica Moldova, este necesar organizarea și desfășurarea instruirilor calificate a angajaților Laboratorului în vederea creșterii și îmbunătățirii capacităților de cunoaștere a metodelor de stabilire a criteriilor de siguranță la foc a materialelor și produselor de construcții cu ulterioara atestare și acreditare a acestora (5 angajați), dotarea cu echipamente/mijloace performante și spații pentru asigurarea desfășurării încercărilor în condiții ambientale prevăzute de standardele în domeniu, asigurând astfel precizia necesară, succesivitatea, integritatea încercărilor și măsurărilor efectuate în corespundere cu standardul SM SR EN ISO/CEI 17025:2006.

Laboratorul experimental anti-incendiar (cu statut de secție) din cadrul Direcției generale prevenție a IGSU își desfășoară activitatea de cercetare a cazurilor de incendiu pe întreg teritoriul Republicii Moldova, în temeiul art. 23¹ lit. g), din Legea nr. 267/1994 privind apărarea împotriva incendiilor, art. 11 pct. 14 din Hotărârea Guvernului nr. 137 din 27.02.2019 cu privire la organizarea și funcționarea IGSU și pct. 27-51 din Regulamentul privind organizarea și realizarea acțiunilor de prevenire, aprobat prin Ordinul IGSU nr. 98/2021.

Sarcina de bază în procesul cercetării cazurilor de incendiu este determinarea focarului/focarelor, stabilirea cauzei precum și încălcărilor reglementărilor de apărare împotriva incendiului, ce au condus la izbucnirea și dezvoltarea incendiului.

În conformitate cu prevederile art. 358 din Codul Contravențional al RM, încălcările stabilite constituie contravenții, iar conform art. 296 din Codul Penal al RM, constituie infracțiuni. Prevederile menționate prezumă participarea angajaților IGSU de comun cu organele de drept la acțiunile de cercetare a incendiului în vederea stabilirii adevărului.

Analiza informației acumulate ca urmare a cercetării cazurilor de incendiu se utilizează de către Inspectorat la elaborarea rapoartelor statistice privind natura și frecvența incendiilor, elaborarea reglementărilor de securitate la incendiu, desfășurarea acțiunilor de prevenire precum și dezvoltarea unor programe educaționale de instruire a societății în vederea minimalizării riscurilor de producere a incendiilor, pierderilor de vieți omenești și pagubelor materiale în urma acestora.

Activitatea de cercetare are ca cerințe de bază, operativitatea, autenticitatea datelor, informațiilor, probelor, precum și eficiența acțiunilor întreprinse pentru prevenirea altor evenimente de aceeași natură, care include: tactica stabilirii circumstanțelor, cauzelor de incendii, metoda și tehnica de cercetare. Domeniul cercetării este în continuă evoluție iar angajații cu atribuții de cercetare a incendiilor trebuie să participe la programe de formare continuă pentru a-și actualiza tehnicile și metodele de cercetare. Prin respectarea cerințelor de bază a activității de cercetare și prin investiții continue în instruirea angajaților, se pot face progrese semnificative în perfecționarea deprinderilor, cunoștințelor și îmbunătățirea competențelor profesionale ale acestora.

Este de menționat faptul că incendiile cercetate de către angajații Laboratorului, sunt acele care s-au produs și s-au dezvoltat în circumstanțe obscure, pentru elucidarea cărora sunt necesare efectuarea unor acțiuni operative și tehnice, care necesită utilizarea și aplicarea unor procedee și mijloace speciale, în scopul identificării, examinării și aprecierii amprenteii incendiului, urmelor și altor mijloace materiale de probă.

În acest context, doar cu ajutorul echipamentelor și mijloacelor speciale certificate, se pot înainta concluzii veridice, argumentate care pot servi drept probă juridică în instanțele de judecată precum și în identificarea persoanelor care au legătură cauzală cu producerea incendiului.

În așa mod, în conformitate cu art. 65 din Legea nr. 68/2016 cu privire la expertiza judiciară și statutul expertului judiciar, se propune elaborarea programelor de pregătire și acreditare a experților în protecție civilă cu dotarea necesară a laboratorului de cercetare.

Pentru dezvoltarea laboratorului, sunt esențiale măsuri anticorupție strategice, precum: adoptarea unui cod de etică, mecanisme de sesizare anonime, reguli clare privind conflictele de interese și digitalizarea proceselor pentru trasabilitate. Acestea reduc vulnerabilitățile și cresc încrederea publică în instituții.

Concluzie: Modernizarea continuă a sectorului construcțiilor și diversificarea materialelor utilizate impun actualizarea și consolidarea sistemului național de evaluare a securității la incendiu. În prezent, Republica Moldova se confruntă cu un decalaj semnificativ între cerințele europene privind reacția la foc a produselor pentru construcții și capacitățile naționale de testare, întrucât nu există laboratoare acreditate conform standardelor UE.

Laboratorul experimental anti-incendiar al IGSU, în calitate de singura entitate specializată în acest domeniu, necesită investiții urgente în echipamente moderne, spații conforme și formarea profesională a personalului, pentru a-și putea asuma rolul de structură tehnico-științifică acreditată. În paralel, este necesară elaborarea unui cadru normativ care să permită recunoașterea activității acestuia în contextul cerințelor europene și al sistemului judiciar.

De asemenea, pentru îmbunătățirea activității de cercetare a incendiilor și pentru garantarea validității probelor în instanță, este imperativă dotarea laboratorului cu echipamente certificate, alături de acreditarea angajaților ca experți în protecție civilă. Asigurarea integrității instituționale și a încrederii publice trebuie sprijinită prin aplicarea unor măsuri anticorupție clare și prin digitalizarea proceselor. Astfel, se va crea un sistem modern, credibil și eficient de evaluare și cercetare în domeniul securității la incendiu, în concordanță cu standardele europene și nevoile reale de siguranță ale societății.

Secțiunea a 12-a

Resurse umane insuficiente

Normele de organizare și dotare a subdiviziunilor IGSU sunt reglementate prin Hotărârea Guvernului nr. 908/2014 privind reglementarea organizării forțelor și mijloacelor Serviciului Protecției Civile și Situațiilor Excepționale din subordinea Ministerului Afacerilor Interne.

În timp ce numărul, complexitatea și intensitatea misiunilor de intervenție și specifice în cadrul IGSU sunt în creștere continuă (de la 4 până la 40 de tipuri în ultimii 10 ani), deficitul de funcții, de asemenea, atestă cote crescânde.

Pe parcursul anilor structura IGSU a fost optimizată de mai multe ori, efectivul-limită fiind redus considerabil de la 3 121 de unități în anul 1997 la 2 467 de unități de personal în prezent. În unele subdiviziuni personalul, care de facto își satisface serviciul în acestea, în realitate este detașat din alte subdiviziuni în lipsa altor soluții alternative.

Analiza comparativă a modului de organizare scoate în evidență faptul că volumul de muncă raportat la numărul populației care îi revine unui salvator și pompier din Republica Moldova este cel mai mare din regiune (*Figura nr. 26*).

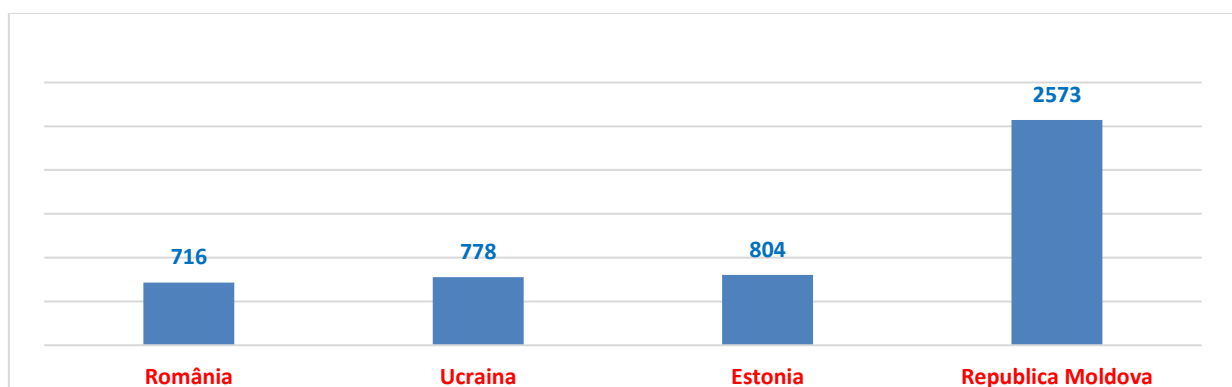

Figura nr. 26. Numărul de cetățeni care îi revin unui salvator și pompier

Reieșind din stabilirea moratoriuului temporar privind încadrarea personalului din sectorul bugetar aprobat prin Hotărâre de Guvern pe perioadă de 5 ani consecutiv, cu posibilitate de angajare sunt 2280 de unități de personal în creștere comparativ cu anii precedenți datorită scoaterii de sub moratoriu a 40 unități de personal care către sfârșitul anului 2024 au fost completate.

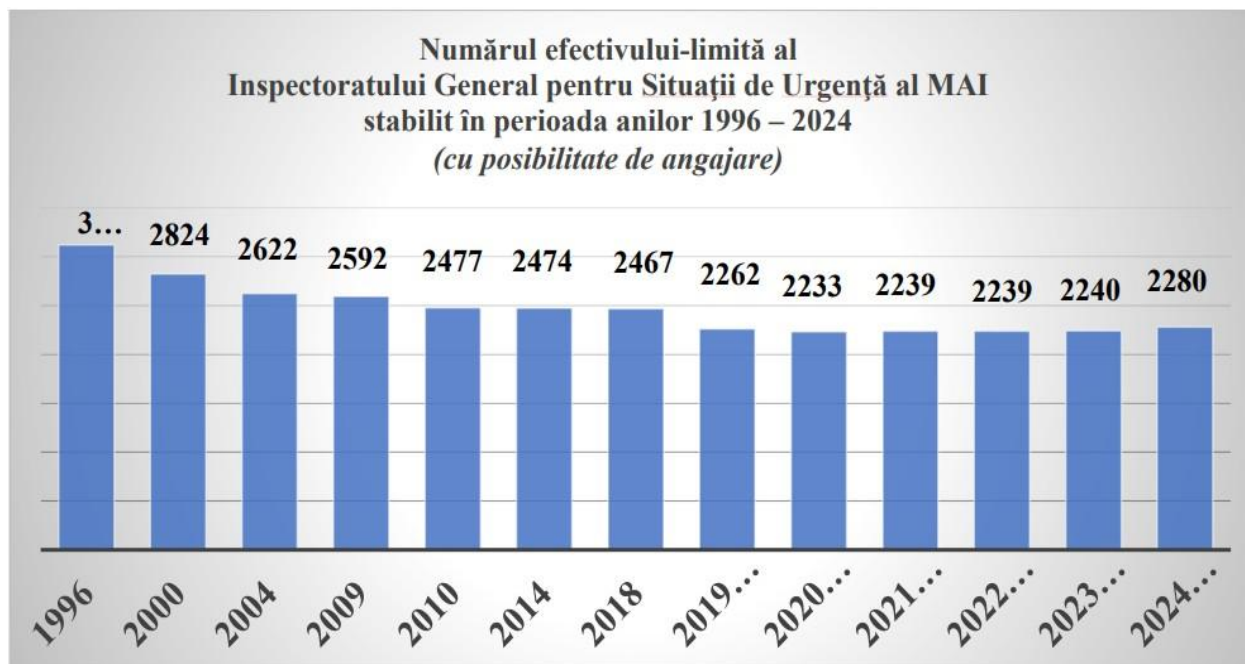

Figura nr. 27. Numărul-efectivului limită al IGSU în perioada 1996 – 2024

Cu referire la numărul total de funcții vacante menționăm că la sfârșitul perioadei de raportare incompletul constituia 183,5 unități de personal (ceia ce reprezintă 7,44%).

Din totalul de funcții vacante:

103 – corp de ofițeri (12,9% constituie funcțiile de ofițeri);

75 – corp de subofițeri (4,7% din totalul de subofițeri);

4,5 – salariați civili;

1 - funcționar public.

În comparație cu aceeași perioadă din anii precedenți numărul funcțiilor vacante practic este în descreștere:

- 12 luni an. 2019 (incompletul – 265,5 funcții);

- 12 luni an. 2020 (incompletul – 233,5 funcții);

- 12 luni an. 2021 (incompletul – 232,5 funcții);

- 12 luni an. 2022 (incompletul – 235 funcții);

- 12 luni an. 2023 (incompletul – 212,5 funcții);

- 12 luni an. 2024 (incompletul – 183,5 funcții).

O componentă prioritară în cadrul IGSU este pregătirea și formarea profesională a angajaților pentru dezvoltarea unei instituții eficiente în vederea creșterii încrederii cetățenilor. Astfel la compartimentul pregătirea profesională este de menționat că în anul 2024 au fost delegați la instruire circa 822 de angajați în cadrul a 98 cursuri. Atestăm o crește a personalului instruit pe parcursul anilor (*Figura nr. 28*).

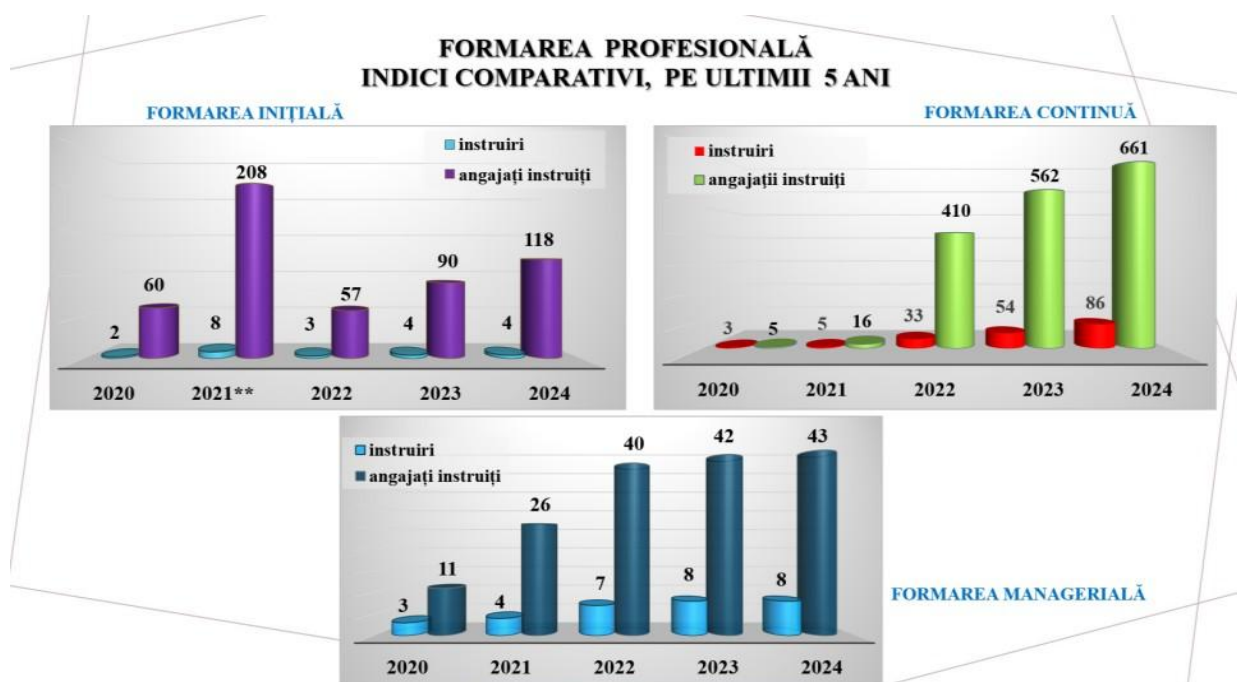

Figura 28. Dinamica instruirii angajaților IGSU

Având în vedere tendința ascendentă din ultimii ani în ceea ce privește instruirea personalului din cadrul IGSU, prin prezentul Program se propune consolidarea procesului de formare profesională continuă, inclusiv prin utilizarea metodelor moderne de instruire digitală.

În acest sens, se urmărește organizarea și desfășurarea procesului de instruire și formare continuă la locul de muncă pentru angajații IGSU, prin intermediul unei platforme digitale dedicate instruirii la distanță. Această abordare are drept scop creșterea accesibilității și eficienței procesului educațional, asigurând totodată adaptarea conținuturilor de instruire la nevoile reale ale personalului operativ și administrativ, precum și la exigențele impuse de contextul actual tehnologic și operațional.

Implementarea acestei platforme va contribui la uniformizarea nivelului de cunoștințe în rândul angajaților, la optimizarea resurselor logistice implicate în instruirile clasice și la crearea unui cadru flexibil, care să permită actualizarea rapidă a modulelor de formare în funcție de noile cerințe legislative, tehnice sau tactice.

Secțiunea a 13-a **Cadru normativ perimat, neadaptat necesităților,** **provocărilor și oportunităților actuale**

Unul dintre cele mai importante impedimente care afectează eficiența și dezvoltarea sistemului național de prevenire și gestionare a situațiilor de urgență și excepționale este caracterul învechit și neadecvat al cadrului legislativ care reglementează domeniul protecției civile și apărării împotriva incendiilor.

Adoptată în anul 1994, această legislație reflectă o realitate istorică, tehnologică și instituțională depășită, nefiind în măsură să răspundă deplin cerințelor actuale.

Cu toate că de-a lungul timpului au fost operate modificări în funcție de necesități și au fost realizate intervenții la nivel de cadru normativ aferent altor domenii de specialitate, caracterul vădit depășit al legislației care reglementează domeniul protecției civile și apărării împotriva incendiilor nu permite o corelare adecvată între prevederile existente și provocările noi.

În normele actuale a legislației nu se reflectă natura multidimensională și interconectată a riscurilor moderne, cum ar fi schimbările climatice și efectele lor, infecția cu Coronavirusul de tip nou (SARS-CoV-2), acțiunile militare la hotarele de Est a Republicii Moldova, etc.

Această disfuncție normativă devine și mai vizibilă când privim obiectivul general de integrare europeană și participarea Republicii Moldova la Mecanismul de Protecție Civilă al UE, ce impune adoptarea practicii comunitare privind identificarea și evaluarea integrată a riscurilor, elaborarea planurilor de intervenție pe scenarii multiple și procedurilor comune de intervenție.

Revizuirea integrală a legislației de bază va introduce principii moderne de management integrat al riscurilor, va distribui clar responsabilitățile între autorități și va integra un răspuns adaptat la noile realități climatice și tehnologice. În paralel, elaborarea unei metodologii naționale de evaluare a riscurilor va oferi un instrument unitar de identificare, cuantificare și priorizare a pericolelor, asigurând repartizarea resurselor pe criterii obiective și adoptarea timpurie a măsurilor de reducere a vulnerabilităților.

Compatibilitatea cu acquis-ul comunitar se va realiza prin preluarea metodologiilor europene de analiză și raportare, prin includerea unei structuri de coordonare unice la nivel guvernamental și prin instituirea unor mecanisme financiare dedicate pregătirii pentru situații de criză.

Republica Moldova a semnat Acordul de aderare la Mecanismul de Protecție Civilă al UE la 29 septembrie 2023, iar prevederile se aplică provizoriu de la 1 ianuarie 2024. Din acest moment, țara are statut de „stat participant” și poate lua parte la misiunile comune și solicita/răspunde la asistență prin mecanism.

În acest sens, este imperios aprobarea cadrului normativ național privind participarea Republicii Moldova la Mecanismul de Protecție Civilă al UE ce va permite desfășurarea acestui proces fără blocaje juridice sau financiare, cât și revizuirea și actualizarea în ansamblu a actelor normative în vigoare și armonizarea lor la acquis-ul comunitar, într-o manieră coerentă și progresivă.

La fel, este necesară redimensionarea capacităților IGSU și ARM, prin asigurarea cu resurse umane, financiare și materiale, care să susțină acest efort și să permită o implementare perseverentă și de succes a prevederilor Programului și ale Planului de acțiuni privind implementarea acestuia.

Concluzie: Eficiența sistemului național de prevenire și gestionare a situațiilor de urgență este profund afectată de caracterul învechit al cadrului legislativ actual, care nu mai corespunde realităților operaționale, tehnologice și de securitate contemporane. În contextul integrării Republicii Moldova în Mecanismul de Protecție Civilă al UE, devine imperativă revizuirea și actualizarea integrală a legislației în domeniul protecției civile și apărării împotriva incendiilor, în vederea alinierii la standardele și practicile europene.

Această reformă legislativă trebuie să introducă principii moderne de management integrat al riscurilor, să clarifice responsabilitățile instituționale, să instituie mecanisme eficiente de coordonare și finanțare, precum și să integreze o metodologie unitară de evaluare a riscurilor. Doar printr-un cadru normativ coerent și adaptat la provocările actuale, Republica Moldova va putea asigura participarea activă și eficientă în mecanismele europene de protecție civilă și va consolida capacitatea națională de răspuns în fața situațiilor de criză.

Capitolul III

OBIECTIVE GENERALE

Obiectivele generale din Program rezultă din Strategia de dezvoltare a domeniului afacerilor interne pentru anii 2022-2030 și contribuie la punerea în aplicare a Agendei de Dezvoltare Durabilă 2030, prin intermediul căreia statele-membre ale Organizației Națiunilor Unite și-au asumat mobilizarea tuturor eforturilor pentru eliminarea formelor de sărăcie, combaterea inegalităților, abordarea problemelor schimbărilor climatice și asigurarea respectării principiului de bază „că nimeni nu este lăsat în urmă”. Astfel, acestea vor asigura implementarea următoarelor Obiective de Dezvoltare Durabilă (ODD) ale Agendei de Dezvoltare Durabilă 2030:

- ODD nr. 1: eradicarea sărăciei în toate formele sale și în orice context (ținta 1.5 – până în 2030, crearea rezilienței celor săraci și aflați în situații vulnerabile și reducerea expunerii și vulnerabilității acestora la evenimente extreme legate de climă, inclusiv secetă și inundații);

- ODD nr. 11: dezvoltarea orașelor și a așezărilor umane pentru ca ele să fie deschise tuturor, sigure, reziliente și durabile (ținta 11.5 – până în 2030, reducerea pierderilor economice directe cauzate de situații excepționale);

- ODD nr. 13: luarea unor măsuri urgente de combatere a schimbărilor climatice și a impactului lor (ținta 13.1 – până în anul 2030 asigurarea rezilienței climatice prin reducerea cu 50 procente a riscurilor legate de schimbările climatice și prin facilitarea adaptării în 6 sectoare prioritare – agricultură, resurse de apă, sănătate, sector forestier, energie și transport);

Totodată, Programul a fost conceput astfel încât obiectivele acestuia să fie aliniate la principalul obiectiv al Mecanismului de Protecție Civilă al UE, și anume de a îmbunătăți eficiența sistemelor de prevenire, pregătire și răspuns la orice fel de situații de urgență și excepționale naturale și provocate de om.

Pentru realizarea Programului, au fost stabilite următoarele obiective generale:

1. Consolidarea rolului de autoritate în domeniul situațiilor de urgență și excepționale.

Obiectivul are drept scop revizuirea, armonizarea și alinierea cadrului normativ care reglementează activitatea în domeniile prevenirii, pregătirii și răspunsului în situații de urgență și excepționale, în conformitate cu standardele europene. Implementarea acestuia va permite înlăturarea lacunelor de ordin normativ existente, definirea clară a rolurilor și responsabilităților tuturor autorităților implicate în gestionarea situațiilor de urgență și excepționale.

Totodată, obiectivul va contribui la consolidarea mecanismelor de cooperare interinstituțională, atât la nivel național, cât și internațional, în vederea asigurării managementului durabil de gestionare a situațiilor de urgență și excepționale.

Indicatori de impact	Valoarea de referință 2025	Ținta care urmează a fi atinsă în 2030
Numărul actelor normative elaborate și aprobate	10	21

2. Măsuri eficiente de prevenire a situațiilor de urgență și excepționale (Ținta națională ODD 1.5; 11.5; 13.1; ODD 1, 11, 13).

Acest obiectiv urmărește dezvoltarea unui sistem funcțional și coerent de prevenire a riscurilor, bazat pe evaluarea continuă a vulnerabilităților, precum și crearea și gestionarea tehnologiilor moderne pentru avertizare publică.

La fel, realizarea obiectivului va avea drept rezultat îmbunătățirea gradului de conștientizare a populației privind riscurile majore, reducerea numărului de victime și a pagubelor materiale, precum și creșterea rezilienței comunităților locale. Totodată, va permite diminuarea presiunii asupra bugetului de stat și va contribui la creșterea calității vieții populației prin reducerea impactului negativ al situațiilor excepționale asupra mediului și economiei.

Indicatori de impact	Valoarea de referință în 2025	Ținta care urmează a fi atinsă în 2030
Gradul de conștientizare a populației privind pericolele situațiilor excepționale, în creștere cu 3 p.p.	67%	70%

3. Asigurarea unui sistem rezilient de pregătire pentru protecția civilă în situații de urgență și excepționale (Ținta națională ODD 1.5; 11.5; 13.1; ODD 1, 11, 13).

Realizarea obiectivului va permite orientarea investițiilor statului, precum și a partenerilor de dezvoltare spre edificarea unui sistem de pregătire care să integreze comunitățile, cetățenii și

factorii de răspundere de toate nivelurile, în efortul de apărare a vieții, a proprietății și a mediului împotriva incendiilor și a altor situații de urgență și excepționale.

Crearea unei platforme digitale unificate de formare va oferi IGSU și partenerilor săi un instrument modern, actualizat permanent, prin care personalul va putea accesa rapid conținuturi specializate și va beneficia de pregătire continuă chiar la locul de muncă, fără întreruperea activității operative. În același timp, instruirea online a reprezentanților autorităților publice centrale și locale, a sectorului privat, a organizațiilor neguvernamentale și a voluntarilor va consolida un limbaj comun de intervenție și va impune proceduri standardizate, esențiale pentru coordonarea eficientă a resurselor în teren.

Avantajele economice sunt evidente: instrucția la distanță elimină costurile de deplasare și cazare asociate cursurilor tradiționale și permite formarea simultană a unui număr mult mai mare de participanți, inclusiv din zonele rurale. Modulele digitale pot fi ușor adaptate la riscuri noi și pot fi reutilizate, optimizând astfel cheltuielile publice pe termen lung. Prin accesul facil la aceste cursuri, se cultivă totodată o cultură a prevenției: angajații instituțiilor, actorii privați și voluntarii dobândesc competențe de autoprotecție și de sprijin comunitar, ceea ce reduce vulnerabilitatea colectivă și sporește încrederea populației în capacitatea statului de a gestiona crizele.

Nu în ultimul rând, platforma digitală va genera date valoroase despre participare și performanță, permițând evaluarea obiectivă a eficienței programelor de formare și ajustarea rapidă a conținuturilor în funcție de necesități. Această abordare bazată pe evidențe va alimenta procesul decizional strategic și va sprijini toate fazele ciclului de management al riscului – prevenire, pregătire, răspuns și refacere. În ansamblu, măsurile vor ridica nivelul profesional și tehnic al personalului IGSU, vor consolida parteneriatele public-private în domeniul protecției civile și vor reduce atât timpul de reacție, cât și pierderile umane și materiale în situații de urgență, oferind Republicii Moldova o bază modernă, flexibilă și sustenabilă pentru a face față provocărilor tot mai complexe ale perioadei 2026-2030.

De asemenea, va contribui la creșterea gradului de pregătire a populației, a reprezentanților autorităților administrației publice, a sectorului privat, asociativ și voluntar în vederea gestionării eficiente a situațiilor de urgență și excepționale, fapt ce va duce la minimizarea efectelor situațiilor de urgență și excepționale și a pagubelor cauzate de acestea, precum și la consolidarea rezilienței populației și a sectorului public și privat în fața situațiilor de acest gen.

Indicatori de impact	Valoarea de referință în 2025	Ținta care urmează a fi atinsă în 2030
Gradul de pregătire a angajaților IGSU și a categoriilor de populație, în creștere cu 4%	36% angajați 76% populație	40% angajați 80% populație
Nivelul de completare a rezervelor de stat și de mobilizare asigurat în proporție de 90 %	65%	90%

4. Capacități de intervenție și răspuns în situații de urgență și excepționale îmbunătățite (Țintele naționale ODD 1.5; 11.5, 13.1; ODD 1, 11, 13).

Obiectivul în cauză va permite asigurarea unui răspuns prompt la apelurile de urgență ale cetățenilor, precum și dezvoltarea și modernizarea infrastructurii și redimensionarea capacităților IGSU la capitolul intervenție. Implementarea obiectivului va determina modernizarea comprehensivă a sistemului național de prevenire și gestionare a situațiilor de urgență și excepționale pentru intervalul 2026-2030.

Elaborarea conceptului de organizare a intervenției și integrarea permanentă a datelor IGSU în sistemul informațional operațional vor furniza o arhitectură clară de comandă-control și o bază de date unică, accesibilă în timp real tuturor structurilor implicate. Această viziune unitară va

permite dispecerilor să identifice rapid cele mai apropiate resurse, să urmărească evoluția misiunilor și să fundamenteze decizii pe informații exacte și actualizate.

O modernizare substanțială a infrastructurii – de la renovarea sediilor centrale până la reconstrucția ori construirea noilor posturi de salvatori și pompieri – va reduce timpii de deplasare, va asigura condiții de lucru adecvate și va consolida reziliența logistică. Securizarea energetică a acestor clădiri, prin surse alternative și echipamente de rezervă, garantează continuitatea operațiunilor chiar în cazul întreruperilor extinse de electricitate.

Dotarea cu autospeciale de intervenție moderne și cu echipamente individuale de protecție reprezintă un salt calitativ în capacitatea de răspuns, sporind atât mobilitatea forțelor, cât și siguranța personalului în situații cu grad ridicat de risc. În paralel, operaționalizarea modului de pompare de mare capacitate, certificarea unității USAR și punerea în funcțiune a modului destinat stingerii incendiilor forestiere cu autospeciale vor diversifica portofoliul de capabilități specializate, permițând intervenții eficiente într-o gamă largă de scenarii: inundații, prăbușiri structurale sau incendii de vegetație de proporții.

Dimensiunea medicală este abordată printr-un pachet legislativ și organizațional coerent. Amendarea Legii ocrotirii sănătății, definirea conceptului SMURD ca sistem public integrat în subordinea IGSU și a Ministerului Sănătății, precum și elaborarea metodologiei naționale de acreditare în prim ajutor calificat vor crea cadrul juridic pentru un răspuns medical prespitalicesc unitar și performant. Acordurile de parteneriat interinstituțional și programele de formare vor asigura schimbul continuu de bune practici, iar instruirea și atestarea personalului IGSU în prim ajutor calificat vor garanta că victimele primesc îngrijiri avansate încă din primele minute ale intervenției.

Prin aceste măsuri complementare - organizare strategică, infrastructură modernizată, echipamente adecvate, capabilități specializate și reformă medico-operativă—Republica Moldova își consolidează semnificativ capacitatea de prevenire, pregătire și reacție. Rezultatul se va reflecta în reducerea timpilor de răspuns, limitarea pierderilor umane și materiale, creșterea încrederii publice în instituțiile responsabile și alinierea standardelor naționale la cele europene și internaționale în domeniul protecției civile.

Indicatori de impact	Valoarea de referință în 2025	Ținta care urmează a fi atinsă în 2030
Timpul mediu de intervenție la apelurile de urgență redus până la 18 min 45 sec	19 min 25 sec (media anilor 2021-2024)	18 min 45 sec (2030)

Capitolul IV
OBIECTIVE SPECIFICE

Operaționalizarea obiectivelor generale ale Programului va fi asigurată prin intermediul următoarelor obiective specifice:

Obiectivele specifice, indicatorii de rezultat, valorile și țintele de referință

Obiectivul specific	Indicatori de rezultat ai politicii publice	Valoarea de referință în anul 2025	Ținta ce urmează a fi atinsă în anul 2030
Obiectivul specific 1.1. Perfecționarea cadrului normativ, inclusiv înlăturarea lacunelor legislative și alinierea acestuia la acquis-ul Uniunii Europene	Cel puțin 8 acte normative noi adoptate și cel puțin 3 acte normative modificate	10	21

Obiectivul specific 2.1. Dezvoltarea unui sistem funcțional și coerent de prevenire a situațiilor de urgență și excepționale	Sistem de avertizare publică funcțional	0	1 (sistem)
Obiectivul specific 2.2. Consolidarea mecanismului de informare preventivă	Operaționalizarea a 35 module mobile de prevenire și instruire	0	35
Obiectivul specific 2.3. Promovarea și dezvoltarea voluntariatului în domeniul prevenirii situațiilor de urgență și excepționale	100 de voluntari instruiți și implicați.	165	265
Obiectivul specific 2.4. Creșterea calității procesului instituțional de expertiză în prevenirea situațiilor de urgență și excepționale	4 experți atestați în domeniul de expertiză	0	4
Obiectivul specific 3.1. Dezvoltarea capacităților naționale de instruire în situații de urgență și excepționale	Creșterea graduală a capacităților de pregătire a efectivului IGSU cu 91 angajați și a populației cu 190 persoane până în anul 2030	822 angajați	1012 angajați
		2356 populație	2447 populație
Obiectivul specific 3.2. Consolidarea capacităților de instruire practică, prin simulări, aplicații tactice, exerciții naționale și internaționale	Cel puțin 1 exercițiu internațional desfășurat în Republica Moldova	0	1
	Cel puțin 2 angajați pregătiți ca experți în domeniul protecției civile	0	2
Obiectivul specific 3.3. Fortificarea capacităților grupurilor-țintă (populației, autorităților administrației publice, sectorului privat, asociativ și voluntar) în gestionarea situațiilor de urgență și excepționale	Cel puțin 7 aplicații și exerciții desfășurate anual	30	65
Obiectivul specific 3.4. Sporirea capacităților de completare a rezervelor de stat și de mobilizare	Completarea cu cel puțin 5 p.p., anual, a stocurilor din rezervele de stat și de mobilizare	65%	90%
	5 obiecte de infrastructură renovate și modernizate	3	8
Obiectivul specific 4.1. Digitalizarea procesului de gestionare a intervențiilor și integrarea într-un sistem de	Sistem informațional integrat pentru managementul operațional funcțional	0	1

coordonare operațională compatibil cu cerințele europene și dezvoltarea infrastructurii naționale de intervenție	7 sedii asigurate cu condiții corespunzătoare de muncă	26 (sedii renovate și construite)	33
Obiectivul specific 4.2. Procurarea de autospeciale și echipamente moderne	Creșterea cu 8 p.p. a normelor tehnice și de dotare	55,5%	63,5%
Obiectivul specific 4.3. Dezvoltarea capacității de furnizare a asistenței internaționale în conformitate cu angajamentele Republicii Moldova de participare la Mecanismul de Protecție Civilă al Uniunii Europene (EUCPM)	3 module operaționalizate	0	3
Obiectivul specific 4.4. Dezvoltarea capacităților de intervenție a personalului paramedical pentru acordarea primului ajutor în situații care pun în pericol viața și sănătatea oamenilor	Numărul misiunilor atribuite în acordarea serviciilor de prim ajutor medical calificat cetățenilor	0	300

Capitolul V IMPACT

Programul stabilește obiectivele pe termen mediu, având ca scop dezvoltarea strategică a domeniului protecției civile și apărării împotriva incendiilor, adaptată la provocările și riscurile actuale și necesitățile reale ale societății, sporirea capacității rezilienței țării la situațiile de urgență și excepționale, prin consolidarea capacităților de coordonare, conștientizare, informare și transferul tehnologic inovator.

Pentru atingerea acestor deziderate, Programul va asigura implementarea următoarelor Obiective de Dezvoltare Durabilă ale Agendei de Dezvoltare Durabilă 2030:

- Obiectivul nr. 1: eradicarea sărăciei în toate formele sale și în orice context (ținta 1.5);
- Obiectivul nr. 11: dezvoltarea orașelor și a așezărilor umane pentru ca ele să fie deschise tuturor, sigure, reziliente și durabile (ținta 11.5);
- Obiectivul nr. 13: luarea unor măsuri urgente de combatere a schimbărilor climatice și a impactului lor (ținta 13.1).

Implementarea Programului va contribui, cu certitudine, la reducerea eficientă a riscului producerii situațiilor de urgență și excepționale, la dezvoltarea capacităților naționale în vederea asigurării unor servicii de stat de calitate oferite cetățenilor, inclusiv reducerea numărului de victime și a pagubelor.

În plan normativ, adoptarea actelor normative propuse va consolida temeiul juridic al protecției civile, va elimina lacunele legislative și va alinia integral cadrul național la cel comunitar. Această armonizare va permite o reglementare mai eficientă a gestionării situațiilor de urgență și excepționale, va facilita preluarea bunelor practici europene, va clarifica competențele tuturor actorilor implicați și va crea premisele unei finanțări sustenabile a domeniului.

Pentru garantarea unui mediu sigur de securitate publică, vor fi create și dezvoltate condiții pentru intervenții rapide și eficiente la apelurile cetățenilor, va fi optimizată organizarea structurală

pentru asigurarea intervențiilor prompte în cele mai îndepărtate locații și va fi pus accent deosebit pe securitatea cetățeanului. De asemenea, vor fi dezvoltate capacitățile naționale de intervenții externe pentru asigurarea unui ajutor real statelor solicitante în situații de dezastre.

Prin aprobarea unui nou mecanism guvernamental și operaționalizarea sistemului de avertizare publică, se va institui o arhitectură coerentă de prevenire a situațiilor de urgență și excepționale. Populația va primi alerte rapide și personalizate, iar autoritățile vor dispune de proceduri standardizate de monitorizare și reacție, ceea ce va reduce semnificativ pierderile umane și materiale generate de dezastre.

Revizuirea și elaborarea programelor și a planurilor de prevenire și gestionare a situațiilor de urgență și excepționale vor asigura o reziliență consolidată în fața situațiilor de urgență și excepționale a comunităților. În baza metodologiilor elaborate, vor fi fortificate capacitățile autorităților administrației publice centrale și locale în materie de anticipare a situațiilor de urgență și excepționale în baza realizării măsurilor de evaluare și planificare a acestora, identificării și inventarierii surselor de risc. Pregătirea în domeniul prevenirii riscurilor va determina autoritățile locale să planifice investiții în pregătirea arilor de responsabilitate în vederea limitării pagubelor cauzate de situațiile de urgență.

Ca urmare a desfășurării campaniilor de informare, a elaborării programelor de educare și pregătire a populației privind riscurile specifice, modul de comportare și rolul protecției individuale, societatea va fi mai bine informată și mai pregătită în fața provocărilor generate de situațiile de urgență și excepționale. Campaniile anuale de informare, vor întări cultura de prevenire la nivel comunitar. Achiziționarea tehnicii de informare, includerea tematicilor de autoprotecție în curriculum, exercițiile semestriale de evacuare și concursul „Școala securității” vor genera o populație mai conștientă și capabilă să reacționeze corect, contribuind la scăderea numărului de victime în situații critice.

Datorită înființării noilor posturi de salvatori și pompieri și antrenării voluntarilor în acțiuni de prevenire, comunitățile vor deveni mai protejate în fața riscurilor. Dezvoltarea voluntariatului, inclusiv prin instruirea a cel puțin o sută de voluntari, va extinde capacitatea de reacție în comunități, va diversifica sursele de sprijin logistic și va promova solidaritatea socială în fața riscurilor.

Totodată, dezvoltarea continuă și durabilă a SMURD va asigura prestarea unor servicii de calitate, corespunzătoare exigențelor actuale, care poate fi atinsă doar prin acțiuni prompte și timp redus la intervenții.

Achiziția echipamentelor de expertiză și formarea specialiștilor vor îmbunătăți calitatea evaluărilor tehnice, permițând identificarea timpurie a vulnerabilităților clădirilor și infrastructurii critice. În consecință, se vor emite măsuri de siguranță mai riguroase, reducând probabilitatea producerii unor accidente majore.

Lansarea platformei digitale și actualizarea programelor de instruire vor permite extinderea substanțială a capacităților de formare, creând un corp profesional și civic bine pregătit să aplice principii moderne de protecție civilă. Dezvoltarea competențelor de prim ajutor va îmbunătăți semnificativ șansele de supraviețuire în primele momente critice ale situațiilor de urgență. Participarea regulată la cursuri și exerciții, inclusiv un exercițiu de amplasare cu parteneri internaționali, va consolida interoperabilitatea și alinierea la standardele europene, iar controalele periodice și materialele educaționale vor menține vigilența și conformitatea pe întreg teritoriul Republicii Moldova.

Capitolul VI COSTURI

Din perspectiva finanțării, Programul urmează să se bazeze pe principiile de sinergie și complementaritate între resursele financiare publice și cele atrase, inclusiv de la partenerii de dezvoltare. O parte din obiectivele și acțiunile propuse pentru realizarea Programului vor fi acoperite din sursele financiare planificate în Cadrul bugetar pe termen mediu 2026-2028, din contul și în limitele alocațiilor prevăzute în aceste scopuri în bugetele autorităților și instituțiilor

responsabile de implementare, precum și din sursele de finanțare oferite pe bază de asistență externă.

Valoarea estimativă a resurselor financiare necesare pentru implementarea Programului constituie **2062304,2 mii de lei**.

În conformitate cu pct. 1, lit. f) din Ordinul Ministerului Finanțelor nr. 208/2015 privind Clasificația bugetară (anexa nr. 7), resursele financiare necesare pentru implementarea Programului urmează a fi acoperite de următoarele subprograme:

- Protecția civilă și apărarea împotriva incendiilor (3702);
- Managementul deșeurilor radioactive (7006);
- Politici și management al rezervelor materiale ale statului (2701);
- Rezerve materiale ale statului (2702);
- Servicii de suport în domeniul rezervelor materiale ale statului (2703);
- Asigurarea securității tehnice la nivel industrial, prin supravegherea obiectelor și activităților periculoase (5011).

Tabel nr. 3: Finanțarea Programului conform obiectivelor

Obiectiv specific	Costuri total (mii lei)	Sursa de finanțare (mii lei)			Costuri acoperite din bugetul de stat și asistență externă (mii lei)				
		Bugetul de stat	Asistență externă	Costuri neacoperite	2026	2027	2028	2029	2030
1.1. Perfecționarea cadrului normativ, inclusiv înlăturarea lacunelor legislative și alinierea acestuia la acquis-ul Uniunii Europene	74940,9	506,6	0,0	74434,3	439,8	66,8	0,0	0,0	0,0
2.1. Dezvoltarea unui sistem funcțional și coerent de prevenire a situațiilor de urgență și excepționale	85990,3	66,8	85923,5	0,0	66,8	85923,5	0,0	0,0	0,0
2.2. Consolidarea mecanismului de informare preventivă	47251,8	66,8	19185,0	28000,0	19185,0	66,8	0,0	0,0	0,0
2.3. Promovarea și dezvoltarea voluntariatului în domeniul prevenirii situațiilor de urgență și excepționale	366,8	66,8	0,0	300,0	0,0	66,8	0,0	0,0	0,0
2.4. Creșterea calității procesului instituțional de expertiză în prevenirea situațiilor de urgență și excepționale	12096,0	96,0	0,0	12000,0	48,0	24,0	0,0	0,0	0,0
3.1. Dezvoltarea capacităților naționale de instruire în situații de urgență și excepționale	15300,0	736,0	14544,0	20,0	134,0	14711,0	167,0	134,0	134,0

Obiectiv specific	Costuri total (mii lei)	Sursa de finanțare (mii lei)			Costuri acoperite din bugetul de stat și asistență externă (mii lei)				
		Bugetul de stat	Asistență externă	Costuri neacoperite	2026	2027	2028	2029	2030
3.2. Consolidarea capacităților de instruire practică, prin simulări, aplicații tactice, exerciții naționale și internaționale	9400,0	0,0	7400,0	2000,0	1800,0	800,0	800,0	3200,0	800,0
3.3. Fortificarea capacităților grupurilor-țintă (populației, autorităților administrației publice, sectorului privat, asociativ și voluntar) în gestionarea situațiilor de urgență și excepționale	3908,0	3908,0	0,0	0,0	781,6	781,6	781,6	781,6	781,6
3.4. Sporirea capacităților de completare a rezervelor de stat și de mobilizare	412900,0	412900,0	0,0	0,0	98900,0	97500,0	94500,0	61000,0	61000,0
4.1. Digitalizarea procesului de gestionare a intervențiilor și integrarea într-un sistem de coordonare operațională compatibil cu cerințele europene și dezvoltarea infrastructurii naționale de intervenție	124000,0	1000,0	87000,0	36000,0	6800,0	17400,0	29000,0	23200,0	11600,0
4.2. Procurarea de autospeciale și echipamente moderne	1199600,0	0,0	313600,0	886000,0	0,0	313600,0	0,0	0,0	0,0
4.3. Dezvoltarea capacității de furnizare a asistenței internaționale în materie de protecție civilă	75600,0	0,0	0,0	75600,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Obiectiv specific	Costuri total (mii lei)	Sursa de finanțare (mii lei)			Costuri acoperite din bugetul de stat și asistență externă (mii lei)				
		Bugetul de stat	Asistență externă	Costuri neacoperite	2026	2027	2028	2029	2030
4.4. Dezvoltarea capacităților de intervenție a personalului paramedical pentru acordarea primului ajutor în situații care pun în pericol viața și sănătatea oamenilor	950,4	950,4	0,0	0,0	350,4	150,0	150,0	150,0	150,0
Total	2062304,2	420297,4	527652,5	1114354,3	128529,6	531090,5	125398,6	88465,6	74465,6

Capitolul VII SURSA DE FINANȚARE

Realizarea unor acțiuni ale Programului ar putea genera costuri suplimentare față de cele planificate, care nu pot fi estimate în momentul elaborării Programului și urmează a fi determinate pe parcursul implementării.

Adițional, vor fi identificate și surse externe de finanțare pentru realizarea integrală a activităților planificate.

La fel, activitățile Programului urmează a fi implementate cu suportul:

1) *Acord de împrumut nr. 9720-MD*, semnat la 07.02.2025 între Republica Moldova și Banca Internațională pentru Reconstrucție și Dezvoltare (BIRD) în vederea realizării Proiectului de susținere a managementului riscurilor de dezastre și rezilienței Republicii Moldova (Hotărârea Guvernului nr. 908/2024), componenta 1: Investiții și consolidare instituțională pentru pregătirea și răspunsul la situații de urgență – 29,0 mln dolari SUA;

- Subcomponenta 1.1: *Sistemul de avertizare publică* – 5,0 mln dolari SUA, care va finanța instalarea și implementarea unui PWS cu acoperire națională, bazat pe difuzare celulară, care va permite difuzarea imediată a avertismentelor de urgență și dezastre către rezidenți, salvând vieți și reducând considerabil pierderile materiale;

- Subcomponenta 1.2: *Vehicule de intervenție în caz de urgență* – 22,5 mln dolari SUA, care va finanța achiziționarea de vehicule de intervenție în caz de urgență (autospeciale pentru intervenții la incendii) și echipamente (containere cu căutare și salvare și logistică specifice pericolelor) pentru IGSU;

- Subcomponenta 1.3: *Pregătirea comunității pentru situații de urgență* – 1,5 mln dolari SUA, care va finanța achiziția de echipamente de urgență esențiale pentru ofițerii de prevenire ai IGSU la nivel de comunitate locală și îmbunătățirea sistemului de prevenire a dezastrelor (evaluarea riscurilor și reducerea riscului) - inclusiv instruiți pentru creșterea gradului de conștientizare a publicului cu privire la pregătirea pentru dezastre.

2) Programul tehnic-umanitar al Departamentului Apărării al Statelor Unite ale Americii (US Department of Defense Humanitarian Assistance Program), program finanțat de Ambasada Statelor Unite în Republica Moldova, prin cooperare cu Ministerul Afacerilor Interne și IGSU privind reconstrucția și renovarea posturilor (remizelor), dotarea lor cu echipamente și asigurarea accesului infrastructural.

În cazul identificării unor surse suplimentare de finanțare externă, acestea vor fi alocate și utilizate în mod corespunzător pentru susținerea acțiunilor prevăzute în cadrul prezentului Program, cu ajustările necesare în conformitate cu obiectivele și prioritățile stabilite.

Capitolul VIII RISCURI DE IMPLEMENTARE

Procesul de evaluare a riscurilor de implementare este realizat în conformitate cu analiza factorilor de implementare, evaluare și monitorizare.

Tabel nr. 4: Riscurile de implementare a Programului

Riscuri anticipate	Nivelul riscului	Măsuri de diminuare
Implicare redusă, coordonare deficitară, atitudine reticentă, tergiversări de procese din partea autorităților responsabile pe durata de implementare a Programului sectorial	Mediu	- Înnaintarea demersurilor către actorii implicați în dezvoltarea acțiunilor din Program; - Stabilirea unui dialog constructiv cu instituțiile responsabile, inclusiv între factorii de decizie; - Organizarea ședințelor de lucru.
Interes și receptivitate scăzută din partea persoanelor din comunități față de obiectivele propuse pentru realizare în Program	Mediu	- Realizarea activităților de informare, sensibilizare și conștientizare a populației și a organelor administrației publice locale privind importanța măsurilor ce țin de gestionarea eficientă a situațiilor de urgență și excepționale
Lipsă de cooperare, rigiditate, reticență, comunicare deficitară cu autoritățile administrației publice centrale în procesul de modificare/elaborare a legislației în domeniul gestionării situațiilor de urgență și excepționale	Înalt	- Stabilirea unui dialog eficient cu entitățile implicate prin organizarea de ședințe comune, instituirea grupurilor de lucru comune; - Formularea demersurilor necesare, inclusiv la nivel ierarhic superior, în vederea deblocării proceselor.
Fluctuație ridicată a resurselor umane, competențe deficitare ale angajaților instituțiilor publice, ale autorităților publice locale	Mediu	- Consolidarea politicii de management al resurselor umane/identificarea instrumentelor suplimentare de motivare pentru angajații IGSU; - Consolidarea capacităților profesionale prin identificarea oportunităților de instruire internă/externă; - Organizarea sesiunilor/atelierelor de lucru cu experți naționali, precum și din exterior.
Întârzieri în alocarea finanțării pentru activitățile care presupun implicații financiare, nealocarea mijloacelor financiare pentru activități ce sunt finanțate de la bugetul de stat, asigurarea la un nivel scăzut a finanțării activităților pentru administrarea rezervelor de stat și de mobilizare, precum și dezvoltarea sistemului unic al rezervelor	Înalt	- Formularea demersurilor argumentate către ministrul finanțelor privind necesitatea alocării de surse financiare; - Identificarea alternativelor financiare din sursele externe; - Prioritizarea acțiunilor în funcție de importanța acestora; - Planificarea la elaborarea bugetului de stat a surselor financiare pentru domeniile strategice; - Reevaluarea limitelor alocațiilor bugetare aprobate prin legea bugetară anuală pentru administrarea rezervelor de stat și de mobilizare și dezvoltarea sistemului unic al rezervelor.
Lipsa consecvenței în implementarea acțiunilor planificate pentru o durată mai mare decât mandatul unei legislaturi sau mandatul unui Guvern	Mediu	- Adoptarea măsurilor necesare pentru asigurarea continuității în realizarea acțiunilor; - Argumentarea necesității și a importanței implementării obiectivelor asumate.

Capitolul IX AUTORITĂȚI ȘI INSTITUȚII RESPONSABILE

Responsabili de implementarea Programului sunt Ministerul Afacerilor Interne și alte autorități publice, conform domeniilor de competență: Ministerul Sănătății, Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale, Ministerul Educației și Cercetării, Congresul Autorităților Publice locale, autoritățile administrației publice locale, la fiecare acțiune din Planul de acțiuni fiind indicată autoritatea responsabilă de atingerea indicatorilor asumați într-un anumit interval de timp.

De asemenea, la implementarea Programului vor participa actorii relevanți din societatea civilă, mediul academic, mediul de afaceri, partenerii de dezvoltare:

- Congresul Autorităților Locale din Moldova;
- Ambasada Statelor Unite ale Americii (domeniul construcției/reconstrucției sediilor remizelor de pompieri);
- Organizația „Solidarity Fund PL in Moldova” (domeniul dezvoltării voluntariatului în situații de urgență și excepționale);
- Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare (domeniile voluntariatului, prevenției în situații de urgență și excepționale);
- Banca Mondială în Moldova;
- Banca Internațională pentru Reconstrucție și Dezvoltare.

În procesul de implementare a Programului autoritățile responsabile vor coopera cu alte autorități ale administrației publice centrale și locale, cu organizațiile neguvernamentale, precum și cu partenerii de dezvoltare.

Capitolul X

PROCEDURI DE RAPORTARE

Implementarea Programului se va realiza în două etape, în conformitate cu Planul de acțiuni privind implementarea Programului:

- 1) etapa I – anii 2026-2028;
- 2) etapa a II-a – anii 2029-2030.

Procesul de monitorizare și raportare se va realiza pe parcursul perioadei de implementare a Programului, în vederea stabilirii gradului de realizare a acțiunilor, gradului de conformitate a acțiunilor întreprinse cu cele planificate, identificării cauzelor nerealizării în termen a acțiunilor planificate și modificărilor pentru îmbunătățirea procesului de implementare. Rezultatele implementării vor fi incluse în raportul de progres privind implementarea Programului, care se elaborează anual de către Ministerul Afacerilor Interne, în baza informațiilor prezentate de către autoritățile/instituțiile responsabile de implementare. În cazul acțiunilor cu mai mulți responsabili de implementare, rolul de coordonator/executor primar al implementării îi revine primei autorități/instituții indicate. Executorul primar va generaliza informațiile executorilor secundari și o va prezenta în termenele stabilite Ministerul Afacerilor Interne. Rapoartele de progres trebuie să furnizeze, inclusiv, date cantitative cu privire la progresul realizării obiectivelor specifice și indicatorii de rezultat.

Procesul de evaluare a implementării Programului se va desfășura în vederea prezentării unei imagini obiective bazate pe relevanța, efectivitatea, eficiența, durabilitatea și impactul Programului pe termen mediu. Activitățile de evaluare privind implementarea Programului se va realiza după cum urmează:

- a) după prima etapă de se va elabora un raport de evaluare intermediară pentru 2 ani;
- b) după finalizarea perioadei de realizare a Programului se va elabora un raport de evaluare finală pentru 5 ani.

Rapoartele de evaluare vor conține:

- a) sumarul executiv (descrierea scopului și a obiectivelor Programului, rezultatele obținute în procesul de implementare, concluziile și recomandările principale);
- b) introducere (descrierea succintă a Programului, a scopului evaluării, a metodelor de evaluare și a constrângerilor în procesul de evaluare);
- c) constatări (prezentarea detaliată a rezultatelor evaluării, în conformitate cu criteriile de relevanță, eficacitate, eficiență, durabilitate și, în cazul evaluării finale, impactul Programului);
- d) concluzii (descrierea succintă a concluziilor făcute în baza evaluării);
- e) recomandări (descrierea activităților recomandate pentru îmbunătățirea situației din domeniul sau subdomeniul inclus în Program și a documentului propriu-zis, în cazul evaluării intermediare).

Rapoartele de evaluare internă vor fi elaborate de unitatea de analiză, monitorizare și evaluare a politicilor din cadrul Ministerului Afacerilor Interne, cu suportul autorităților/instituțiilor responsabile de implementarea Programului.

În cazul în care evaluarea intermediară atestă devieri de la activitățile planificate (acțiunile, indicatorii de rezultat și monitorizare), raportul evaluării intermediare poate constitui temei pentru inițierea procesului de modificare a Planului de acțiuni privind implementarea Programului.

Rapoartele de evaluare vor fi publicate pe pagina web oficială a Ministerului Afacerilor Interne.

PLAN DE ACȚIUNI
privind implementarea Programului național de prevenire și gestionare a situațiilor de urgență și excepționale pentru anii 2026-2030

Nr. crt.	Acțiuni unice identificabile	Indicatori de monitorizare	Costul total (mii lei)	Sursa de finanțare (mii lei)			Codul program ului/ subprog ramului bugetar; Sursa de finanțare externă	Costuri acoperite din bugetul de stat și asistență externă (mii lei)					Termene de realizare (trimestru /an)	Instituție responsabilă
				Buget stat	Asistență externă	Costuri neacoperite		2026	2027	2028	2029	2030		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Obiectivul general 1. Consolidarea rolului de autoritate în domeniul situațiilor de urgență și excepționale														
Obiectivul specific 1.1. Perfecționarea cadrului normativ, inclusiv înlăturarea lacunelor legislative și alinierea acestuia la acquis-ul Uniunii Europene														
1.	1.1.1. Aprobarea proiectului de lege privind participarea Republicii Moldova la Mecanismul de protecție civilă al Uniunii Europene	Decizie protocolară aprobată de Guvern	189,0	189,0	0,0	0,0	35.01 37.02	189,0	0,0	0,0	0,0	0,0	Trimestrul IV, 2026	MAI (DPDSUEC, IGSU); MAE; MJ; MF; CNA; MDED; MM; MAIA; CALM
	1.1.2. Actualizarea integrală a Legii nr. 267/1994 privind apărarea împotriva incendiilor și a Legii nr. 271/1994 cu privire la protecția civilă	Decizie protocolară aprobată de Guvern	117,2	117,2	0,0	0,0	35.01 37.02	117,2	0,0	0,0	0,0	0,0	Trimestrul IV, 2026	MAI (DPDSUEC, IGSU); MIDR
	1.1.3. Elaborarea metodologiei naționale de evaluare a riscurilor situațiilor de urgență/excepționale	Hotărâre a Guvernului aprobată	66,8	66,8	0,0	0,0	35.01 37.02	66,8	0,0	0,0	0,0	0,0	Trimestrul IV, 2026	MAI (DPDSUEC, IGSU); MM

Nr. crt.	Acțiuni unice identificabile	Indicatori de monitorizare	Costul total (mii lei)	Sursa de finanțare (mii lei)			Codul programului/ subprogramului bugetar; Sursa de finanțare externă	Costuri acoperite din bugetul de stat și asistență externă (mii lei)					Termene de realizare (trimestru /an)	Instituție responsabilă
				Buget stat	Asistență externă	Costuri neacoperite		2026	2027	2028	2029	2030		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
	1.1.4. Modificarea Hotărârii Guvernului nr. 137/ 2019 cu privire la organizarea și funcționarea Inspectoratului General pentru Situații de Urgență	Hotărâre a Guvernului aprobată	66,8 74434,3 ¹ <i>(salarizare a unităților noi de personal)</i>	66,8	0,0	74434,3 2026-24811,4 2027-24811,4 2028-24811,4	35.01 37.02	0,0	66,8	0,0	0,0	0,0	Trimestrul IV, 2027	MAI (DPDSUEC, IGSU), MF
	1.1.5. Stabilirea competențelor autorităților publice centrale privind gestionarea situațiilor de urgență și excepționale	Hotărâre a Guvernului aprobată	66,8	66,8	0,0	0,0	35.01 37.02	66,8	0,0	0,0	0,0	0,0	Trimestrul IV, 2026	MAI (DPDSUEC, IGSU); MIDR; MAIA; MM; MS
Obiectivul general 2. Măsuri eficientizate de prevenire a situațiilor de urgență și excepționale <i>(Ținta națională ODD 1.5; 11.5; 13.1; ODD 1, 11, 13)</i>														
Obiectivul specific 2.1. Dezvoltarea unui sistem funcțional și coerent de prevenire a situațiilor de urgență și excepționale														
2.	2.1.1. Elaborarea Regulamentului de utilizare și gestionare a sistemului național de avertizare publică	Hotărâre a Guvernului aprobată	66,8	66,8	0,0	0,0	35.01 37.02	66,8	0,0	0,0	0,0	0,0	Trimestrul IV, 2026	MAI (DPDSUEC, IGSU); STISC; ANRCTI

¹ În scopul consolidării capacităților de intervenție pentru majorarea numărului de angajați IGSU, pentru perioada 2026-2028 sunt planificate pentru suplinire 127 de funcții strict necesare pentru completarea efectivului limită cu unități de paramedici, salvatori și pompieri. Costul total al acțiuni constituie 74434,3 mii lei, 24811,4 mii lei/an (costuri incluse și în CBTM 2026-2028).

Nr. crt.	Acțiuni unice identificabile	Indicatori de monitorizare	Costul total (mii lei)	Sursa de finanțare (mii lei)			Codul programului/ subprogramului bugetar; Sursa de finanțare externă	Costuri acoperite din bugetul de stat și asistență externă (mii lei)					Termene de realizare (trimestru /an)	Instituție responsabilă
				Buget stat	Asistență externă	Costuri neacoperite		2026	2027	2028	2029	2030		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
	2.1.2. Crearea sistemului național de avertizare publică	Sistem de avertizare publică funcțional	85923,5	0,0	85923,5 ²	0,0	37.02	0,0	85923,5	0,0	0,0	0,0	Trimestrul IV, 2027	MAI (IGSU); STISC ANRCTI
Obiectivul specific 2.2. Consolidarea mecanismului de informare preventivă														
3.	2.2.1. Creșterea gradului de înțelegere și conștientizare de către populație a riscurilor în domeniul situațiilor de urgență și excepționale	Cel puțin 10 campanii de informare preventivă desfășurate cu informarea a cel puțin 100 000 de persoane și activități desfășurate în cel puțin 500 de localități anual	25000,0	0,0	0,0	25000,0 2026 – 5000,0 2027 - 5000,0 2028 - 5000,0 2029 - 5000,0 2030 - 5000,0	37.02	0,0 <i>Propus în CBTM 2026-2028</i>	0,0	0,0	0,0	0,0	Anual	MAI (IGSU); MEC; MM; APL
	2.2.2. Crearea și operaționalizarea modulelor regionale mobile de prevenire pentru pregătirea comunității în situații de urgență	Achiziționarea a cel puțin 35 unități de tehnică pentru desfășurarea activităților de prevenire	19185,0 ³	0,0	19185,0	0,0	37.02	19185,0	0,0	0,0	0,0	0,0	Trimestrul IV, 2026	MAI (IGSU)

² Acord de împrumut nr. 9720-MD, semnat la 07.02.2025 între Republica Moldova și Banca Internațională pentru Reconstrucție și Dezvoltare (BIRD) în vederea realizării Proiectului de susținere a managementului riscurilor de dezastre și rezilienței Republicii Moldova (HG 908/2024), subcomponenta 1.1: *Sistemul de avertizare publică* (5 mil dolari SUA).

³ Acord de împrumut nr. 9720-MD, semnat la 07.02.2025 între Republica Moldova și Banca Internațională pentru Reconstrucție și Dezvoltare (BIRD) în vederea realizării Proiectului de susținere a managementului riscurilor de dezastre și rezilienței Republicii Moldova (HG 908/2024), subcomponenta 1.3: *Pregătirea comunității pentru situații de urgență* (1,5 mln dolari SUA).

Nr. crt.	Acțiuni unice identificabile	Indicatori de monitorizare	Costul total (mii lei)	Sursa de finanțare (mii lei)			Codul program ului/ subprog ramului bugetar; Sursa de finanțare externă	Costuri acoperite din bugetul de stat și asistență externă (mii lei)					Termene de realizare (trimestru /an)	Instituție responsabilă
				Buget stat	Asistență externă	Costuri neacoperite		2026	2027	2028	2029	2030		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
	2.2.3. Instruirea copiilor/elevilor în instituțiile de învățământ privind situațiile de risc (riscurile situațiilor de urgență/exceptional)	Completarea curriculumului de instruire cu tematici privind comportamentul în caz de pericol sau declanșare a situațiilor de urgență/exceptionale	66,8	66,8	0,0	0,0	88.07 88.010	0,0	66,8	0,0	0,0	0,0	Trimestrul IV, 2027	MEC; MAI (IGSU)
		Desfășurarea semestrială a exercițiilor de evacuare în instituțiile de învățământ (conform HG nr. 847/2022)	0,0 ⁴	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	Semestrial	MEC; MAI (IGSU)
		Desfășurarea concursului “Școala securității” cu participarea a cel puțin 15 unități administrative de nivel 2 și nivel special	3000,0	0,0	0,0	3000,0 2026 – 600,0 2027 - 600,0 2028 - 600,0 2029 - 600,0 2030 - 600,0	226	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	Anual	MAI (IGSU); MEC; APL

⁴ Nu necesită costuri din bugetul de stat.

Nr. crt.	Acțiuni unice identificabile	Indicatori de monitorizare	Costul total (mii lei)	Sursa de finanțare (mii lei)			Codul program ului/ subprog ramului bugetar; Sursa de finanțare externă	Costuri acoperite din bugetul de stat și asistență externă (mii lei)					Termene de realizare (trimestru /an)	Instituție responsabilă
				Buget stat	Asistență externă	Costuri neacoperite		2026	2027	2028	2029	2030		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Obiectivul specific 2.3. Promovarea și dezvoltarea voluntariatului în domeniul prevenirii situațiilor de urgență și excepționale														
4.	2.3.1. Aprobarea proiectului de Lege a voluntariatului în domeniul protecției civile si apărării împotriva incendiilor	Decizie protocolară aprobată de Guvern	66,8	66,8	0,0	0,0	35.01 37.02	0,0	66,8	0,0	0,0	0,0	Trimestrul IV, 2027	MAI (DPDSUEC, IGSU); MEC; CALM
	2.3.2. Instruirea personalului voluntar	100 de voluntari instruiți și implicați	300,0	0,0	0,0	2026 – 60,0 2027 - 60,0 2028 - 60,0 2029 - 60,0 2030 - 60,0	37.02	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	Trimestrul IV, 2030	MAI (IGSU)
Obiectivul specific 2.4. Creșterea calității procesului instituțional de expertiză în prevenirea situațiilor de urgență și excepționale														
5.	2.4.1. Dotarea laboratoarelor Inspectoratului General pentru Situații de Urgență al Ministerului Afacerilor Interne cu instalații, utilaj și echipamente	Echipamente, instalații și utilaje pentru activitatea de expertiză procurate (un set)	12000,0	0,0	0,0	2030-12000,0	37.02	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	Trimestrul IV, 2030	MAI (IGSU)

Nr. crt.	Acțiuni unice identificabile	Indicatori de monitorizare	Costul total (mii lei)	Sursa de finanțare (mii lei)			Codul program ului/ subprog ramului bugetar; Sursa de finanțare externă	Costuri acoperite din bugetul de stat și asistență externă (mii lei)					Termene de realizare (trimestru /an)	Instituție responsabilă
				Buget stat	Asistență externă	Costuri neacoperite		2026	2027	2028	2029	2030		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
	2.4.2. Instruirea angajaților în domeniul cercetării cazurilor situațiilor de urgență și excepționale, precum și în domeniul stabilirii indicilor tehnici ai materialelor și elementelor de construcție	Personal profesionist instruit (4 persoane/ atestate în domeniul de expertiză)	48,0	48,0	0,0	0,0	37.02	24,0	24,0	0,0	0,0	0,0	Trimestrul IV, 2027	MAI (IGSU); MIDR
	2.4.3. Elaborarea procedurilor operaționale privind avizarea documentației de urbanism și avizului consultativ în domeniul construcțiilor	4 Proceduri standard de operare elaborate și aprobate	24,0	24,0	0,0	0,0	37.02	24,0	0,0	0,0	0,0	0,0	Trimestrul IV, 2026	MAI (IGSU)
		Regulamentul privind avizarea publică în domeniul protecției civile și apărării împotriva incendiilor, elaborat și aprobat	24,0	24,0	0,0	0,0	37.02	24,0	0,0	0,0	0,0	0,0	Trimestrul IV, 2026	MAI (IGSU)

Nr. crt.	Acțiuni unice identificabile	Indicatori de monitorizare	Costul total (mii lei)	Sursa de finanțare (mii lei)			Codul programului/ subprogramului bugetar; Sursa de finanțare externă	Costuri acoperite din bugetul de stat și asistență externă (mii lei)					Termene de realizare (trimestru /an)	Instituție responsabilă
				Buget stat	Asistență externă	Costuri neacoperite		2026	2027	2028	2029	2030		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15

Obiectivul general 3. Asigurarea unui sistem rezilient de pregătire pentru protecția civilă în situații de urgență și excepționale

(Ținta națională ODD 1.5; 11.5; 13.1; ODD 1, 11, 13)

Obiectivul specific 3.1. Dezvoltarea capacităților naționale de instruire în situații de urgență și excepționale

[illegible]

Nr. crt.	Acțiuni unice identificabile	Indicatori de monitorizare	Costul total (mii lei)	Sursa de finanțare (mii lei)			Codul programului/ subprogramului bugetar; Sursa de finanțare externă	Costuri acoperite din bugetul de stat și asistență externă (mii lei)					Termene de realizare (trimestru /an)	Instituție responsabilă
				Buget stat	Asistență externă	Costuri neacoperite		2026	2027	2028	2029	2030		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
	pentru reprezentanții autorităților publice centrale, autorităților publice locale, sectorului privat, asociativ și voluntar	câte 20 persoane anual, cu atingerea în anul 2030 a capacităților pentru 2447 persoane												
	3.1.4. Creșterea capacităților de instruire și pregătire în domeniul protecției civile	Studiu de fezabilitate pentru crearea poligoanelor și modulelor de instruire realizat	14544,0	0,0	14544,0 (în proces de negociere)	0,0	37.02	0,0	14544,0 (în proces de negociere)	0,0	0,0	0,0	Trimestrul IV, 2027	MAI (IGSU)
	3.1.5. Actualizarea programelor de instruire și a curriculei de studii în contextul digitalizării procesului de instruire	5 Programe de instruire actualizate	66,0	66,0	0,0	0,0	37.02	0,0	33,0	33,0	0,0	0,0	Trimestrul IV, 2028	MAI (IGSU)
	3.1.6. Instruirea populației pentru acordarea primului ajutor	Cel puțin 200 de persoane instruite pentru acordarea primului ajutor/an	250,00	250,0	0,0	0,0	37.02	50,0	50,0	50,0	50,0	50,0	Anual	MAI (IGSU)
	3.1.7. Organizarea de instruirii anuale privind prevenirea	Cel puțin o sesiune de instruire în	100,0	100,0	0,0	0,0	37.02	20,0	20,0	20,0	20,0	20,0	Anual	MAI (IGSU, ARM)

Nr. crt.	Acțiuni unice identificabile	Indicatori de monitorizare	Costul total (mii lei)	Sursa de finanțare (mii lei)			Codul program ului/ subprog ramului bugetar; Sursa de finanțare externă	Costuri acoperite din bugetul de stat și asistență externă (mii lei)					Termene de realizare (trimestru /an)	Instituție responsabilă
				Buget stat	Asistență externă	Costuri neacoperite		2026	2027	2028	2029	2030		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
	corupției și promovarea integrității pentru angajații IGSU și ARM	organul central și în fiecare subdiviziune teritorială desfășurată anual												
Obiectivul specific 3.2. Consolidarea capacităților de instruire practică, prin simulări, aplicații tactice, exerciții naționale și internaționale														
7.	3.2.1. Participarea angajaților Inspectoratului General pentru Situații de Urgență al Ministerului Afacerilor Interne în cadrul Programului de instruire al Mecanismului de Protecție Civilă al Uniunii Europene	Participarea la cel puțin 2 cursuri anual	1000,0	0,0	1000,0	0,0	37.02	200,0	200,0	200,0	200,0	200,0	Anual	MAI (IGSU)
		Participarea la cel puțin 1 Exercițiu anual	5000,0	0,0	3000,0	2000,0 2026 - 400,0 2027 - 400,0 2028 - 400,0 2029 - 400,0 2030 - 400,0	37.02	600,0	600,0	600,0	600,0	600,0	Anual	MAI (IGSU)
	3.2.2. Desfășurarea exercițiilor internaționale în Republica Moldova	Cel puțin un exercițiu desfășurat; Cel puțin 300 de participanți la exercițiu	1000,0	0,0	1000,0	0,0	37.02	1000,0	0,0	0,0	0,0	0,0	Trimestrul IV, 2026	MAI (IGSU); MAE
	3.2.3. Crearea rezervei naționale de experți în protecție civilă	Cel puțin 2 angajați pregătiți	2400,0	0,0	2400,0	0,0	37.02	0,0	0,0	0,0	2400,0	0,0	Trimestrul IV, 2029	MAI (IGSU)

Nr. crt.	Acțiuni unice identificabile	Indicatori de monitorizare	Costul total (mii lei)	Sursa de finanțare (mii lei)			Codul programului/ subprogramului bugetar; Sursa de finanțare externă	Costuri acoperite din bugetul de stat și asistență externă (mii lei)					Termene de realizare (trimestru /an)	Instituție responsabilă
				Buget stat	Asistență externă	Costuri neacoperite		2026	2027	2028	2029	2030		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Obiectivul specific 3.3. Fortificarea capacităților grupurilor-țintă (populației, autorităților administrației publice, sectorului privat, asociativ și voluntar) în gestionarea situațiilor de urgență și excepționale														
8.	3.3.1. Acordarea ajutorului în pregătirea aplicațiilor la protecția civilă desfășurate în cadrul autorităților publice locale de nivelul doi și nivel special	Cel puțin 7 aplicații și exerciții cu antrenarea autorităților publice locale, autorităților publice centrale, sectorului privat și asociativ desfășurate	3000,0	3000,0	0,0	0,0	37.02	600,0	600,0	600,0	600,0	600,0	Anual	MAI (IGSU); APL
	3.3.2. Desfășurarea controalelor stării protecției civile	Cel puțin 7 controale anual desfășurate în unitățile administrative teritoriale de nivel II și nivel special	828,0	828,0	0,0	0,0	50.11	165,6	165,6	165,6	165,6	165,6	Anual	MIDR (INST); MAI (IGSU)

Nr. crt.	Acțiuni unice identificabile	Indicatori de monitorizare	Costul total (mii lei)	Sursa de finanțare (mii lei)			Codul program ului/ subprog ramului bugetar; Sursa de finanțare externă	Costuri acoperite din bugetul de stat și asistență externă (mii lei)					Termene de realizare (trimestru /an)	Instituție responsabilă
				Buget stat	Asistență externă	Costuri neacoperite		2026	2027	2028	2029	2030		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
	3.3.3. Elaborarea materialului ilustrativ-educativ (video) pentru populație, autoritățile administrației publice, sectorului privat, asociativ și voluntar în calitate de metode de instruire alternative	Cel puțin 7 materiale ilustrativ-educativ elaborate	80,0	80,0	0,0	0,0	37.02	16,0	16,0	16,0	16,0	16,0	Anual	MAI (IGSU)
Obiectivul specific 3.4. Sporirea capacităților de completare a rezervelor de stat și de mobilizare														
9.	3.4.1. Creșterea graduală a nivelului de completare a stocurilor din rezervele de stat și de mobilizare	Completarea cu cel puțin 5 p.p., anual, a stocurilor din rezervele de stat și de mobilizare	404500,0	404500,0	0,0	0,0	27.02	95500,0	95500,0	93500,0	60000,0	60000,0	Trimestrul IV, 2030	MAI (ARM); MS
	3.4.2. Dezvoltarea infrastructurii depozitelor Agenției Rezerve Materiale	5 obiecte de infrastructură renovate și modernizate	8400,0	8400,0	0,0	0,0	27.01 27.03	3400,0	2000,0	1000,0	1000,0	1000,0	Trimestrul IV, 2030	MAI (ARM)

Nr. crt.	Acțiuni unice identificabile	Indicatori de monitorizare	Costul total (mii lei)	Sursa de finanțare (mii lei)			Codul programului/ subprogramului bugetar; Sursa de finanțare externă	Costuri acoperite din bugetul de stat și asistență externă (mii lei)					Termene de realizare (trimestru /an)	Instituție responsabilă
				Buget stat	Asistență externă	Costuri neacoperite		2026	2027	2028	2029	2030		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Obiectivul general 4. Capacități de intervenție și răspuns în situații de urgență și excepționale îmbunătățite (Țintele naționale ODD 1.5; 11.5, 13.1; ODD 1, 11, 13)														
Obiectivul specific 4.1. Digitalizarea procesului de gestionare a intervențiilor și integrarea într-un sistem de coordonare operațională compatibil cu cerințele europene și dezvoltarea infrastructurii naționale de intervenție														
10.	4.1.1. Completarea și actualizarea datelor IGSU în sistemul informațional integrat pentru managementul operațional	Componenta sistemului funcțională	1000,0	1000,0	0,0	0,0	37.02	1000,0	0,0	0,0	0,0	0,0	Trimestrul IV 2026	MAI (IGSU)
	4.1.2. Renovarea structurilor/ sediilor Inspectoratului General pentru Situații de Urgență al Ministerului Afacerilor Interne	2 sedii renovate și asigurate cu condiții corespunzătoare de muncă	16000,0	0,0	0,0	2026-8000,0 2027-4000,0 2028-4000,0	37.02	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	Trimestrul IV, 2028	MAI (IGSU)
	4.1.3. Reconstruirea și/sau construirea sediilor de salvatori și pompieri	5 sedii de salvatori și pompieri construite/reconstruite	96000,0	0,0	87000,0	9000,0 2026 – 1800,0 2027 – 1800,0 2028 – 1800,0 2029 – 1800,0 2030 – 1800,0	37.02	5800,0	17400,0	29000,0	23200,0	11600,0	Trimestrul IV, 2030	MAI (IGSU)
	4.1.4. Securizarea energetică a structurilor IGSU al MAI	Cel puțin 2 structuri securizate anual	11000,0	0,0	0,0	11000,0 2026 – 2400,0 2027 – 2400,0 2028 – 2400,0 2029 – 2400,0 2030 – 2400,0	37.02	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	Anual	MAI (IGSU)

Nr. crt.	Acțiuni unice identificabile	Indicatori de monitorizare	Costul total (mii lei)	Sursa de finanțare (mii lei)			Codul programului/ subprogramului bugetar; Sursa de finanțare externă	Costuri acoperite din bugetul de stat și asistență externă (mii lei)					Termene de realizare (trimestru /an)	Instituție responsabilă
				Buget stat	Asistență externă	Costuri neacoperite		2026	2027	2028	2029	2030		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Obiectivul specific 4.2. Procurarea de autospeciale și echipamente moderne														
11.	4.2.1. Procurarea autospecialelor de intervenție	96 de autospeciale de bază procurate	913600,0	0,0	313600,0 ⁵	600000,0 2026 – 120000,0 2027 – 120000,0 2028 – 120000,0 2029 – 120000,0 2030 – 120000,0	37.02	0,0	313600,0	0,0	0,0	0,0	Trimestrul IV, 2030	MAI (IGSU)
	4.2.2. Procurarea echipamentelor de protecție	Echipamente de protecție procurate (800 de seturi anual)	216000,0	0,0	0,0	216000,0 2026 – 43200,0 2027 – 43200,0 2028 – 43200,0 2029 – 43200,0 2030 – 43200,0	37.02	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	Anual	MAI (IGSU)
		Echipament de protecție a căilor respiratorii	70000,0	0,0	0,0	70000,0 2026 – 14000,0 2027 – 14000,0	37.02	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	Trimestrul IV, 2030	MAI (IGSU)

⁵ Costurile indicate presupun achiziționarea a 36 unități de tehnică în baza Acordului de împrumut nr. 9720-MD, semnat la 07.02.2025 între Republica Moldova și Banca Internațională pentru Reconstrucție și Dezvoltare (BIRD).

Nr. crt.	Acțiuni unice identificabile	Indicatori de monitorizare	Costul total (mii lei)	Sursa de finanțare (mii lei)			Codul programului/ subprogramului bugetar; Sursa de finanțare externă	Costuri acoperite din bugetul de stat și asistență externă (mii lei)					Termene de realizare (trimestru /an)	Instituție responsabilă
				Buget stat	Asistență externă	Costuri neacoperite		2026	2027	2028	2029	2030		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
						2028 – 14000,0 2029 – 14000,0 2030 – 14000,0								
Obiectivul specific 4.3. Dezvoltarea capacității de furnizare a asistenței internaționale în conformitate cu angajamentele Republicii Moldova de participare la Mecanismul de Protecție Civilă al Uniunii Europene (EUCPM)														
12.	4.3.1. Operaționalizarea modului de pompare de mare capacitate, HCP (High Capacity Pumping)	1 Modul de pompare de mare capacitate operaționalizat până în anul 2030 (număr de angajați instruiți, număr de echipamente procurate)	19800,0	0,0	0,0	2026-19800,0	37.02	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	Trimestrul IV, 2030	MAI (IGSU)
	4.3.2. Certificarea modului USAR (Urban Search and Rescue)	1 Modul USAR (Urban Search and Rescue) certificat până în anul 2030 (număr de cursuri de pregătire realizate, număr de persoane instruite,	25000,0	0,0	0,0	2027-25000,0	37.02	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	Trimestrul IV, 2027	MAI (IGSU)

Nr. crt.	Acțiuni unice identificabile	Indicatori de monitorizare	Costul total (mii lei)	Sursa de finanțare (mii lei)			Codul programului/ subprogramului bugetar; Sursa de finanțare externă	Costuri acoperite din bugetul de stat și asistență externă (mii lei)					Termene de realizare (trimestru /an)	Instituție responsabilă
				Buget stat	Asistență externă	Costuri neacoperite		2026	2027	2028	2029	2030		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
		număr de dotări procurate)												
	4.3.3. Operaționalizarea modului GFFV (Ground Foreste Fire Fighting Using Vehicles)	1 Modul de stingere a incendiilor forestiere la sol cu ajutorul vehiculelor operaționalizat până în anul 2030 (număr de angajați instruiți, număr de echipamente procurate)	30800,0	0,0	0,0	2027-30800,0	37.02	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	Trimestrul IV, 2030	MAI (IGSU)

Nr. crt.	Acțiuni unice identificabile	Indicatori de monitorizare	Costul total (mii lei)	Sursa de finanțare (mii lei)			Codul program ului/ subprog ramului bugetar; Sursa de finanțare externă	Costuri acoperite din bugetul de stat și asistență externă (mii lei)					Termene de realizare (trimestru /an)	Instituție responsabilă
				Buget stat	Asistență externă	Costuri neacoperite		2026	2027	2028	2029	2030		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Obiectivul specific 4.4. Dezvoltarea capacităților de intervenție a personalului paramedical pentru acordarea primului ajutor în situații care pun în pericol viața și sănătatea oamenilor														
13.	4.4.1 Amendarea cadrului legal național care reglementează politica în domeniul ocrotirii sănătății – Legea ocrotirii sănătății nr.411/1995	Decizie protocolară aprobată de Guvern (completarea art. 2 cu „servicii de prim ajutor calificat” și art. 24 „cu personal instruit în domeniul primului ajutor calificat”)	66,8	66,8	0,0	0,0	80.01	66,8	0,0	0,0	0,0	0,0	Trimestrul IV, 2026	MS (instituții de profil din subordine); MAI (IGSU)
	4.4.2. Elaborarea conceptului de organizare și funcționare a serviciului mobil de urgență, reanimare și descarcerare (SMURD) ca sistem de intervenție public integrat în cadrul Inspectoratului General pentru Situații de Urgență și instituțiilor de profil	Hotărâre de Guvern elaborată și aprobată	66,8	66,8	0,0	0,0	37.02	66,8	0,0	0,0	0,0	0,0	Trimestrul III, 2027	MAI (IGSU); MS (instituții de profil din subordine)

Nr. crt.	Acțiuni unice identificabile	Indicatori de monitorizare	Costul total (mii lei)	Sursa de finanțare (mii lei)			Codul program ului/ subprog ramului bugetar; Sursa de finanțare externă	Costuri acoperite din bugetul de stat și asistență externă (mii lei)					Termene de realizare (trimestru /an)	Instituție responsabilă
				Buget stat	Asistență externă	Costuri neacoperite		2026	2027	2028	2029	2030		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
	ale Ministerului Sănătății													
	4.4.3. Elaborarea procedurii privind acreditarea și autorizarea activității de formare în prim ajutor calificat	Hotărâre de Guvern elaborată și aprobată	66,8	66,8	0,0	0,0	37.02	66,8	0,0	0,0	0,0	0,0	Trimestrul IV, 2027	MAI (IGSU); MS (instituții de profil din subordine)
	4.4.4. Instruirea și atestarea angajaților IGSU cu competențe în domeniul acordării primului ajutor calificat	Cel puțin 20 de angajați IGSU instruiți și atestați anual cu competențe în acordarea primului ajutor calificat	250,0	250,0	0,0	0,0	37.02	50,0	50,0	50,0	50,0	50,0	Anual	MAI (IGSU); MS (instituții de profil din subordine)
	4.4.5. Asigurarea asistenței pentru acordarea primului ajutor calificat în situații de urgență	300 misiuni de realizate la intervențiile de urgență de lungă durată, de salvare/descarcerare și de suport pentru asigurarea evenimentelor	500,0	500,0	0,0	0,0	37.02	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	Trimestrul IV, 2030	MAI (IGSU)
TOTAL			2 062304,2	420 297,4	527 652,5	1 114 354,3								